

ಕರ್ನಾಟಕ

ಜನಪದ

ಸಂಪುಟ-05 • ಸಂಚಿಕ-09 • ಜೂನ್ 2022

ಹರಿಸರ
ಸಂರಕ್ಷಣೆ;
ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ
ಹೊಳೆ

ಮೇ 19 ಮತ್ತು 20 ರಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಸವರಾಜ್ ಎಸ್ ಬೋಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮಳೆ ಹಾನಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರಾದ ಬೀರತಿ ಬಸವರಾಜ್, ಶಾಸಕರಾದ ಕೆ.ಜಿ.ಜಾಜ್ರೋ, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ರಾಕೇಶ್ ಸಿಂಗ್ ಮತ್ತಿತರ ಗಣರೂ ಉಪಸ್ಥಿತಿರ್ದರು.

ಜನಪದ

ಸಂಪುಟ-05 • ಸಂಚಿಕೆ-09 • ಡಿಸೆ 2022

06 ಬೆಂಗಳೂರು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಶ್ರೀಗಂ ಸಮಾವೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ಕಾರೆಲಿಂಗ್ ನಕಲಿ ಸೀದ್ದತೆ
• ಮಿಸ್. ಮೆಂಕಿನ್ ಪ್ರಶಾಸನ

10 ಯುವ ಶ್ರೀರಾ ಮನಸುರಿಗೆ ಬಲ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ವೆಲ್ಲೊಂದು ಇಂಜಿಯೋ
• ರಂಜನೆ ಗೋಡೆ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಪಿ. ಎಸ್. ಹರ್ಷ, ಪಿಎಎಸ್
ಅಯ್ಯಕುರು, ವಾತಾ ಮತ್ತು
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಸಲಹೆ
ಡಿ.ಪಿ. ಮುರಳೀಧರ್
ಜಂಕೆ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಸದಸ್ಯ ಎಂ.
ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಉಪ ಸಂಪಾದಕರು
ಬಿ. ಬಿ. ಪೂರ್ಣೇಶ್

ಪ್ರಾರ್ಥಕರು
ಅಂತರ್ಕೃತ
ವಾತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ
#17, ವಾತಾ ಸ್ಟೇಷನ್, ಫಿರಬಾನ್
ಮದ್ದಾಲೂರು ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 001
Ph : 080-22028103 / 22028023
email : varthajanapada@yahoo.co.in
https://dpr.karnataka.gov.in

ಮುದ್ರಕರು

ಉಪಗ್ರಹ ಮುದ್ರಣ

19, ವಿದ್ಯಾಮೈಶ್ ಪ್ರತ್ಯೇ,
ಒಂದರಂತಿರ 1ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು-5

14 ಕುಂದು-ಕೊರತೆಗೆ
ದಲಹಾರಿಕ್ಕು ತಲ್ವಾಳಿನಿತಿ
ನಹಾಯಿವಾಣಿ
• ಎನ್. ನಾಗರಕ್ಕು

2017ನೇ ನಾಳನ ರಾಜ್ಯ ಜಲನಜಿತ್ತು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ

20 ಬರದ ನಾಡು
ಖಿಜಯಪುರ ಜಳ್ಳಿಯಿಜ್ಜು
ಹಲಯಲದೆ ನಿಲರು
• ಗವಿಧ್ವಾಸ ಮೌಸಮಿ

22 ಕಾಮಿಕರಿಗೆ ವಿವಿಧ
ನೋಲಭ್ಯುರಿಕ್ಕನ್ನು ಉದಳಿಸುತ್ತಿರುವ
ಹಣ್ಣು ಜೆನ್ನುದ ಗೆಜೆ
• ರಮೇಶ ಗೋಪಾಲ

24 ಜನರ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾರಿ
ಎಮ್‌ಜೆಎಸ್ ಕಾಲ್ ಬಾಕ್ಸ್
• ಆರ್. ರೂಪಕಳ್ಳಾ

ನೇಬು ಬೆಳೆ :
ಶಿರಾ ಆರಂಧದೆಯೇ ಕಾಶೀಲ್ಲ ?
• ಡಿ.ಪಿ.ಮುರಳೀಧರ್

ಪ್ರಾರ್ಥಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ್ಲು

30 ಹಸಿರು ಯೋಳಿ:
ಉರಿಷ್ಟ ಕೆಲನೆ
• ಕಾರ್ಣಿ ಬೆಂಗಳೂರು

35 ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ತಜಿ:
ದೇವಂಪೆ ದೋತ್ತಿ
• ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ ಪಂಚಾರ್ ರಾಘುವೇದ
ಡಾ. ಎನ್. ವಿಜಯಕ್ಕಾರ್

38 ಹಲಹಳ ಸ್ವೇಚ್ಚಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ
ಸ್ವಾರ್ಥಾಂಜ ಜಿಂಜನ ಕಂಡುಕೊಂಡ
ಪದ್ಧತಿನಿಧರಿ
• ಗಳಿಕತೆ ಹಾಸ್ಪಿರ್

40 ಪ್ರತಿಂತಿ ರಾಜ್ಯದ ಕನ್ನು ಕಂಡ
ಜಿನ್ನಾಲನ ದೊಂಡಿಯೋ ವಾಹ್
• ಎನ್. ಬಗ್ನಾಥ ಪ್ರಕಾಶ

42 ಪ್ರವಾಸೀಳಧ್ಯಮ
ಇಲಾಖೆಯಿಂದ
ರೇಷ್ಟ್ ಪ್ರವಾಸ ಯೋಜನೆ
• ಎ. ಎ. ರಿಷ್ತೆ

44

ಪ್ರಸ್ತು ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ
ಯೋಳಿದ ಕೊಡುಗೆ
• ಡಾ. ಗುರುರಾಜ ಹೋ ಕೆಪ್ಪಣ್ಣ

47 ಅಂದರು ಕೆತ್ತಿದ್ದ
ಸುಂದರ ರಥ
• ಕರ್ನಾಟಕ ಕುಲಕರ್ಮ

50 ಪದಬಂಧ-31

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಜನಪದ ಮೇ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ
ಎನ್. ಜಗನ್ನಾಥ್ ಪ್ರಕಾಶ್ ಅವರು
ನಿಶ್ಚಯಕರಣ ಕಾರ್ಯ ತಂಡ ಬ್ರಿಟಿಷರ
ವಿರುದ್ಧ ತಿರುಗಿ ಬಿದ್ದ ಹಲಗಲಿ ಜೀವರ
ಸಾಭಿಮಾನದ ಪ್ರೀಕಾರವನ್ನು ಮನ
ಮುಟ್ಟಿಪಂತೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಿನ
ಮುದೋಳಾ. ಸಂಸ್ಥಾನದ ಜಿಕ್ಕೆ
ಹಳ್ಳಿಯಾದರೂ ಅತ್ಯು ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು
ಭೇಜಿಗಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಆಯುಧವನ್ನು
ಒಷಿಸಿದೇ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೇನೆಯ ವಿರುದ್ಧ
ತಿರುಗಿದ್ದು ಹೋರಾಡಿದ ರೋಚಕ ಕಥೆ
ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲಾವಣೆಯಾಗಿ
ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದೆ. ಇಂಥಾ ಲೇಖನಗಳು
ಹೆಚ್ಚೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಮೂಡಿ ಬಂದರೆ ಜನಪದ
ಪತ್ರಿಕೆ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗುವದಲ್ಲದೆ
ಓದುಗರಲ್ಲಿ ದೇಶ ಪ್ರೇಮ ಹೆಚ್ಚಿಲಿದೆ.

-ಸುಮಂತ ರಾತುಪ್ಪದ, ಹಾಸಗಳು

* * *

ಬಸವರಾಜ್ ಎಸ್ ಬೋಮಾಯ್ಯಿ
ಅವರ ನೇತ್ಯತ್ವದ ಸರ್ಕಾರ ರೈತ್
ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಲವಾರು
ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು
ತುಂಬಾ ಸಂತಕದ ಸಂಗತಿ. ಈಗ ನಂದಿನಿ
ಕ್ಷೀರ ಸಮೃದ್ಧಿ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಫನೆ
ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರ ಆದಾಯ
ಮತ್ತಪ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲಿದೆ.

ಬಹುಪಾಲು ರೈತರು ಕೃಷಿಯ
ಜೊತೆಗೆ ಹೈಸುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು
ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಂದಿನಿ ಕ್ಷೀರ
ಸಮೃದ್ಧಿ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್
ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ
ಮತ್ತಪ್ಪ ಬಲ ಬರಲಿದೆ. ಇನ್ನು ಇಂತಹ
ಉಪಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅನ್ನು

ದೇಶದಲ್ಲೇ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ
ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚೆಯ
ಸಂಗತಿ.

-ನರಸಿಂಹ, ಪಡಿಗೆ

* * *

ಮೇ ಮಾಹೆಯ ವಾತಾವರ ಜನಪದ
ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಬೆಳೆ
ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಜೀವಿನಿಯಾದ ಕೃಷಿ
ಸಂಜೀವಿನಿ ಓದಿ ನಂಗಂತೂ ಅತ್ಯಂತ
ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಕೃಷಿಯನ್ನೇ
ಕಸುಬಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ನಮಗೆ
ಬೆಳೆಯನ್ನು ರೋಗ ಮತ್ತು ಕೀಟ
ಜಾಥೆಗಳಿಂದ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಆದಾಯ
ಪಡೆಯುವುದು ತುಂಬಾನೇ

ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ

ಬೆಳೆ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಆಂಬುಲೆನ್ಸ್

ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ರೈತನ ಜಮಾನಿಗೆ ತರಳಿ

ಬೆಳೆಗೆ ತಗುಲಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು

ಪರಿಪರಿಸಲು ಕೃಷಿ ಸಂಜೀವಿನಿ ವಂಬ

ಸಂಚಾರಿ ಸಸ್ಯ ಅರೋಗ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯ

ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು

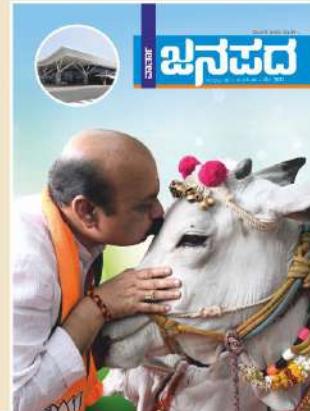
ಮಂದಾಗಿರುವುದು

ಇಂಥಾಗೆ ಲಾಘವಿಯಾದುದು. ಇಂತಹ

ಲೇಖನಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ

ಇರುವ ಸೇವಾಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು
ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

-ಸಂಜಯ್ಯ, ಕೆಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಮಹಾಲಿಂಗಪುರದ ಸಹೋದರರು ದೇಸಿ ಕೃಮಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕೃಮಗ್ರಾಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಇತರ ಸಹೋದರರು ಕೃಮಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮೂಲಕ ನಾವ್ಯನೃತ್ಯಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು ಸುಮಾರು 75 ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೆರು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.

-ಜೆ.ಹೆಚ್. ರಮೇಶ, ಜಗಳೂರು

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ದೇಶದಲ್ಲಿ
ಮುಂದುವರೆದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ.
ಈ ಬೆಳೆವರ್ಗಿಗೆ ಈಗ ಭಾರತದ ಹೊದಲ
ಹವಾನಿಯಂತ್ರಿತ ರೈತು ನಿಲ್ದಾಣ ಕಾಡ
ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚೆಯ
ವಿಕಾರವಾಗಿದೆ. ಸರ್ ಎಂ ವಿಶೇಷಜ್ಞರ್ಯು
ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರುನ
ಬಾಳಾಸವಾಡಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರುನ ಹಳ್ಳಿ
ನಡುವ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವ
ಹವಾನಿಯಂತ್ರಿತ ಸ್ನೇಹಿತ್ಯ ರೈತ್ಲೆ
ನಿಲ್ದಾಣವು ಉದ್ಘಾಟನೆಗೆ
ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದು ರಾಜ್ಯದ ಹಿರಿಮೆ ಮತ್ತು
ಗರಿಮೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿದೆ.

-ರಾಧಾ ಕೃಷ್ಣಪುರಾ, ಬೆಂಗಳೂರು

* * *

ಮೇ 2022 ರ ವಾತಾವರ ಜನಪದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ
'ರಾಯಚೂರಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ
ಮಾಡಿದ ಹೋಸ ಬೆಳೆ' ಲೇಖನ
ಉದಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ.
ರಾಜ್ಯದ ಶೇಕಡಾ 45 ರಷ್ಟು ಭಾಗಕ್ಕೆ
ಬೆಳೆಕು ನೀಡುವ ರಾಯಚೂರು
ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲೂ
ಸೋಲಾರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು
ಅಳವಡಿಸಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ
ಅಭಿನಂದನಾರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸೋಲಾರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು
ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ವೀದ್ಯುತ್
ಇಲ್ಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುರು ನಿಗಾ
ಘಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಯಂತ್ರಗಳು ಜಾಲಾ
ಇರುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ
ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ
ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ
ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರ್ಕಾರಿ
ಆಸ್ತಿಗಳೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ವೀದ್ಯುತ್
ಕೆಕೆಟೆಗ್ಗೆ ಪರದಾದುವ ಅವಕ್ಕೆ
ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

-ಬಿ.ಎಸ್. ಶಿದ್ದೇಶರ ಸಾಮಿ, ಬೀದರ್

'ವಾತಾವರ ಜನಪದ' ಮಾಸಿಕ ಈಗ
www.kanaja.inನಲ್ಲಿ ಲಷ್ಟು

ವಾತಾವರ ಜನಪದ ಮಾಸಿಕೆ ಚಂದಾದಾರಾಗಳು ಬಯಸುವರು ರೂ 25/- ಅನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ ಕಡತಿಯಾಗಿ ಸೇವಾಕ್ಷಿಂಧುವಿನ
<https://sevasindhu.karnataka.gov.in> ಮೂಲಕ ಈ ಶ್ರೀನಾಥ್ ಅಜ್ಞಾಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ವಾತಾವರ ಜನಪದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಾಫ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಇ-ಮೇಲ್ ಮೂಲಕ ಉಚಿತವಾಗಿ ಚಂದಾದಾರಾಗಳು ಇತ್ತಿಸುವವರು
ತಮ್ಮ ಇ-ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸವನ್ನು 9480841210 ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಸಂಪಾದಕೀಯ...

ಶ್ರೀಯ ಹಿದುಗ ಮಿತ್ರರೇ,

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಫೋಷಿಸಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಸವರಾಜು ಚೋಮಾಡ್ಯಿ ಅವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಕ್ಕೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು, ಕಳೆದ ಮಾಹಿಯಿಂದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೂಂದಿಗೆ ಸಾಲು ಸಾಲು ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಮೂಲಕ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ನಿಷ್ಣಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ನಡೆವಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯದ ಬಗ್ಗೆ ಜಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿರುವ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಇಂಬು ನೀಡುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಭೂ ಸ್ಥಾದೀನ, ಚೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿ, ಅಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬೇಗ ತಂದು, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆಂದು ರೂಪಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸರ್ಕಾರಿಕವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಕಛುಕಡೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಖ್ಯವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅವರ ಕನಸು. ಹಾಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಭೆ ನಡೆಸಿರುವ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಸೂಕ್ತತ್ವ. ಸಂಪೇದನಾರೀಲ್ತ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಡವರ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಧ್ಯೇಯ ಮತ್ತು ದಿಂಡುತನದಿಂದ ಕ್ರಮಕ್ಕೆಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಳವಂತದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯುತ್ತಾಗಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಧಾರವಾಗಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ರೈಷ್ಯಾ ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಿಜಿಎಂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಿಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚನ ಪ್ರಾಶ್ನೆಪನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಸರ್ಕಾರವು ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ತಿಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಟ್‌ಲ್ಯಾಂಪಾರ್ಕ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಗದ ಸಾರ್ವಿಕ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕಲಿದೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಟೀಲೋ ಇಂಡಿಯಾ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗೇಮ್ಸ್-2021 ಭಾರತದ ಕ್ರೀಡಾ ಜಗತ್ತನ್ನು ತನ್ನತ್ವ ಆಕರ್ಷಿಸಿತ್ತು. ಕ್ರೀಡಾ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು 2 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಾಖಲೆ ಮತ್ತು 76 ಕೂಟ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಕೋವಿಡ್ ಆಶಂಕೆ ನಡುವೆಯೂ ಟೀಲೋ ಇಂಡಿಯಾ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗೇಮ್ಸ್ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಯಶಸ್ವಿ ಕಂಡಿತು.

ಕ್ರೀಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚನ ಪ್ರಾರ್ಥಕ್ಕೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರವು ಕೆಬ್ಬಿಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್‌ಷೆಟ್‌ ಬಾಲ ಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಾದಿಸಲು ತೀವ್ರಾನಿಸಿದ್ದು. 75 ನೇ ಸ್ವಾತಂತ್ಯರ್ಥವ ಅವುಗೆ ಮಹೋತ್ವವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 75 ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳನ್ನು ದಲ್ಲಿ ಪಡೆದು 4 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಗುಣಮಟ್ಟದ ತರಬೇತಿ, ಕ್ರೀಡಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಕನಿಷ್ಠ 10 ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು ಮುಂದಿನ ಒಲಂಪಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚನ ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ನಿಷ್ಣಲ್ಲಿ ನವೆಂಬರ್ 16 ರಿಂದ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಜರುಗಲಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರ-2022 ಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಸಕಲ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಡಿದೆ. ಕಳೆದ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಂತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚನ ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಬಂದವಾಗ ಹರಿದು ಬಂದಿದೆ. ಮೇ 23 ರಿಂದ ದಾವೋಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಜರುಗಲಿರುವ ವಿಶ್ವ ಆರ್ಥಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಖ್ಯಾ ಪಾಲೋಳ್ಯಲು ಹೊರಡುವ ಮುನ್ನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಾರಿ ಕೇವಲ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಕ್ಷೀಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೇಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಬಂದವಾಳಾಹಾಗಳು ಮನುಷ್ಯರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಮನುಷ್ಯರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಅನುಧಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ದಕ್ಷ, ಜನವರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

ಡಾ॥ ಪಿ. ಎಸ್. ಚಂದ್ರ, ಐಪಿಎಸ್
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು, ವಾತಾ ಜನಪದ, ವಾತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ,

#17, ವಾತಾ ಸೌಧ, ಭಗವಾನ್ ಮಹಾರೀ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 001. email : feedbackjanapada@gmail.com

ಬೆಂಗಳೂರು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಶ್ರೀಗಂತ ನಮಾವೇಶಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸರ್ಕಲ ಸಿದ್ಧತೆ

ಕನಾರ್ಕಿಕದ ರಾಜಧಾನಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವು 'ಉದ್ಯೋಗ ನಗರಿ' ಎಂದು ಹೆಸರಾದಂತೆಯೇ 'ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಗರಿ' ಎಂದೂ ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಸಾತತ್ಯ ಪ್ರಾರ್ಥಣೆಯೇ, ಅಂದರೆ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಸ್ತಿವಾರ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಜಾರಿತ್ತಿಕಾಯಿತ್ತೇ.

ತಮ್ಮ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಒಳನೋಟದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಡಳಿತಕ್ಕ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ ಮೈಸೂರು ಅರಸರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಮುನ್ಮೂಡಿ ಬರೆದರು. ಮೈಸೂರು ಗಂಧರ್ವಸ್ತೇ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಾನ್ವಯಣಿಕ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅವರು ಕಾರ್ಯಾರಾದರು. ರ್ಯಾಲೀ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಿ ಅವರು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ಆಗಲೇ ಸ್ವಾಧೀನಿಸಿದ್ದರು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾನ್ವಯಣಿಕ ಗಮನಕ್ಕಿಂತ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ. ನಂತರ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ 'ಸಿಲಿಕಾನ್ ವ್ಯಾಲಿ' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಇದೇಗೆ, ಈ ನಗರ ನವೋದ್ಯಮಗಳ ತದರಾಗಿಯೂ (ಸಾರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಕೌಟಿಟ್‌ಲೊ) ಹೊರಹೊಮ್ಮೆ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಸಿ ಕರೆಯುವ ನೆಟ್‌ಫ್ರಿಂಟ್ ತಾಣವಾಗಿದೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾರ್ಯಾನ್ವಯಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾರ್ಯಾನ್ವಯಣಿಕ, ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಂಪೂರ್ಣ & ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾನ್ವಯಿಕಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ರಾಜ್ಯ ಎಂಬ ಹಿರಿಯೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ರಜತೋಽತ್ಸ್ವವ
ವಷಣದಿಲ್ಲ ನವೆಂಬರ್
೧೬ ರಿಂದ ಮೂರು
ದಿನಗಳಾಗಿ ದೇಶದ
ಹಾಗೂ ಬಂಧೂದ
ಮಹತ್ವದ ಬೆಂಗಳೂರು
ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಶ್ರೀಗಂತ
ನಮಾವೇಶಕ್ಕೆ
ಸರ್ಕಾರದಿಂದ
ಸರ್ಕಲ ಸಿದ್ಧತೆಯಿಲ್ಲ ತೊಡಗಿದೆ.

● ಬಿ.ಎಸ್.ವೆಂಕಟೇಶ ಪ್ರಾಂತೀ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅವರೂದಲ್ಲಿ ಆರ್ಕೆಪಾಕ್ಸ್ ಅನ್ನು (ಆರ್ಕೆಫಿಷಿಯಲ್) ಇಂಟೆಲಿಜನ್ ಅಂಡ್ ರೋಬೋಟಿಕ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಸ್ (ಪಾಕ್ಸ್) ಸಾಮಾನ್ಯರುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮನಗಂಡು 1998ರಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 1998ರಲ್ಲಿ Bangalore IT.com ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದ ಶೈಯಸ್ತ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿತ್ತದೆ. ಆಗಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ಎ.ಬಿ.ವಾಜಪೇಯಿ ಅವರು 1998ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ನಡೆದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿದ್ದರು. ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಇದು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 2001ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಿದ ಕೀರ್ತಿಯೂ ನಗರದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ನಂತರ, 2017ರಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಒಂದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಸೇರಿಸಿ 'ಬೆಂಗಳೂರು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಶೈಂಗ' (ಬಿಟ್ಟೆಲ್ಸ್) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ಇದೀಗ ರಜಿಎಂಟ್ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಭಾರತದೊಂದಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಮುಖ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ದೇಶ ಹಾಗೂ ಏಕೆಂದರೆ ಕಾರ್ಯವ ಈ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೈಂಗವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ/ಜ್ಯೇಷ್ಠ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಾಗ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಪೆಕ್ಯಾಲ್ಜಿ ಪಾಕ್ಸ್ ಆಥ್ ಇಂಡಿಯಾ (STPI) ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಏರ್ ಡಿಸಿಸ್‌ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಉದ್ದೇಶಿಗಳು, ಸರ್ಕಾರಗಳು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಸ್ಪೇಸ್ ಅಂಡ್ ಪಾರ್ಕ್, ರೈಕ್ವೆಲೆಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಡಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಇದು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗಪನ ಚರ್ಚೆಗಳು, ಸಮಾಂತ್ರೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಮಘಾಗಿತ್ತು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಂಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಕೊರೆನಾ ಸೋಂಕಿನ ಕಾರ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಕೆಳದ ಏರದು ಶೈಂಗಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಡ್ರೋ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದವು.

2020ರ ಬಿಟ್ಟೆಲ್ಸ್ ಅನ್ನು ಪ್ರಥಾನಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ಮತ್ತು 2021ರಲ್ಲಿ ಉಪರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ವಂಕಯ್ಯ ನಾಯ್ಯ ಅವರು ಉದ್ಘಾಟನೆ ನೆರವೇರಿಸಿದ್ದರು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಆಸೇಲಿಯಾ ಪ್ರಧಾನಿ ಸಾಫ್ಟ್ ಮಾರಿಸನ್, ಇಸ್ಲೇ ಪ್ರಧಾನಿ ನಫ್ತಾಲೀ ಬೆನೆಟ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವ ಗಣರೂಪ ಪಾಲ್ನಿಂಡಿದ್ದು ಈ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪೂರ್ವಿಕ್ಕಿಂದ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿ ಪಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಈ ಶೈಂಗವು ತನ್ನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಶೈಂಗ-2021ರಲ್ಲಿ 30ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದೇಶಗಳು, 300ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದರ್ಶಕರು ಹಾಗೂ 20,000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಪಾಲ್ನಿಂಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ, ಶೈಂಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 75ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಗೋಟ್ಟಿಗೆ ಶೈಂಗ 300ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದರು.

ಇದೀಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಶೈಂಗವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಮಜಲಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಮುಂಬಯಿ ಶೈಂಗವನ್ನು ನವೆಂಬರ್ 16 ರಿಂದ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಬೆಂಗಳೂರು ಅರಮನೆ ಮೃದಾನದಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದೂಡ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು ಶೈಂಗವನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ನಾತಕರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಸವರಾಜ ಎಸ್

ಇರುವ ಜಾಗದಿಂದಲೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ

ಇರುವ ಜಾಗದಿಂದಲೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಭಾವಂತರ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಯಾತೀಲರು ಎಲ್ಲೆ ಇದ್ದರೂ ಅವರ ಸೇವೆ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ದೇಶ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವಿದೇಶದ ಕಂಪನಿಗಳೂ ಇರುವಲ್ಲಿಂದಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಸಂವಹನ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಉನ್ನತ ದಚ್ಚೆಗೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಸವರಾಜ ಎಸ್ ಬೋಮ್ಮಾಯಿ
ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು

ಬೆಂಗಳೂರು ಚರ್ಚ್ ಸಮ್ಮಾನ

CEO's Interaction Meeting with

Shri Basavaraj S. Bommai
Hon'ble Chief Minister, Karnataka

Dr. C.N. Ashwath Narayan
Hon'ble Minister for Electronics, IT, BT and S&T,
Higher Education, Skill Development,
Entrepreneurship & Livelihood, Government of Karnataka

ವೃತ್ತಿಪರ ಕೋರ್ಸ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ 6 ವಾರಗಳಷ್ಟು ಇಂಟರ್ನ್‌ಫಿರ್ಸ್ ಅನ್ನು 36 ವಾರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇದನ್ನು ವೇತನಸಹಿತ ಇಂಟರ್ನ್‌ಫಿರ್ಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

— ಡಾ.ಎ.ಎನ್.ಅಶ್ವತ್ಥನಾರಾಯಣ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಬಟ/ಬಿಟಿ ಹಾಗೂ ವೆಜ್ಜಿಪ್ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವರು

ಬೋಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಬಟ/ಬಿಟಿ ಸಚಿವರಾದ ಡಾ.ಸಿ.ಎನ್.ಅಶ್ವತ್ಥನಾರಾಯಣ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮುತ್ತಪ್ಪಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 7 ತಿಂಗಳು ಮೊದಲೇ ತಯಾರಿ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಕವಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಈಗಾಗಲೇ ಉದ್ಯಮಗಳ ಪ್ರಮುಖರೊಂದಿಗೆ ಸಭೆ ಕೊಡ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಸವರಾಜ್ ಬೋಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಳವಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಮಾರ್ಕೆಟ್-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಜ್ಯೋವಿಕ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಾರ್ಕೋಂಪ್ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಜೊಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಂಬಿದು ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಕಲ್ಪಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮರ್ಥ ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಪೂರಕ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಿದೆ.

ಹಲವಾರು ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದೆ. ಉದ್ಯಮ ವಲಯ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಲಯ ಹಾಗೂ ಸಂಕೋಧಕರನ್ನು ಬೆಸೆಯುವ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಹಿರಿಯೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮುನ್ದುಡೆಯಲು ಸಿದ್ಧಪಿಡೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ' (ಬೆಂಕ್ ಫಾರ್ ನೆಕ್ಸ್‌ಎಂಬ ನರೇಜನ್) ಫೋಡವಾಕ್ಯದಿಂದ ನಡೆಯಲಿರುವ ಮುಂಬರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಶೈಗಂಡ ಲಾಂಬನವನ್ನು ಕೊಡ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೌಲ್ಯಾಂಶದಲ್ಲಿ, ನೆಸ್ಟ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು ಕಳಿದ ವರ್ಷ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಂಕೋಧನಾ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ. ಹಲವಾರು ಜಾಗತಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಇನ್ನು ವರದು ದತ್ತಕಗಳವರೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಹಾಗೂ ಕನಾರ್ಕವು ಹೂಡಿಕೆಯ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ತಾಣವಾಗಿರಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಸಮರ್ಥ ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಪೂರಕ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಿದೆ.

ಸ್ವಾರ್ಥ್ ಅಪ್, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವಿವಿಧ ಸಿಲಿಂಗ್ (ಆನ್‌ಮೇಷನ್, ವಿಮಯಲ್ ಗ್ರಾಹಿಕ್, ಗೇಮಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಕಾರ್ಮಿಕ್), ಜ್ಯೋವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಡಿಫ್ಯೂಸ್ ಅಂಡ್ ಮೂನಾರಾಕ್ಸ್‌ರಿಂಗ್‌ಗೆ (ಇ.ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಪತ್ರೇಕ ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಹಿರಿಯ ರಾಜ್ಯದ್ವಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ್ನು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ನಂ 1 ಸಿಲಿಂಗ್ ಸಿಲಿ ಮಾಡುವ ಚಿಂತನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಂತ್, ನವೆಂಬರ್ ಮಾರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜನಾಲಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ಜೆಕ್ ಸಮಿಟ್ ಆಯೋಜಿಸಿರುವ ಪ್ರಯೋಗ ವಿವಿಧ ವಲಯದ ಕ್ರಾರಿಕೋದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಜರ್ರೀ ನಡೆಸಲಾಗಿದ್ದು, ಹಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಆಗಾಗಲೇ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಮೋದ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಬಂದಿರುವ ಒಟ್ಟು ವಿದೇಶೀ ಮೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ 40ರಷ್ಟು ಪಾಲು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ, ಇದರ ಮೊತ್ತವು

17.3 ಶತಕೋಟಿ

ಡಾಲರುಗಳಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಜಾರಿಗೆ, ರಾಜ್ಯವು ರಷ್ಟು ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಾಂಶದಲ್ಲಿದ್ದು. 2021-22ರ ಮೊದಲ ಮೂರು ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ 91.4 ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್ ಮೊತ್ತದ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣಿಸಿದೆ.

ದೂರದರ್ಶಿತ್ವ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಕ್ರಿಸ್‌ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನ್, ಸಾರ್ಥಕ್ ಅವ್ ದೂರದರ್ಶಿತ್ವ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪ್ರಶಾಂತ ಪ್ರಕಾರ, ಕನಾರ್ಕಿಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ಎಕಾನಮಿ ಮುಂದೊಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಬಿ.ವಿ.ನಾಯ್ಯು. 'ಬಿಬಲ್' (ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಆಫ್ ಬಂಯೋಚೆಕ್ಸ್‌ಲಾಜಿಕ್ ಲೆಡ್ ಎಂರ್‌ಪ್ರೈಸ್‌) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಜ.ಎಸ್.ಕೃಷ್ಣನ್, ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಡೆವೆಲೊಪರ್ ಪಾರ್ಕ್ ಅಫ್ ಇಂಡಿಯಾದ (ಎಸ್.ಟಿ.ಪಿ.ಎ.) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶೈಲೀಂದ್ರಕುಮಾರ್ ತಾಗಿ, ವಿದ್ಯುನ್‌ನಾನ್, ಇಟ್‌/ಬಿಟ್ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯ ಅಪರ ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಡಾ.ಇ.ವಿ.ರಮಣರೆಡ್ಡಿ ಮತ್ತಿತರರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲೆಗ್ರಾಂಡ್‌ದ್ವಾರೆ. ಜ್ಯೋತಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ದೂರದರ್ಶಿತ್ವ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಉದ್ಯೋಮಿ ಕಿರಣ್ ಮಜುಂದಾರ್ ಘಾ ಅವರು ವರ್ಷೋಯಲ್ಲಿ ಆಗಿ ಉಪಸ್ಥಿತಿರ್ದಿದ್ದರು.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಂಪನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಾಲೆಗ್ರಾಂಡ್‌ವಿಕೆಯನ್ನು ಇನ್‌ಪ್ರೋ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಿದ್ಯುನ್‌ನಾನ್, ಇಟ್‌/ಬಿಟ್ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯು 'ಎಂ.ಎನ್.ಆಂಗೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಲ್‌ಅನ್‌ (ಎಂ.ಎನ್.ಆಂಗೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೋರ್ಪಸ್) ವಿಭಾಗ ಸಾರ್ಥಕಿಸಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರವು ಸುಮಾರು 70

‘ಬಿಯಾಂಡ್ ಬೆಂಗಳೂರು’ ಉಪಕರ್ಮದಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಸೆಪ್ಟ್ರಿಟಿಗೆ, ಮುಬ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇವಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಅಧರಿತ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ, ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಫೋ-ಟೆಕ್ ವಲಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಪರೋಸ್‌ಫೋ ಕ್ಲೇತ್ತಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ‘ಕನಾರ್ಕಿಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ಎಕಾನಮಿ ಮಿಷನ್’ ಸಾರ್ಥಕಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಂಪನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದು, ಉದ್ಯಮಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂದಿಸಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ 25 ಲಕ್ಷ ಮಂದಿರ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಿಂಗ್‌ಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಮುಂದಿನ ಇದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ 55 ಲಕ್ಷ ಸುರಿತ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಗಳಿಂದ, ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ರೂಬಿಸುತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಐ.ಟಿ.ಕ್‌ಶೇತ್ರದ ವರ್ಷಿವಾಟನ್ನು 2025ರ ಹೇಳಿಗೆ 300 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲಾರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಸುವ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀಜಿಗೆ ‘ಕನಾರ್ಕಿಕ ಡೆಟ್‌ ಸೆಂಟರ್ ನೀತಿ-2022’ನ್ನು ಕೂಡ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಲೇತ್ತದಲ್ಲಿ 10 ಸಾಮಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಂಡವಾಲಿಸಿದ್ದು ಸೆಳಿಯುವ ಗುರಿ ಹಾಕುತ್ತಿರುತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವೆಬ್‌ 3.0 ಮತ್ತು ಮೆಚ್‌ವಸ್ತ್ರ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗೆ

ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಹ ಸಮರ್ಪಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರವ ಮೂಲಕ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಲಾಭವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಜರರನ್ನು ತಲುಪುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವಿವಿಧ ಕಂಪನಿಗಳ ಸಿಇಬಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ, ನಿಯಮಗಳ ಸರಳೀಕರಣ, ಕೌಶಲ್ಯಮುಖ್ಯ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವುದನ್ನು ಬಗೆರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯಪ್ರವ್ತತವಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟನ್ನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ನಾವೀನ್ಯತಾ ಕ್ಷಸ್ತರಾಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು, ಸಂಶೋಧನೆ, ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಂಶೋಧನಾ ವಲಯವನ್ನು ಆರ್ಕಿವ್‌ಸಲು ಹಾಗೂ ಪರಿಭಾವಂತರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಒಟ್ಟೆ ಬಿಟ್ಟ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳ ಕಂಪನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೆಗಲಿಗೆ ಹೆಗಲು ಕೊಟ್ಟು ನಡೆಯಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ.

ಯುವ ಕ್ರಿಳಡಾ ಮನಸುಗಳ ಬಲ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ವೀರೋತ್ತಮೆ ಇಂಡಿಯಾ

ಕನಾಡಕದಲ್ಲಿ
ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ
ಜರುಗಿದ ಎರಡನೇ
ಅಪ್ರತ್ಯುಂಟು
ಬಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಕ್ರಿಳಡಾಕೂಟ ಯುವ
ಕ್ರಿಳಡಾ ಮನಸುಗಳ
ಬಲ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ
ಜೋತೆಗೆ ಕ್ರಿಳಡಾ
ಪ್ರೈಂಟಿಂಗ್ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಗೂ
ಪಾತ್ರವಾಂತ.

● ರಂಜನ್ ಗೌಡ

ಕೋರಿದ ಆತಂಕದ ನಡವೆಯೂ ಏರಡನೇ ಆವೃತ್ತಿಯ ವೇಲೋ ಇಂಡಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕ್ರಿಳಡಾಕೂಟ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಕ್ಕಾಯಿಕಂಡಿತು. ಕೊರೊನಾ ಭಿಂಳಿಯಿಂದಾಗಿಯೇ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದುಳಿಟ್ಟಿದ್ದ ಈ ಕ್ರಿಳಡಾಕೂಟ ಸಕಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಜಂಟಿ ಅತಿಥ್ಯವನ್ನು ಪಡಿಸಿದ್ದ ರಾಜ್ಯ ಯುವ ಸಬ್ಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಳಡಾ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಜ್ಯೇನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪರಿಶ್ರಮ ಸಾಫ್ಟ್‌ಕವಾಯಿತು.

ಯುವ ಕ್ರಿಳಡಾಪಟುಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಚಿಮ್ಮು ಹಲಗೆಯಂತಿರುವ ವೇಲೋ ಇಂಡಿಯಾ ಕ್ರಿಳಡಾಕೂಟಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ಅಧ್ಯಿಕಾರಿಗಳು ಸಾಕ್ಷಿಯಾದರು. ಕ್ರಿಳಡಾಕೂಟವನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಗ್ರೇನಾ ಗೇರ್ಮ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ್ದ ವಿಶೇಷ. ಶೂನ್ಯ ತಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಶೂನ್ಯ ಪಾಣಿಕ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು ಒಬ್ಬರೆ, 10 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಧಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕ್ರಿಳಡಾಕೂಟ ಯುವ ಕ್ರಿಳಡಾಮನಸುಗಳಿಗೆ ಮುದ ನೀಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಕ್ರಿಳಡಾಷ್ಟಿಯರ ಮೆಚ್ಚಿಗೂ ಪಾತ್ರವಾಯಿತು.

ಈ ಕ್ರಿಳಡಾ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಆದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಾಖಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಂಡಿಯನ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದುಕೊಂಡವರ ವಿವಿರ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಹಿದೆ.

2 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ:

ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಎರಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಾಖಲೆ ಹಾಗೂ 76 ಕೂಟ ದಾಖಲೆಗಳು ದಾಖಲಾದವು. ಜೈನ್ ವಿವಿ ತಂಡದ ಶಿವ ಶ್ರೀರಾ. 200 ಮೀಟರ್ ವೈಟ್ಯಿಕ್ ಮುದಲ್ (26.5.43ಸೆ) ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಾಖಲೆ ಬರೆದರೆ. ಮಂಗಳೂರು ವಿವಿ ತಂಡದ ವೇಚ್ ಲಿಪ್ಸರ್ ಆನ್ ಮಾರಿಯಾ. 87 ಕೆಜಿ ಮೇಲ್ವಿಚರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಾಖಲೆ (129 ಕೆಜಿ, ಜೈನ್ ಮತ್ತು ಜೆಕ್‌ಎ) ಬರೆದರು.

ಅತಿಥೀಯ ಜೈನ್ ವಿವಿ ತಂಡಕ್ಕೆ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆ

ಅತಿಥೀಯ ಜೈನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ತಂಡ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಚಾಂಪಿಯನಾಪಟ್ಟಿ ಅಲಂಕರಿಸಿತು. ಕೂಟದಲ್ಲಿ 20 ಸ್ವರ್ಣ, 7 ಬೆಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ 5 ಕಂಬು ಸೇರಿದಂತೆ 32 ಪದಕ ಬಾಟಕೊಂಡ ಜೈನ್ ವಿವಿ ತಂಡ ಕೂಟದ ಮೊದಲ ದಿನದಿಂದಲೂ ಪದಕಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿತು. ಅಧ್ಯೇತಕ್ವಾನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪದಕ ಜಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜೈನ್ ವಿವಿ ತಂಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಬುಲ ವೈಶ್ವಾಂತಿ ನೀಡಿದ ಪಂಜಾಬನ ಲಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಫೆಸನಲ್ ವಿವಿ ತಂಡ ಎರಡನೇ ಸಾತನಕ್ಕೆ ಶ್ರೀತ್ವಿಪಟ್ಟಕೊಂಡಿತು.

ಸಂಬಂಧಿತ ಜೈನ್ ವಿವಿ ಪ್ರಶ್ನೆ

ಜೈನ್ ವಿವಿ ತಂಡ ಈ ಪದಕ ಪ್ರರೂಪರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಚಾಂಪಿಯನಾಪಟ್ಟಿ ಅಲಂಕರಿಸಿತು. 14 ಜಿನ್, 4 ಬೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು 3 ಕಂಬಿನೊಂದಿಗೆ

ಈ ಸ್ವರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 21 ಪದಕ (ಪುರುಷರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ 10 ಜಿನ್, 3 ಬೆಳ್ಳಿ) ಗೆದ್ದು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿತು. ಮಹಿಳಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಂಬ್ಯಿ ವಿವಿ ತಂಡ ಈ ಸ್ವರ್ಧೆಯ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಪಟ್ಟಿ ಅಲಂಕರಿಸಿತು. ಈ ಸ್ವರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 23 ದಾಖಲೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡವು.

ದ್ಯುತಿಂದಾಗೆ ಶ್ರೀಯಾ ಸೆಷ್ಟು

ಜೈನ್ ವಿವಿ ತಂಡದ ಶ್ರೀಯಾ ಮೋಹನ್ ಮಹಿಳೆಯರ 200 ಮೀಟರ್ ಸೆಟ್ ದಲ್ಲಿ ಒಲಿಂಪಿಯನ್ ದ್ವಾರಿ ಜಂಡಾಗೆ ಆಫಾತ ನೀಡಿ ಸ್ವರ್ಣ ಪದಕವನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಶ್ರೀಯಾ

ರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಜೈನ್ ವಿವಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ

ಶೀಲೋ ಇಂಡಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟವನ್ನು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಅರ್ಯೋಜಿಸಿದ ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಸರ ಅರ್ಯೋಜಕರಾದ ಜೈನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕಾರ್ಯವೈಲಿಗೆ ಅಪೀತಾ ಷಾ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಕೋವಿಡಾನಿಂದ ಮುಂದೂಡಿಸಿಯಾಗಿದ್ದ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟ ಅರ್ಯೋಜಕರ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂತು. ಇದೊಂದು ಯಶಸ್ವಿ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟವಾಗಿ ಮೊರಹೊಮ್ಮೆದೆ ಎಂದು ಷಾ ತಿಳಿಸಿದರು. ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಪಾಲೆಗ್ರಾಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು.

ಮೋಹನ್, 23.90 ಸೆಕೆಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದೂರ ಕ್ರಮಿಸಿದರೆ, ಸ್ವರ್ಣ ಅಧ್ಯೇತ ದ್ಯುತಿ ಜಂಡಾ 24.02 ಸೆಕೆಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದೂರ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. 24.13 ಸೆಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಗುರಿ ತಲುಪಿದ ರಾಂಚಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಘಳ್ಳರನ್ನು ಬಾಲಾರ್ ಕಂಚಿನ ಪದಕ ಗೆದ್ದರು. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೀಂಚುತ್ತಿರುವ ತುಮಕೂರು ಮೂಲದ ಶ್ರೀಯಾ ಮೋಹನ್ ನೀಡಿಸ್ತೀಯಂತೆಯೇ ಮಹಿಳೆಯರ 400 ಮೀಟರ್ ಸೆಟ್ ದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಣ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡರು. ಶ್ರೀಯಾ 54.43 ಸೆಕೆಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗುರಿ ತಲುಪಿದರೆ, ಇವರಿಗೆ ಪ್ರಬುಲ ವೈಶ್ವಾಂತ ನೀಡಿದ ರಾಂಚಿ ವಿವಿ ತಂಡದ ಲಾರನ್ ಬಾಲಾರ್ (54.82ಸೆ) ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ತೃತ್ಯಪಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಮಂಗಳೂರು ವಿವಿ ತಂಡದ ಲಿಂಿತಾ (55.45ಸೆ) ಕಂಚಿನ ಪದಕ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡರು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಡೆದ ವಿಶ್ವ ಜ್ಞಾನಿಯರ್ ಅಧ್ಯೇತಕ್ವಾನಲ್ಲಿ ಪಾಲೆಗ್ರಾಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. ಮೋಹನ್ ಪದಕ ಜಯಿಸಿದರು.

ಪ್ರಿಯಾ ಮೋಹನ್, ಶಿವ ಶ್ರೀಧರಾಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ

ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಏವಿ ತಂಡದ ಕುಟುಂಬಕು ಶಿವ ಶ್ರೀಧರ್ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟು 7 ಸ್ವರ್ಣ ಪದಕ ಗೆಲ್ಲುವ ಮೂಲಕ ಅದರು ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಗಿರಿಷ್ಟ ಸ್ವರ್ಣ ಪದಕ ಗೆದ್ದ ದಾಖಿಲೆ ಬರೆದರು. ಸಿದ್ಧಾಂತ್ ಸೇಜ್ವಾಲ್ ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯಾ ಧೂರಿ ತಲ್ಲಿ 5 ಸ್ವರ್ಣ ಪದಕ ಗೆದ್ದಿದ್ದು ಹಿಂದಿನ ಆವೃತ್ತಿಯ ದಾಖಿಲೆಯಾಗಿತ್ತು. ಒಲಿಂಪಿಯನ್ ದೃಢಿ ಚಂದ್ರ ಅವರನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರ 200 ಮೀಟರ್ ಓಟದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದ ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಏವಿ ತಂಡದ ಶ್ರೀಯಾ ಮೋಹನ್ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಗಮನಸೆಳೆದರು. ಶ್ರೀದಾಕೂಟದ ಸಮಾರ್ಥಕ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಶ್ರೀದಾಸಚಿವ ಅನುರಾಗ್ ತಾಕೂರ್ ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಗಳೂರು ಖಾಂಪಿಯನ್

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ 6 ಸ್ವರ್ಣ, 6 ರಾಜತ ಹಾಗೂ 6 ಕರಂಡಿನ ಪದಕ ಜಯಿಸಿದ ಮಂಗಳೂರು ಏವಿ ತಂಡ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖಾಂಪಿಯನ್ ಪಟ್ಟ ಅಲಂಕರಿಸಿತ್ತು.

ಉತ್ಸವಕೊಂಡಿತು. ಒಡಿಶಾದ ಭುವನೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೆಳದ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಏವಿ ತಂಡ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖಾಂಪಿಯನ್ ಪಟ್ಟ ಅಲಂಕರಿಸಿತ್ತು.

ವಿಷ್ಣೇಶ್‌ಗೆ ತ್ರಿಭೂತಿ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಸಂಭೂತಿ

ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿಷ್ಣೇಶ್ ಎ. ಪುರುಷರ 200 ಮೀಟರ್ ಒಟ್ಟದಲ್ಲಿ 21.28 ಸೆಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಗುರಿ ತಲುಪಿ ಕೂಟ ದಾವಿಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಜೆನ್ಸನ್ ಗೆದ್ದರು. ಪುರುಷರ 100 ಮೀ. ಒಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣೇಶ್ ಜೆನ್ಸನ್ ದ ಸಾಧನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮದ್ರಾಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ರಾಮಲ್ 2020ರಲ್ಲಿ 21.42 ಸೆಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಗುರಿ ತಲುಪಿ ದಾವಿಲೆ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಶತಿಕಾಂತ್ ಅಂಗಡಿ 21.39 ಸೆಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಗುರಿ ತಲುಪಿ ಜೆನ್ಸನ್ ಗೆದ್ದ, ಕೂಟ ದಾವಿಲೆ ಬರೆದರು. ಮಂಗಳೂರು ವಿವಿ ತಂಡದ ತೀಥೇಶ್ ಶತಿಕಾಂತ್ 21.51 ಸೆಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಗುರಿ ತಲುಪಿ ಕಂಚಿನ ಪದಕ ಪಡೆದರು. ಪುರುಷರ 4/400 ಮೀಟರ್ ರಿಲೇಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಗೆದ್ದ ಮಂಗಳೂರು ಪುರುಷರ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರೂ ಆಗಿದ್ದ ವಿಷ್ಣೇಶ್, ಆ ಮೂಲಕ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಸಾಧನೆಯೊಂದಿಗೆ ವ್ಯಯಕ್ಕಿಕ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದರು. ಮಂಗಳೂರು ವಿವಿ ಪುರುಷರ ತಂಡ 4/100 ಹಾಗೂ 4/400 ಮೀಟರ್ ರಿಲೇ ಏಫಾಗಿದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಗೆದ್ದಕೊಂಡಿತು.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಉಳಿಕೊಂಡ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿವಿ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ತಂಡ ಪುರುಷರ ಹಾಕಿಯಲ್ಲಿ ಸತತ 2ನೇ ಬಾರಿಗೆ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಪಟ್ಟ

ಅಲಂಕರಿಸಿತು. ಹರೀಶ್ ಮುತ್ತಾರ್ (28, 60ನೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ) ಗಳಿಸಿದ ಎರಡು ಗೋಲುಗಳ ಸೆರವಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ತಂಡ 3-0 ಗೋಲುಗಳಿಂದ ಅಮೃತಶರದ ಗುರುನಾನ್ಕ ದೇವ್ ವಿವಿ ತಂಡವನ್ನು ಮಣಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ಎರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ ಬೇಲೋ ಇಂಡಿಯಾ ಯೂನಿವೆಸಿಟಿ ಗೇರ್ಮಾನ್ ಜೆನ್ಸನ್ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿತು. ಪಂತ್ ಕುಮಾರ್ ಮತ್ತೊಂದು ಗೋಲು ಬಾರಿಸಿದರು.

ಭಾವಿ ವೈದ್ಯಗೆ ನಾಲ್ಕು ಪದಕ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಾಗಳೇ ಹಲವು ಪದಕ ಬೇಟಿಯಾಡಿರುವ ಕೆಜುಪಟು ದಾಮ್ನಿಗೌಡ ಕೂಟದಲ್ಲಿ 4 ಕಂಚಿನ ಪದಕ ಜಯಿಸಿ ಗಮನಸೆಳೆದರು. ರಾಜೇವ್ ಗಾಂಡಿ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿವಿ ತಂಡವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ ಕೆಂಪೆಗೌಡ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ದಾಮ್ನಿಗೌಡ, ಈ ಹಿಂದೆಯೂ ಹಲವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಅವಿಲು ಭಾರತ ಅಂತರ ಅಂತರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪದಕ ಜಯಿಸಿದ್ದರು.

ಉಪ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಂದ ಬಾಲನೆ

ಎರಡನೇ ಅವೃತ್ತಿಯ ಬೇಲೋ ಇಂಡಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಿಲ್ 24 ರಂದು ಉಪರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ವೆಂಕಟ್ಯಾನ್ಯಾಯ್ಯ ಕಾಲನೆ ನೀಡಿದರು. ಕಂರೀರವ ಸೇರಿಯಂ, ಕನಕಪುರ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜೆನ್ಸನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಸೇರಿದಂತೆ 5 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು ನಡೆದವು. 20 ವಿವಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು ನಡೆದು, 189

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಂದ 3900 ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು ಪಾಲ್ಯಂಡಿದ್ದರು. 2021 ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕ್ರೀಡಾಕೂಟವು ಕೇವಲಿದ್ದಾಗಿ ಮುಂದಾಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು. 2020ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮೊದಲ ಅವೃತ್ತಿಯ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟಕ್ಕೆ ಒಡಿಶಾದ ಭುವನೇಶ್ವರ ನಗರ ಆತಿದ್ದು ಪಟ್ಟಿಸಿತ್ತು. ಜೆನ್ಸನ್ ಗ್ಲೋಬಲ್ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಎತ್ತಿವ, ಜೂಡೋ, ಕುಸ್, ಕಬಡ್ಡಿ, ವಾಲಿಬಾಲ್, ಕುಟುಂಬ, ಯೋಗಾಸನ, ಆರ್ಕಾರಿ, ಫ್ಲೈಂಗ್, ಕರಾಟೆ, ಬಾಸ್ಟಿಂಗ್, ಘುಟ್ಟಬಾಲ್ ಸೇರಿದಂತೆ 13 ಕ್ರೀಡೆಗಳು ನಡೆದರೆ, ಕಂರೀರವ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ, ಜೆನ್ಸನ್ ಗ್ಲೋಬಲ್ ಕ್ಯಾಂಪಸ್, ಡಿ ಜೆನ್ಸನ್ ಸ್ಟ್ರೋಟ್‌ಎಸ್ ಸ್ಟ್ರೋಲ್, ಸಾಯಿ ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಸದಸ್ಯ ಸೆಂಟರ್ ಮತ್ತು ಕೆ.ಎಂ.ಕಾರಿಯಪ್ಪ ಹಾಕಿ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಘುಟ್ಟಬಾಲ್, ಟೀಬಿಲ್ ಟೀನಿಸ್, ಬ್ಯಾಡ್ಲಂಟನ್, ಟೀನಿಸ್ ಆರ್ಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

2036ಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿ 5 ಗುರಿ ; ಅಮಿತ್ ಖಾ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಪೂರ್ಣ ಲೆಕ್ಕಾಖಾರದಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬಹುದು. 2036ರ ಒಲೆಂಪಿಕ್‌ ಪದಕ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಅಗ್ರ ನರ್ಮಾಳಗೆ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಆಗಿನಿಂದಲೇ ತಯಾರಿ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಅಮಿತ್ ಖಾ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಪಾಲ್ಯಾಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ ಅವರು, ದೇಶ 100ನೇ ಸ್ಕ್ಯಾಟಂತ್ರೋಂ ಸಂಭೂತಿಗಾಗಿ ಹೇಳಿಸಿದರು. ಮಾರ್ಡಿ ಅರ್ಥಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬೇಲೋ ಇಂಡಿಯಾ ಥಿಕ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರು. ಮುಂದಿನ 25 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ದೇಶ ಕ್ರೀಡಾಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ನೀಲನಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಕ್ರೀಡಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮೀಂಗಲಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಲೋ ಇಂಡಿಯಾ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದರು.

ಕುಂದು-ಕೊರತೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ

“ಕಲಾಣ ವಿಠ್ಯೆ”

ಸಹಾಯವಾಗಿ

ಹರಿಶ್ಚಂಡ್ ಜಾತಿ-ಹರಿಶ್ಚಂಡ್
 ವರ್ಗದ ಜನರ
 ಕಲ್ಯಾಣಕರ್ಮಾಗಿ
 ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ
 ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ
 ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ
 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು
 ಕುಂಡ-ಕೊರತೆಗಳ
 ಪರಿಹಾರಕರ್ಮಾಗಿ
 ಸರ್ಕಾರವು
 ಸಹಾಯವಾರೀಯನ್ನು
 ಆರಂಜಿಸಿದೆ.

ఎన్. నాగరత్నమ్

ಪರಿಶ್ವ ಜಾತಿ-ಪರಿಶ್ವ ವರ್ಗಗಳ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವೇ ನಿಜವಾದ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಎಂಬ ದ್ಯೇಯ ಹೊಂದಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ದೀನ-ದಲ್ಲಿತರು ಸ್ವಾಪಲಂಬಿ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಕೊಂಡು, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು. ಅವರು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಬರುವ ಜೊಗೆಗೆ, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶ್ವ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಬೇರಿಗಳು, ನಿಗಮ, ಮಂಡಳ, ಆಯೋಗ, ಕೋರಗಳಿಂದ ಅನುಮಾನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲು ಹಾಗೂ ಕುಂದು-ಕೊರತೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಏಕೈಕ್ಯತ ಎಸ್‌ಸಿ/ಎಸ್‌ಎಚ್ 24 ಗಂಟೆಗೆ 7 ದಿನಗಳೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಿಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬು ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತ ಪ್ರಾಯಾಯವಾಗಿಯೆನು, ಪಾರಂಬಿಸಿದೆ.

ପରିଶ୍ର୍ମ ଜାତି ମତ୍ତେ ପରିଶ୍ର୍ମ ପଂଗଡ଼ ଜୀଳାଖୀଗଲୁ
ଅନୁଷ୍ଠାନଗୋଳିମୁକ୍ତିରୁବ ଯୋଜନେଗଳ ବଗ୍ରେ ସଂମୋହିତ ମାଣିକ୍ତି ପଦେଯିଲୁ
ହାଗୁ ଅଜିତ ସର୍ବିମୁଖୁଦମ, ସାଲଭ୍ୟଗଳିମ୍ବୁ ପଦେଯିଲ୍ଲେ ଏଦିରିସୁତ୍ରିରୁବ
ସମ୍ମେଲିଗଳ ପରିହାରକ୍ଷୀ ସକାରରପୁ “କଲ୍ୟାଣ ମିତ୍ର” ସହାୟିବାଣୀ ସଂଖ୍ୟେ
9482300400 ଆମ୍ବ ପୂରିବିଲିଦେ.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಪರಿಿಪೂರ್ವ ಗರ್ಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ವರ್ತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಮವಸ್ತು, ಪುಸ್ತಕ, ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಶೂ ಇವೇ ಮುಂತಾದವರ್ಗಗಳನ್ನು ಬದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಜೋತೆಗೆ ಮಟ್ಟಿಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಮಟ್ಟಿಕ್ಕೆ ನಂತರದ ಪದವಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾತಕೋಶರ ಪದವಿಗಳಲ್ಲಿ ಪದ್ಧತಿ ಬಾಗಿಗೆ ಪದ್ಧತಿ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದ ಪ.ಜಾ ಮತ್ತು ಪ.ಪಂ ದ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೌಲ್ಯಾದ ಧನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಂತರ್ಜಾರ್ಫಿ ವಿವಾಹ, ವಿಧಾವ
ಮರು ವಿವಾಹ, ಸರಳ ವಿವಾಹ,
ದೇವದಾಸಿಯರ ಮುಕ್ತಾನ್ಮು
ವಿವಾಹವಾಗುವವರಿಗೆ ಹೋತ್ತಾಪಥನ,
ವಿಧವೆಯರು ಮರು ವಿವಾಹವಾದಲ್ಲಿ
ರೂ. 3 ಲಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೋತ್ತಾಪ ಧನ
ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಬಿ.ಸಿ.ಆರ್. ಕಾಯ್ದೆ
ಮತ್ತು ಬಿ.ಡಿ.ಎ ಕಾಯ್ದೆ ಅನುಷ್ಠಾನ
ಯೋಜನೆಯಡಿ ದೋಜನಕ್ಕೊತ್ತಳಿಗಾದ
ಪ.ಜಾ ಮತ್ತು ಪ.ಪಂ.ದ ಸಂತಸ್ತರಿಗೆ
ಪರಿಹಾರ ಧನ, ದೋಜನಸ್ಯದಲ್ಲಿ
ಮೃತಪಟ್ಟಿವರ ಅವಲಂಬಿತರಿಗೆ
ಪರಿಹಾರ, ಅನುಕಂಪದ ಆಧಾರಿತ
ಸೌಕರ್ಯ/ಪಿಂಚಣಿ ಸೌಲಭ್ಯ
ಕಲಿಸಲಾಗುವಾದು.

ಪ.ಜಾ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವಂಗದಲ
ಸಮುದ್ರಾಯದವರ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಕಾಳಿ
ಸೃಜನ ಭೂಮಿ ವಿರೀದಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ
ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದು,
ಉದ್ದೇಶಿಗಳಿಗೆ ೫೨೫.೪೦ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ
ಸಾಲ ಮತ್ತು ಸಮಾನಾಂತರ ಹಿತರಿ
ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೆ.ಎಸ್.ಎಫ್.ಸಿ ಮತ್ತು
ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಮತ್ತು ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ
ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಹೊರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ
ಶ್ರೀಕೃಂಕಾವುಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು
ಒದಗಿಸುವುದು, ಉದ್ಯೋಗಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ
ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆ, ನಿಗಮ, ಮಂಡಳಗಳ
ನೇಮಕಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ
ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ
ಪ್ರತಿಸ್ಥಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ
ಕಲ್ಪಿಸಿ ಶಾಲಾ ಮಲ್ಕು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ
ವೆಚ್ಚಬಂದು, ಭರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ನಡೆಸುವ ಸ್ಥಾನತ್ವಕ್ಕೆ
ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಸಜ್ಞಗೊಳಿಸಲು ಪರೀಕ್ಷೆ
ಮೂವರ್ ತರಹೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮೂಲಕ
ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ
ಪಂಗಡಗಳ ಅಷ್ಟಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ
ಯು.ಪಿ.ವನ್‌ಸ್.ಸೀ. ಕೆ.ವ.ವನ್‌ಸ್..

వసో.ఎసో.పి., ఆరో.ఆరో.బి..
 ఐ.బి.బి.ఎస్.ఎ., గులహ్-సి మౌదలాద
 స్వధారంత్రక పరిష్కాగళిగే మూవచ్ఛాపి
 ఉచిత తరబేతి నీడలాగువుదు.
 అల్లదే ఏపిధ ఇలాపే, నిగమ,
 మండళిగళల్లి నేమకాతిగళల్లి ఇరువ
 బుక్కలాగా మద్దేగళన్ను గుత్తిసి,
 భత్తిగే క్రమక్షేగొళ్లాగువుదన్ను
 మాడలాగుతదే.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ
 ವಾರ್ತೆಯ ಕರ್ನಾಟಕ ವಸತಿ ಶಿಕ್ಷಣ
 ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಪರ್ದ ಮೂಲಕ
 ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ
 ಅರ್ಥಕರವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಗ್ರಾಮೀಣ
 ಪದೇಶದ ಪ.ಜಾ& ಪ.ಪಂ. ಮತ್ತು
 ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಪ್ರತಿಭಾವಂತೆ
 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗುರಿಂಬುಢಿದ ಶಿಕ್ಷಣ
 ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೇಂದ್ರ
 ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಹರ್ ನರಸ್ವಾಮಿಯ
 ಮಾದರಿಯ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಂತೆ
 ವೋರಾಜೆಂ ದೇಶಾಯಿ/ಕಿಶೋರು ರಾಜೇ
 ಚೆನ್ನೆಮ್ಮೆ, ಅಟಲ್ ಬಿಹಾರಿ ವಾಜಪೇಯಿ,
 ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ವಸತಿ ಶಾಲೆ, ಡಾ.
 ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇದ್ಕರ್ ವಸತಿ ಶಾಲೆ,
 ಏಕಲವ್ಯಾ ಮಾದರಿಯ ಒಟ್ಟು 826 ವಸತಿ
 ಶಾಲೆಗಳು ಈ ಸಂಪರ್ದದಿಯಲ್ಲಿ
 ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಿವೇ.

ಇನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ವಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ, ಕನಾರ್ಟಿಕ ಆದಿ ಜಾಂಪವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ, ಕನಾರ್ಟಿಕ ತಾಂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ, ಕನಾರ್ಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ಭೋಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ, ಪರಿಶೀಲನೆ ಜಾತಿ, ಪರಿಶೀಲನೆ ಪಂಗಡ ಅಲೆಮಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ, ಕನಾರ್ಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ಸಫಾಯಿ ಕರ್ಮಚಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ, ಡಾ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ ರಾಂ ಚರ್ಮ ಕ್ಯಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಿಯೆಗಿಂತು ಮುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ವಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಮಹಡಿ

వాల్మీకి పరిత్య పంగడగళ అభివృద్ధి
నిగమవు కాయ్యనివాహిసుత్తిద్దు,
జల్లియూ కూడ పరిత్యజాతి మత్త
పరిత్య పంగడద జనర అభివృద్ధిగాగి
గంగా కల్యాణ, భూ ఒడితన,
ఉద్యమతీఎలతా అభివృద్ధి, స్వయం
ఉద్యోగ, మహియేరిగి వ్యుతో
క్రైష్ణ యోజన సేరిదంతె జన్మ
వలవారు యోజనగళన్న
వమికొట్లాగుతిద.

ಇನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಾಯಿ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳ ಆಯೋಗವು ಮಾನ್ಯಾಯಲ್ ಸ್ಯಾಹೆಂಡ್ಸ್ ನೇಮಕಾತಿ ನಿರ್ವೇಧ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸ್ತಾ ಅಧಿನಿಯಮ 2013 ರಲ್ಲಿನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸರ್ವಾಯಿ ಕರ್ಮಚಾರಿ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯಾಯಲ್ ಸ್ಯಾಹೆಂಡ್ಸ್ ಗಳ ದೂರ್ಯಾಗಣನ್ನು ಆಲೋಚಿ ಪರಿಹರಿಸುವುದು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲ್ಕೊರಿಕೆ ಮತ್ತು ಶಿಥಾರಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಪರಿಶ್ಯ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಶ್ಯ
 ಪಂಗಡಗಳ ಕಲ್ಯಾಣವೇ ಸದ್ಯಧ
 ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾರ್ಥಕ್ಯ ಬುನಾದಿ ಎಂಬ
 ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸರ್ಕಾರ
 ಮೇಲ್ಯಂದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲದೆ
 ಎಸ್.ಸಿ.ಎಸ್.ಪಿ./ಟಿ.ಎಸ್.ಪಿ.
 ಯೋಜನೆಯಿಡಿ ಸರ್ಕಾರದ 35 ವಿಧಿದ
 ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೂಲಕ ಎಸ್.ಸಿ./ಎಸ್.ಟಿ
 ಸಮುದಾಯದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ
 ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು
 ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಎಸ್.ಸಿ. ಎಸ್.ಟಿ
 ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ 5 ವರ್ಷಗಳ
 ಯೋಜನೆ ರೂಪೀಸಿ, ಅಧಿಕ ನರವು
 ಒದಗಿಸಲು ಶ್ರೀಕರ್ ಬಾಜುಕ್ ಮೃವಸ್ಕೆ
 ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಶ್ವ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ
ಪರಿಶ್ವ ಪಂಗಡಗಳ ಸಮುದಾಯದವರ
ಕುಂದು-ಕೊರತೆಗಳ ದಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು
ಪರಿಹಾರ ಬಿದಿಸುವುದನ್ನು ಕನಾರ್ಚಿಕ
ಪರಿಶ್ವ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಶ್ವ
ಪಂಗಡಗಳ ಅಯೋಗವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು.
ಇನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕುಂದು-
ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ
ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು “ಕಲ್ಯಾಣ ಮಿತ್ರ”
ಸಮಾಧಿವಾರೀಯನು, ಪಾರಂಬಿಸಿದೆ.

2017

ರಾಜ್ಯ ಚಲನಚಿತ್ರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದಾನ

**ಚಂದನವನದ ಅರ್ಪನ್ನಾತೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಒಂದಾದ
ರಾಜ್ಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾದವರ
ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ.**

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗೆ ದುಇಮ್, ಆಹಾರ, ಸೂರ್ಯ ಎಪ್ಪು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ...
ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮನರಂಜನೆಯು ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗೆ ಆದ ಆಯಾಸದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ
ರಕ್ತ ಮನರಂಜನೆಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮನರಂಜನೆ
ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚಲನಚಿತ್ರ ರಂಗವು ಒಂದು. ಉತ್ತಮ
ಸದ್ರಂಭಿಸಿಯ ಬೆಂಕಾಗಳು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ
ಮತ್ತು ಮುಚ್ಚಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕು. ಹಾಗಾಗಿ ಚಲನಚಿತ್ರ ರಂಗದ
ಕಲಾಪಿದರು, ನಟ-ನಟಿಯರು, ತಂತ್ರಜ್ಞರು, ನಿರ್ಮಾಪಕರು,
ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇವರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ
ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಲಾಪಿದರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ
ಅವರುಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕನಾರಕ ಸರ್ಕಾರದ ವರ್ತಿಯಿಂದ ನೀಡಲಾಗುವ ವಾರ್ಷಿಕ ರಾಜ್ಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ಚಂದನವನದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವ ಅರ್ಪನ್ನಾತೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವ ಈ ರಾಜ್ಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಏಜೆಂಟನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಆಯ್ದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಎನ್.ಎಸ್.ಶಂಕರ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ 2017 ನೇ ಕ್ಷಾಲೆಂಡರ್ ವರ್ಷದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಆಯ್ದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯು ರಾಜ್ಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಆರಾರಿಸು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದೆ. ಇನ್ನು 2017 ನೇ ಕ್ಷಾಲೆಂಡರ್ ವರ್ಷದ ಜೀವಮಾನ ಸಾಧನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಜೆ.ಕೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಇದೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಂಪ್ರದಾಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ವಾತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಹಾಗೂ ವಾರ್ಷಿಕ ಆತ್ಮತ್ವವು ಕಿರುಚಿತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಎಂ.ಎನ್.ಸ್ಕಾಮ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮರಸ್ಯಾತರಿಸು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದೆ.

ಸಮಿತಿಯು 121 ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಏಕೈಕಿ ಸರಾಸರಿ ಮತದಿಂದ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ 2017 ನೇ ಕ್ಷಾಲೆಂಡರ್ ವರ್ಷದ ರಾಜ್ಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ 14.11.2018 ರಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕೃತ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತ್ತು. ಡಾ: ರಾಜ್ಯಕುಮಾರ್ ಅವರ

ಜನ್ಮದಿನವಾದ ಏಪ್ರಿಲ್ 24 ರಂದೇ ರಾಜ್ಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಅಯೋಜಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ಮೊರಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ 2019 ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 24 ರಂದು ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ ಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂದು ಮಂಧ್ಯ ಜೀಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಬಂತ್ ಅವಫಾತದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮಂದಿ ದುರುರಣಕ್ಕೆಡಾದ ಕಾರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಇದಾದೆ ಎರಡು ದಿನಗಳ ತರುವಾಯ ಜೀತನಷಟ್ ಸಂಸದ ಅಂಬರೀಜ್ ಅವರು ನಿಧನರಾದ ಕಾರಣ ಮತ್ತೆ ಮುಂದೂಡಿಗಿತ್ತು. ಆ ನಂತರ ಸತತ ಎರಡು ವರ್ಷ ಮಹಾಮಾರಿ ಕೋವಿಡ್-19 ನಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಹಮೆಕ್ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರಲ್ಲಿ. ಅದ್ದಿನದ ಇದೇ ಏಪ್ರಿಲ್ 24 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರಮೇಂದ್ರ ಕೆಲ್ಕೈಲ್ತುದಲ್ಲಿ ನಟಸಾರ್ವಭಾಂತಿ ಡಾ: ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಅವರು 94 ನೇ ಜನ್ಮದಿನಾಜರಣೆಯಂದು 2017 ನೇ ರಾಜ್ಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿಂಬಿ ಎಸ್ ಬೋಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರ:

ಡಾ: ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ:

ಕನ್ನಡ ಜೀತರಂಗದ ಸಮಗ್ರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಪೂರ್ವ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಸಾಧಕರಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಮೇರುನಟ ಡಾ: ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಖ್ಯಾತ ನಟಿ, ಭಾರತದ ಐದು ಭಾಷಾಗಳಲ್ಲಿ ಶೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ನಟಿಸಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವರು 1970 ರ ದಶಕದ ಆರಂಭದಿಂದ ಕನ್ನಡದ ನಂಬಿನ್ನು ಕುವರೆವಿಗೂ

ಗಾಢವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿದೆ ಕನ್ನಡದ ಹಲವಾರು ಜೀತಗಳ ಯಶಸ್ವಿಗೆ ನಟಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವರ ಕಾಣಿಕೆಯ ಗಮನಾರ್ಹವಾದದ್ದು. ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಭದ್ರ ಸ್ವಾನ ಪಡೆದಿರುವ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದೆಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವರಿಗೆ 2017 ನೇ ಸಾಲಿನ ಡಾ: ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುಟ್ಟಿನ್ನು ಕೊಂಡಾಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ:

ಕನ್ನಡ ಜೀತರಂಗಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ನೀಡೇಶನದ ಮೂಲಕ ಅಪೂರ್ವ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ನೀಡೇಶಕರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿನ್ನು ಕೊಂಡಾಲ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಮಾನ ಸಾಧನೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಯ ಹೆಸರಾಂತ ನೀಡೇಶಕ, ನಿರ್ಮಾರ್ಪಕ ಮತ್ತು ನಟರಾದ ಎಸ್.ನಾರಾಯಣ ಅವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಜಂದನವನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕ ನೀಡೇಶಕರಾಗಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದ ನಾರಾಯಣ ಅವರು 'ಜೀತ್ರದ ಪ್ರೇಮಾಂಜಲಿ' ಜೀತ್ರದ ಮೂಲಕ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ನೀಡೇಶಕರಾದರು. ಆ ನಂತರ ಅವರು 'ಕುರಿಗಳು ಸಾರ್' ಕುರಿಗಳು, 'ಶಬ್ದವೇಧಿ',

'ಹಾಯಿಂಗೆಂತ', 'ಗಲಾಟೆ ಅಳಯಂದು' ಮುಂತಾದ ನೂಪರ್ ಹಿಂಣನಂತರ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ: ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ:

ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರ ರಂಗದ ವಿವೇಚ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ಹಿರಿಯ ಜೀತನಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಜೀವಮಾನ ಸಾಧನೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ದಿವಂಗತ ಜಿ.ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಾರಿ ಸಂದಿತ್ತು. ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮಗಳಾದ ಇವರು ಎಲ್.ಎನ್. ಕಂಬ್ಯೂನ್ ಲಾಂಭನದಲ್ಲಿ ಸದರ್ಭಿರುಚಿಯ ಹಾಗೂ ಮೌಲಿಕವಾದ ಜೀತಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿರುವ ಕಾರಣಕಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ಲಭಿಸಿದೆ. ಇವರ ಕಂಬ್ಯೂನ್ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವ ಜೀತಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸುಳಂಘಿದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 'ಒಂದಾನೆಂಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ', 'ಕಾಡು', ಜೀತಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು 'ಜಿತೆಗೂ ಚಿಂತೆ' ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಫೋಂಡೇಶನೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಶೀಯುತ್ತರು ನಿಧನರಾದ ಕಾರಣ ಅವರ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು.

ಈ ಮೂರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ತಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷರೂ ನಗದು, 50 ಗ್ರಾಂ ಚಿನ್ನದ ಪದಕ ನೇರಿದಂತೆ ಸ್ಕೂಲ ಘಲಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

2017 ರ ರಾಜ್ಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರ ವಿವರ:

ಪ್ರಥಮ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಜೀತೆ: "ಶುದ್ಧ"

ಮೇ: ಸಾನ್ಜೀ ಹಿಂಡ್ರೆಸ್ ಅವರು ನಿರ್ಮಾಣದ ಆದರ್ಶ ಹೆಚ್. ಕೆಶ್ವರಪ್ಪ ಅವರ ನೀಡೇಶನದಲ್ಲಿ ಸಮಕಾಲೀನ

“

ಇದೆ ವರ್ಷ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒತ್ತು
ನಗರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು
ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಯಾರೂ
ಮನವಿ ಅಥವಾ ಬೇಡಿಕೆ
ಸಲ್ಲಿಸಬಿಡ್ಡರೂ ಪ್ರಸ್ತುತಿ 2022-23 ನೇ
ಸಾಲಿನ ರಾಜ್ಯ ಅರುವ್ಯಯದಲ್ಲಿ 125
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕನ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ
ಭಾಷಾ ಚಲನಚಿಹ್ನೆಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ
200 ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಿಸಿ
ನೀಡಲು ಅವಕಾಶ ಕರ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ
ಡಾ: ಮುನೀತ್ ರಾಜ್ ಪುಮಾರ್
ಅವರಿಗೆ ಮರಣೋತ್ತರ ಕನ್ನಾಟಕ
ರತ್ನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ
ಸಮಾರಂಭವನ್ನು
ಅಯೋಜಿಸಲಾಗುವುದು. ಕನ್ನಡ
ಚಿತ್ರರಂಗದ ಶ್ರೇಯೋಭಿಷ್ಟಿಗೆ
ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಹೀಗೆ
ಮುಂದುವರಿಯಲಿದೆ.

ಬವವರಾಜ ಎಂ ಬೋಮ್ಮಾಯಿ
ಮುಖ್ಯಪುಂತ್ರಿಗಳು

”

ಜ್ಞಾನತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿಂದಾದ ಮಹಿಳಾ
ಶ್ರೀಗಿರಿ ದೊರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅದರ
ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವವರು
ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಸವಾಲುಗಳ ಕುರಿತು
ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿರುವ
‘ತುದಿ’ ಚಿತ್ರವು ಮೂದಲನೇ ಅಪ್ಪಿತ್ತು
ಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
(ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ನಿರ್ಮಾರ್ಪಕರು ಮತ್ತು
ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ತಲಾ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂ
ನಗದು ಹಾಗೂ 50 ಜನ್ಯದ ಪದಕವನ್ನು
ಒಳಗೊಂಡಿದೆ).

ದ್ವಿತೀಯ ಅಪ್ಪಿತ್ತುಮ ಒತ್ತು: “ಮಾರ್ಚ್ 22”

ಮೇ: ಎಸಿಂಬಿ ಮೂರೀಸ್
ಒಂಪರ್ನಾಷನಲ್ ಅವರ ನಿರ್ಮಾಣ
ಮತ್ತು ಕೋಡ್ಲು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರ
ನಿರ್ದೇಶಕನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿರುವ
‘ಮಾರ್ಚ್ 22’ ಚಿತ್ರವು
ಕೋಮುಸೋಹಾದರ್ತಿಗೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ
ಹಳ್ಳಿಯೋಂದು ಬಿಕ್ಕಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
ಬಿಂದ್ರೋಂದು ಮತ್ತೆ ಒಂದಾಗುವ
ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತುವ
ಚಿತ್ರವಾಗಿದ್ದು, ದ್ವಿತೀಯ ಅಪ್ಪಿತ್ತುಮ ಒತ್ತು
ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
(ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ನಿರ್ಮಾರ್ಪಕರು ಮತ್ತು
ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ತಲಾ ಎಪ್ಪತ್ತೆ ಸಾವಿರ
ರೂ. ನಗದು ಹಾಗೂ 100 ಗ್ರಾಂ ಬೆಳ್ಳಿ
ಪದಕವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ).

ತೃತೀಯ ಅಪ್ಪಿತ್ತುಮ ಒತ್ತು: ‘ಪಡ್ಡಾಯಿ’
(ತುಳು)

ಮೇ: ಗೋಪಾಲ್ ಪ್ರೇ ಪಿಕ್ಕರ್ಪ್ ಅವರ
ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಭಯ್ ಸಿಂಹ ಅವರು
ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವ ತುಳು ಭಾಷೆಯ
ಪಡ್ಡಾಯಿ ಚಿತ್ರವು ಹೇಸ್ತಿಯರಾನ

‘ಮ್ಯಾಕೋಬೆತ್’ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.
ಮನುಷ್ಯರ ಮಾನಸಿಕ ಹಾಟಲಿಗಳಲ್ಲಿ
ಸಂಭವಿಸುವ ಮಾನಸಿಕ ಪಲ್ಲಬಗಳು,
ಭಾವಾವೇಷಗಳು ಒಗ್ಗಿನ ಎಲ್ಲೆಡೆ
ವಿಕರೂಪವೇ ಆದ ಕಾರಣ ಕರಾವಳಿಯ
ಮೀನುಗಾರ ಕುಟುಂಬದ ದಂಪತ್ತಿಗಳ
ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ದುರಂತಗಳಿಗೆ
ಅನ್ಯಾಯಿಸುವಂತೆ ಈ ಚಿತ್ರವನ್ನು
ನಿರ್ದೇಶಕರು ಒಗ್ಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನ
ರಾಗ-ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆ, ವಿಷಾದ ಮತ್ತು
ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ತರುವ ದುಃಖ
ಸರಣಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿರಿದೆ.
ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ‘ಪಡ್ಡಾಯಿ’ 2017 ನೇ
ಸಾಲಿನ ತೃತೀಯ ಅಪ್ಪಿತ್ತುಮ ಚಲನಚಿತ್ರ
ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. (ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು
ನಿರ್ಮಾರ್ಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ
ತಲಾ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂ. ನಗದು
ಹಾಗೂ 100 ಗ್ರಾಂ ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕವನ್ನು
ಒಳಗೊಂಡಿದೆ).

ವಿಶೇಷ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಳಜಿಯ ಒತ್ತು:
‘ಹೆಚ್ಚೋ ರಾಮಕ್ಕು’

ಪರುಷ ಪ್ರಧಾನ ರಾಜಕೀಯ
ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಾಧಿನತೆ
ಮತ್ತು ತನ್ನ ವಿಮೋಚನೆಗಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯು
ಪುರುಷ ಸಮಾಜವನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಗೆಲ್ಲಿವ
ವಸುವಿನ ಕಢಾಹಂದರ ಹೊಂದಿರುವ
‘ಹೆಚ್ಚೋ ರಾಮಕ್ಕು’ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮು:
ಸವಿರಾಜ್ ಸ್ನಿಮಾರ್ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ
ಎನ್. ಆರ್. ನಂಜುಂಡೇಗೌಡ ಅವರು
ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಕಾಲೀನ
ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ರಾಜಕೀಯ
ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು
ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು ಅನೇಕ. ತನ್ನ
ಅಪ್ಪಿತ್ತುಮ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ
ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಸವನ್ನು
ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳಾಪರ ದ್ವಿನಿಯ
ಈ ‘ಹೆಚ್ಚೋ ರಾಮಕ್ಕು’ ಚಿತ್ರವು ವಿಶೇಷ
ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಳಜಿಯ ಒತ್ತು ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು
ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. (ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು
ನಿರ್ಮಾರ್ಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ
ತಲಾ ಎಪ್ಪತ್ತೆ ಸಾವಿರ ರೂ. ನಗದು
ಹಾಗೂ 100 ಗ್ರಾಂ ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕವನ್ನು
ಒಳಗೊಂಡಿದೆ).

ಅಪ್ಪಿತ್ತುಮ ಜನಪ್ರಿಯ ಮನರಂಜನಾ ಒತ್ತು:
‘ರಾಜಕೀಮಾರ್’

ಮೇ: ಮೋಂಬಾಳ್ ಘಿಲಂಸ್ ಅವರ
ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷ್ ಅನಂದ
ರಾಮ್ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶಕನದಲ್ಲಿ

ತಯಾರಾಗಿರುವ 'ರಾಜಕುಮಾರ' ಚಿತ್ರವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಜನಪ್ರಿಯ ಮನರಂಜನಾ ಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಕೌಟಿಂಬಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಧೂರೀಕರಿಸಿದ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಅನಾಥ ಪ್ರಜ್ಯಾಯೀಂದ ವಿಮೋಚನೆಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಮಾನವೀಯ ಕಾಳಜಿ ಮತ್ತು ನಿಸ್ತಾರ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಸ್ವರ್ಪಂಚ ಸುಂದರೆ ಅನುಭವದವನ್ನು ನೀಡುವ ಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀತಿ ಪ್ರಾಯಗಳಿಗಿಂತ ಕೌಟಿಂಬಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ನಿಪ್ಪಣೀ ಮಹತ್ವದ್ದಂಡು ಸಾರುತ್ತಾ, ತನ್ನ ಮಾನವೀಯ ತುಡಿಗಳಿಂದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಮುದಗೊಳಿಸಿತ್ತು. (ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ನಿರ್ಮಾಂಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ತಲಾ ಇವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂ. ನಗದು ಹಾಗೂ 100 ಗ್ರಾಂ ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ).

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಕ್ಕಳ ಚಿತ್ರ: 'ಎಳೆಯರು ನಾವು ಗೆಳೆಯರು'

ಮೆ: ಆಕಾಶ ಪ್ರೋಡಕ್ಷನ್ಸ್ ಅವರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಏಕ್ರಂ ಸೂರಿ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿರುವ 'ಎಳೆಯರು ನಾವು ಗೆಳೆಯರು' ಚಿತ್ರವು ಮಕ್ಕಳ ನಡುವಿನ ನಿರ್ಜಾಮ ಒಡನಾಟಗಳನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಸಿಗಿರುವ ಮಾನವೀಯ ಸೆಲೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟೆಂದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರೀತಿಯ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕಂಬ ಹಂಬಲದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನೇ ಅಪಾರ್ಯಕ್ಷ್ಯಾಂತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಿಲುಕಿದರೂ ಮಕ್ಕಳು ದಿಕ್ಕಿಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ, ಸಾಹಸಗಳಿಂದ ಎದುರಿಸಿ ಜಯಿತಾಲಿಯಾಗುವ ಕಥಾಹಂದರನ್ನು ಚಿತ್ರವು ಹೊಂದಿದೆ. (ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ನಿರ್ಮಾಂಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ತಲಾ ಇವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂ. ನಗದು ಹಾಗೂ 100 ಗ್ರಾಂ ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ).

ನಿರ್ದೇಶಕರ ಪ್ರಫರ್ಮನ್ಸ್ ನಿರ್ದೇಶನದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ರ: 'ಅಯನ'

ಮೆ: ಡೀಸ್ ಥಿಲಂಸ್ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಧಾವಂತ ಬದುಕನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರರ ಜೀವನ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿರುವ 'ಸ್ವಾರ್ಥಾಪ್ರಾಯ' ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಕ್ಷೇತ್ರ-ಕೆರಳ ಬೀರುವ 'ಅಯನ'

ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗಂಗಾಧರ ಸಾಲೀಮುತ ಅವರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಮೂವರು ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಕರಾಗಿ ಬದುಕಿಗೆ ಅಂಬಿ ಕಾರುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ನಾಲ್ಕುನೇಯವನು ಸ್ವಾರ್ಥಾಪ್ರಾಯ ಒಂದರ ಮುಖ್ಯಸ್ವಾಗುವ ಅಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕನಕನ್ನು ಬೆಂಬು ಹತ್ತಿದಾಗ ಆಗುವ ಕಟು ವಾಸ್ತವದ ಕುರಿತು ಚಿತ್ರವು ಬೆಳಕು ಜೆಲ್ಲಿದೆ. (ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ನಿರ್ಮಾಂಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ತಲಾ ಇವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂ ನಗದು, ಹಾಗೂ 100 ಗ್ರಾಂ ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ).

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಿತ್ರ:

'ಸೋಫಿಯಾ' ಮೆ: ಜಾನೆಟ್ ನರೋನ್‌ನಾ ಪ್ರೋಡಕ್ಷನ್ಸ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಹಾರ್ಟಿ ಫ್ನಾರ್ನಂಡ್‌ಸ್ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯ ಚಿತ್ರ, ಜಾನೆಟ್ ನರೋನ್‌ನಾ ಅವರು ನೃತ್ಯಪಟು ಮತ್ತು ಸಂಗೀತಗಾಳಿ ಹಾಗೂ ಬಮಭಾಷಾ ನಟಿ ಕುಮಾರಿ ಎಸ್‌ರೂ ನರೋನ್‌ನಾ ಅವರ ತಾಯಿ. ಮಗಳ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರಿಯನ್ನು ಪೋಲಿಸಲು ಬಹರ್‌ನಾನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಉನ್ನತ ಮದ್ದೆಯ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ತೊರದು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದು, ಮೆ: ಜಾನೆಟ್ ನರೋನ್‌ನಾ ಪ್ರೋಡಕ್ಷನ್ಸ್ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ್ದ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ್ದ ಸಂಸಾಪಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. (ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ನಿರ್ಮಾಂಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ತಲಾ ಇವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂ ನಗದು, ಹಾಗೂ 100 ಗ್ರಾಂ ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ).

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಟ/ನಟಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ:

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಟ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು 'ಮಂಜರಿ' ಚಿತ್ರದ ನಟಿಸಾಗಿ ವಿಶ್ವಾ ನಾಯಕ, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಟ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು 'ಹಬ್ಬಿಟ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ' ಚಿತ್ರದ ನಟಿಸಾಗಿ ತಾರಾ ಅನುರಾಧಾ, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮೋಷಕ ನಟ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು 'ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಣರ ಪ್ರಪಂಚನೇ ಬೇರೆ' ಚಿತ್ರದ ನಟಿಸಾಗಿ ಮಂಜುನಾಥ ಹೆಗಡೆಯವರು, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮೋಷಕ ನಟ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ 'ಮುಕ್ಕ ನಾಯಕ' ಚಿತ್ರದ ನಟಿಸಾಗಿ ರೇಖಾ ತಂಕರ್ಪುಸಾದ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಾಲ ನಟ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ 'ರಾಮರಾಜ್' ಚಿತ್ರದ ನಟಿಸಾಗಿ ಮಾಸ್ಕ್ ಕಾರ್ತಿಕ್, 'ಕಟಕ' ಚಿತ್ರದ ನಟಿಸಾಗಿ ಕುಮಾರಿ ಶ್ರೀಘಾ

ಸಾಲೀಗ್ರಾಮ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಾಲ ನಟ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. (ಕೆ ಪರಶ್ಸೆಗಳು ತಲಾ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂ. ನಗದು ಹಾಗೂ 100 ಗ್ರಾಂ ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ).

'ಕೆಂಗುಲಾಬಿ' ಚಿತ್ರದ ಕಥೆಗಾಗಿ ಹನುಮಂತ ಬಿ. ಲಾಲಿಗೇರಿ, 'ನೀರು ತಂದವರು' ಚಿತ್ರದ ಕಥೆಗಾಗಿ ಈ: ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣ ಅವರಿಗೆ

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಥೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು, 'ಕಿಂಬಿಹೆ' ಚಿತ್ರದ ಚಿತ್ರಕಥೆ ರಚನಸಾಗಿ ವೆಂಕ್ಕಾ ಭಾರಧ್ವಾಜ್ ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ರಕತೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು, ಹಬ್ಬಿಟ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಚಿತ್ರದ ಸಂಭಾಷಣೆಗಾಗಿ

ಪ್ರೋ. ಜಿ. ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಂಭಾಷಣೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಭಾಯಾಗುವಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು 'ಚೆಮಕ್' ಚಿತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಸಂತೋಷ್ ರೈ ಪಾತಜೆ, 'ರಾಜಕುಮಾರ' ಚಿತ್ರದ ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶನಕಾಗಿ ವಿ.ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 'ಮಷ್ಟಿ' ಚಿತ್ರದ ಸಂಕಲನಕಾಗಿ ಹರಿಶ್ ಕೊಮ್ಮೆ ಅವರು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಂಕಲನ, 'ಹಬುಲ್' ಚಿತ್ರದ ಕಲಾ ನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕೆ ರವಿ ಎ.ಎಸ್ ಅವರು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಲಾ ನಿರ್ದೇಶಕ, 'ಮಾರ್ಚ್ 22' ಚಿತ್ರದ 'ಮುತ್ತು ರತ್ನದ ಪ್ರಾಟೆ..' ಗೀತೆ ರಚನಸಾಗಿ ಜೆ.ವರ್. ಪ್ರಹ್ಲಾದ್ ಅವರು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗೀತ ರಚನೆ.

'ಮುಲಿರಾಯ' ಚಿತ್ರದ ಗೀತೆ ವಲಸೇ ಬಂದವರೇ..' ಗಾಯನಕ್ಕೆ ತೇಜಿಸ್ ಹರಿದಾಸ್ ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗೀತೆ ಗಾಯಕ, 'ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ' ಚಿತ್ರದ ಗೀತೆ 'ಅಸಾದುಲ್ಲಾ ದಾಡಿ ಬಿಟ್ಟು..' ಗಾಯನಕ್ಕೆ ತೇಜಿಸ್ ಹರಿದಾಸ್ ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗೀತೆ ಗಾಯಕ, 'ರಾಗ' ಚಿತ್ರದ ನಿರ್ಮಾಣಕಾಗಿ ಮಿತ್ರ ಅವರಿಗೆ, ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಚಿತ್ರದ ನಿರ್ಮಾಣಕಾಗಿ ಮಿತ್ರ ಅವರಿಗೆ, ದರಜ್ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಬ್ಬಿಲ್' ಚಿತ್ರದ ನಿರ್ಮಾಣಕಾಗಿ ಸುರೇಶ್.ಕೆ ಅವರಿಗೆ ತೀಪುಗಾರರ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದ್ದು, ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾ ಇತಿಹಾಸ ಕರಿತು ಬರದಿರುವ ಗಂಗಾಧರ ಮೊದಲಿಯಾರ್ ಅವರ 'ಸಿನಿಮಾ ಸಮಯ' ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕ ಪರಕಟಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಕೇಗೆ ರಾಜ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಂದಿದೆ.

■

ಬರದ ನಾಡು ವಿಜಯಪುರ ಜಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯಾದ ನೀರು

**ಜಾರಿತ್ವಕ್ಕೆ
ಬುದಿಹಾಳೆ-
ಹೀರಾಪುರ ಪತ್ರ
ನೀರಾವರಿ**

**ಯೋಜನೆಯಂದಾಗಿ
ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ
ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ
ವಿಜಯಪುರ
ಜಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು
ಹರಿಯಾದೆ.**

● ಗವಿಧನ್ಯ ಹೊಸಮನಿ

ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜೋಳದ ರೊಟ್ಟಿಯ ಬಾಟಕ್ಕೆ ವಿಜಯಪುರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ 'ಜೋಳ'ವೇ ಈ ಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳ್ಗಯಾಗಿರುವುದು. ಏತಿಷ್ಟ ಮಣಿನ ಗುಣದ ಬೆಳ್ಗಳಿಗೆ ಮೂಲಾಧಾರವಾದ ಷಟಿಹಾಸಿಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬಸವರಾಜು ಎಂಬ ಬೋಮಾಯಿ ಅವರು ಇತ್ತಿಂಚಿಗೆ ವಿಜಯಪುರ ಜಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಲನೆ ನೀಡಿದರು.

ರೈತ ಸಂಜೀವಿನಿಯಂತಹ ಯೋಜನೆಯೊಂದು ಸಾಕಾರಗೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿನ ತನೆ ಬೆಳ್ಗಯ ವಿಜಯಪುರ ಜಲ್ಲೆಯ ಉಳುವ ಯೋಗಿಯ ಮೋಗದಲ್ಲಿ ಸಂತನ ಮೂಡಿಸಿದೆ.

ಎರಡು ದಶಕಾಳ ಕನಸು:

ಎತ್ತಿಲ್ಲ 26 ವಿಜಯಪುರ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಷಟಿಹಾಸಿಕ ದಿನವಾಗಿ ದಾವಿಲಾಯಿತು. ಜಗಂಜ್ಯೋತಿ ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರ ಜಣಬ್ರಹ್ಮಮಿಯಲ್ಲಿ, ರೈತರ ಬದುಕು ಹಸನಗೊಳಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಬುದಿಹಾಳೆ-ಹೀರಾಪುರ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಹಂತ ಹೈಪ್‌ ಏರೆತನಾ ಜಾಲದ ಕಾಮಗಾರಿ ತಂಕುಸ್ಥಪನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಈ ಭಾಗದ ಸುಮಾರು 25,000 ರೈತರು ಸಾಕ್ಷಯಾದರು. ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ, ಭಾಗ್ಯ ಜಲ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತದಿಂದ ಆಯೋಜನೆಗೊಂಡಿದ್ದ ಷಟಿಹಾಸಿಕ

ಯೋಜನೆಯೊಂದರ ಜಾಲನೆಗಾಗಿ ತಾಳಕೋಟಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕೊಡಗಾನೂರ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಬಂಟನಾರ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ರೈತರು ಸೋಮಾತೆಯನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದ ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು.

ಫನಿದು ಯೋಜನೆ:

ನಾರಾಯಣ ಜಲಾಶಯದ ಎದ್ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಹಿನ್ನಿರನ್ನು ಮುದ್ದೆಬಿಹಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ನಾಗಬೇನಾಳ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಎತ್ತಿ ಸಿಂಧಗಿ ಹಾಗೂ ಮುದ್ದೆಬಿಹಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ಅಂದರೆ ಈಗಿನ ದೇವರ ಒಪ್ಪರಿಗಿ ಮತ್ತು ತಾಳಕೋಟಿ ತಾಲೂಕಿನ ದೇವರ ಒಪ್ಪರಿಗಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ 46 ಗ್ರಾಮಗಳ ನೀರಾವರಿ ವಂಚಕ 55 ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಇದಾಗಿದೆ. ಸ್ವಯಂಬಾಲಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಳವಡಿಕೆಯಂದಾಗಿ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೂ ಸಮ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿಯುವಂತಹ ವಿಶೇಷತೆ ಇದ್ದು. ಈ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಸುಮಾರು 5 ಟಿಎಂಸಿ ನೀರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿದೆ.

16,476,86 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀರು:

ಈ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯನ್ವಯನಗೊಂಡಲ್ಲಿ ತಾಳಕೋಟಿ ತಾಲೂಕು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮುಸಕನಾಳ, ಬೇಂಬಾವಿ, ಮೈಲೇನ್ನರ, ಬಿ.ಸಾಲವಾಡಗಿ, ಮಟಕದನಹಳ್ಳಿ, ನವದಗಿ, ಬೇಲೂರು,

గుండకనాళ, కొడగానూర, లక్షుణది,
శేగ్లి, కారగనూర, గోకండక, గడి
సోమనాళ, బంటనూర, ఖీరాపుర.
కూవినహళ్లి, ఆస్కి, నీరలగి, బేకినాళ.
బనపట్టి జలపుర, బింజలబావీ,
కలకేరి, బూదియాళ.

ಹಾಳಗುಂಡಕನಾಳ, ರಾಂಪುರ,
ತುರುಕನಗೇರಿ, ವನಕ್ಕಾಳ ಮತ್ತು ದೇವರ
ಹಿಂಪ್ಪರಿಗೆ ತಾಲುಕಿನ ಅಸ್ತಾಪುರ,
ಅಲಗೂರ, ಹುಡಿಹಾಳ, ಯದ್ದುಪುರ,
ಕುದರಗೊಂಡ, ಕೆರುಟಗಿ, ತಿಳಗುಳ, ಬಿಬಿ
ಇಂಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಂಚಿ ಗ್ರಾಮಗಳು
ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು 16,476.86 ಹೆಚ್‌ಡಿ
ಕೈತ್ತಣಿ ವಿಳಾವರಿಗೆ ಬೆಳೆತ್ತಣಿದೆ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುಮೋದನೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಜಾಪುರ

ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲ
ಭಾಗದಲ್ಲಿ 523.03 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ
ಜಾಕವಲ್, ಪಂಪ್‌ಹೊಸ್, ರೈಸ್‌ಸಿಂಗ್‌
ಮೇನ್‌ ಹಾಗೂ ವರದು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ
ಡೆಲಿವರಿ ಚಂಬರ್‌ ನಿರ್ಮಾಣದ
ಕಾಮಗಾರಿ ಬಹುತೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾದು
ಜಾಲನೆಗೊಳಿಸಲು ಸಿದ್ದಗೊಂಡಿದೆ. ಸದರಿ
ಯೋಜನೆಯ ವರದನೆ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ
ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ವಾಲ್‌
ಪ್ರೈಸ್‌ಲೆನ್‌, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾಂ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕಲ್‌
ಕಾಮಗಾರಿ, ಸಾದ್ರಾ ಅಣ್ಣೋಮೇಶನ್‌

ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ 796.11

ಕೊಟಿಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು
ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು
ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು 18 ತಿಂಗಳು ಅಂದರೆ
2023ರ ಜನವರಿ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ
ಕಾಲವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಸೋಮನಗ್ರಿಡ ಪಾಟೀಲ ಸಾಸನೂರ ಸೇವ
ಸ್ಕೃಷ್ಟಣಿ:

ದೇವರ ಹಿಪರಗಿಯು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ
ಅತೀ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ
ಭಾಗದ ರೈತರ ಪ್ರಮುಖ ಬೇಡಿಕೆಯಾದ
ಬೂದಿಹಾಳ-ಹೀರಾಮರ ಪತ್ರ ನೀರಾವರಿ
ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನವಾದರೆ ನಮ್ಮ
ಭಾಗದ ೪೦.೯೦ರಷ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು
ಹರಿಯಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ
ನೀರು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತಸ ತಂದಿದೆ
ಎಂದ ಈ ಭಾಗದ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು,
ಪಟ್ಟ ಹಿಡಿದು ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಮಾಡಿದ
ದೇವರಹಿಪ್ಪರಗಿ ಮತ್ತೊಳ್ಳೆದ ಶಾಸಕರಾದ
ಸೋಮನಗ್ನಿಡ ಬಾಪಾಟೀಲ ಸಾಸನೂರ
ಅವರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗೌರವಾರ್ಥ
ಜೋಡಿತುಗಳು ಮತ್ತು ಮಡಕೆಯನ್ನು
ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದು ಕೂಡ ವೀಕ್ಷಣೆಗಾಗಿತು.

గుర్తు పాచి:

ତେ ପାତିହାସିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଜଲ
ସଂପନ୍ନୀଳ ସଚିଵରାଦ ଗୋପିନ୍ଦ
କାରଜେଠ, ଅରଣ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ଆହାର
ଜୀବାଦ୍ୟ ସଚିଵରୁ ମୁହଁ ଜିଲ୍ଲା

ವಿಜಯಪುರ ಭಾಗಕ್ಕೆ
 ನೀರಾವರಿ ಸೈಕಲ್ ಕಲ್ಲಿಸಬೇಕು
 ಎನ್ನುವ ನಮ್ಮ ಹಂಬಲವು
 ಜಮೀನು ನೀಡಿದ ಮಹಾನೀಯರ
 ತ್ಯಾಗದಿಂದಲೇ ಆಗಿದೆ. ಆ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ
 ಜೆಲೆ ಕಟ್ಟಿಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.
 ವಿಜಯಪುರಕ್ಕೆ ಇರುವ ಬರದ
 ನಾಡಿನ ಬಿರುದು ಅಳಿಸಿ, 'ಜಲದ
 ನಾಡ'ನ್ನಾಗಿಸಲಾಗುವುದು.
 ವಿಜಯಪುರ ರ್ಯಾತರ ಆಧಿಕ ಕ
 ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ
 ನಿಷ್ಟನಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಗದ ನೀರಾವರಿ
 ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ
 ಒತ್ತು ಹೊಡಲಾಗುವುದು. ಏತೆ
 ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು
 ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ
 ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಬಸವರಾಜ್ ಎಸ್ ಚೋಮ್ಮಾಯಿ,

ଲୁସୁଵାରି ଶଚିପରାଦ ଲୁମେତ ଏ
କ୍ଷେତ୍ର, ସଂନଦରାଦ ରମେଶ ଜୀଗଜୀଣି,
ଦେବର ଛିପୁରିଗ କ୍ଷେତ୍ର ରାଶକରାଦ
ଶୋଇନଗାଦ ପାଟେଲ ଶାଶନୂର
ଶେରିଦିନତେ ବିଜଯପୁର ଜଳ୍ଲୟମୁ
ଏବିଧ ଫିରାନଶଭ୍ରା ମୁତ କ୍ଷେତ୍ରାଳ
ରାଶକରାଦ ଏ.ଏ.ଏ.ପାଟେଲ ନଦିପାଞ୍ଚୀ,
ବିଶନ୍ଦୀର୍ଥ ପାଟେଲ ଯତ୍ତାଳ,
ରମେଶ ବୁଶନୂର, ଏଧାନ
ପରିଷକ୍ଷିନ ଏରୋଧ ପକ୍ଷଦ ମୁଖ୍ୟ
ଶେଇତକରାଦ ମତ୍ତୁ ଏଧାନ ପରିଷକ୍ଷିନ
ରାଶକରାଦ ପ୍ରକାଶ କ୍ରାତୋଦେ,
ମୀ.ଏବ୍ରେ.ପ୍ରୋଜାର. କନାଟକ ରାଜ୍ୟ
ଜୀଜ ମତ୍ତୁ ଶାବ୍ୟପ ପ୍ରମାଣ
ଶଂକ୍ଷେଯ ଅଧ୍ୟକ୍ଷରାଦ ଏଷାଗୋଦ
ପାଟେଲ, କନାଟକ ରାଜ୍ୟ ଲିଂବେ
ଅଭିବ୍ରଦ୍ଧ ମଂଦଳୀଯ ଅଧ୍ୟକ୍ଷରାଦ
ଅଶୋକ ଅଲାପୁର, କାଦା ନିଗମଦ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷରାଦ ତରଣପ ତଳାର,
କୌଣସିନୂର ଗ୍ରାମଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷରାଦ
ବିଶନ୍ଦୀର୍ଥ ପାଟେଲ ହାଗ୍ରେ ଜିନ୍ଦିତର
ଗନ୍ଧିରୁ ଶାକ୍ୟାଦର.

ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಿ ಇಲ್ಲಾರೆಯೆಂದು
ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ರಾಕ್ಷಸ
ಸೀಂಗ್, ಇಜೆಟಿ ಸತೀಶಕುಮಾರ,
ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ
ಡಾ.ವಿಜಯಮಹಾಂತೇಶ
ದಾನಮ್ಮನವರ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರೋಲೀಸ್
ವರಷ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ
ಎಚ್.ಡಿ.ಆನಂದಕುಮಾರ, ಜಿಲ್ಲಾ
ಪಂಚಾಯತ್ರೆ ಮುಖ್ಯ
ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾರ್ಥಿಕಾರಿ ರಾಮಲ್
ಶಿಂಧೆ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ಭಾಗ್ಯ ಜಲ ನಿಗಮ
ನಿಯಮಿತದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ
ಬಿ.ಎಸ್.ಶಿವಕುಮಾರ, ಎಚ್.ಸುರೇಶ,
ಜಗದೀಶ ರಾಮೇಶ, ಬಿ.ಕೆ.ಪಾಟೀಲ್,
ರಮಿ ಜಂದ್ರಗಿರಿ, ಸದಾನಂದ ಪತ್ತಾರ್,
ಮಾರುತಿ ಕದಂ, ಮೋಹನ ಹಲಗತ್ತಿ,
ವಿ.ಎಲ್.ಸೇಗುಣಿ. ವನುಮಂತ
ಗುಡಗುಂಟಿ ಮತ್ತಿತರರು ಬೂದಿಹಾಳ-
ಪೀರಾಪುರ ಏತ ನೀರಾವರಿ
ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರೊ ವಿತರಕ್ಕಾ ಜಾಲಿ
ಕಾಮಗಾರಿ ಶಂಕಸ್ಥಾಪನೆ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಅಷ್ಟಕಾಷ್ಟಗ್ರಿ
ನಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರು.
ಅಂತೂ ಈ ಕಾಮಗಾರಿ ಶಂಕಸ್ಥಾಪನೆ
ಮೂಲಕ ಬರದು ನಾಡಿನ ಅನ್ವಯಾತರ
ಎರಡು ದಶಕಾಳ ಕನಕು ನನಸ್ಪಾಗಲಿದೆ

ನೂರಾರು ಅಡಿ ಆಳದಲ್ಲಿರುವ ಜಿನ್ನದ ಅದಿಯ ಹೊರತೆಗೆದು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಅಪ್ಪಣಿ ಚಿನ್ನ ತೆಗೆಯುತ್ತಿರುವ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಟ್ಟಿ ಚಿನ್ನದ ಗಣೆಯು 2020-21ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 20,856.33 ಲಕ್ಷಗಳಮ್ಮೆ ಲಾಭಗಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೆ ಅಧಿಕ್ಷರ್ದಿ ಮುನ್ಹೆಂಬಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಸ್ಥಿತ ಚಿನ್ನ ಉದ್ದೇಶದ ವಿಕ್ಕೆ ಆರಾಕಿರಣವಿಂದರೆ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಟ್ಟಿ ಚಿನ್ನದ ಗಣೆ. ಕನಾರಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂತನಿಸಿದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಗಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ.

ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕಲ್ಕಾಣ ಕನಾರಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾರು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಬದಗಿಸುವುದರಾಂದಿಗೆ, ಈ ಗಣೆಯು ರಾಜ್ಯ ಬೋಕ್ಕಿಸಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರದ ಕಂದಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಅಪಾರ ಖಾಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ. ಈ ಗಣೆಗಳ ಅಕ್ಷಪಟ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಭಾವೇಜಾನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಶಿವಿಜ ಅನ್ನೆಂಬಾ ನಿಗದಿ, ಪಟ್ಟಿ ಗೋಲ್ಡ್ ಮೈನ್ ಮತ್ತು ಹಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥಿಗಳು ಹೊಸ ಹೊಸ ಚಿನ್ನದ ಗಣೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಚಿನ್ನದ ನೀಕ್ಕೇಪಗಳ ಅದಿರನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಕ್ರೊಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಇನ್ನಿಲ್ಲ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ

**ಕಾರ್ಬಿಡರಿಗೆ
ವಿವಿಧ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು
ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ**

ಹಟ್ಟಿ ಚಿನ್ನದ ಗಣೆ

**ರಾಯಚೂರಿನ ಹಟ್ಟಿ ಚಿನ್ನದ
ಗಣೆಯು ತಮ್ಮ ಗಣೆಯಿಳಿ
ಕಾರ್ಬಿಡನಿಂಬಿನ್ನಿತ್ತಿರುವ
ಕಾರ್ಬಿಡರು ಮತ್ತು ಅವರ
ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರಿಗೆ
ವಿವಿಧ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು
ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಬಿಡ
ಮೆಜ್ಜುಗೆಗೆ ಹಾತುವಾಗಿದೆ.**

● **ರಮೇಶ ಗೌಡರು**

ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗಣೆಗಳಿದ್ದು, ವಿಲೀಜ್ ಹಾಫ್, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹಾಫ್ ಹಾಗೂ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಹಾಫ್ ಎಂದು ಇವುಗಳನ್ನು (ಶಾಫ್) ಎಂದರೆ ಗಣೆಗಾರಿಕೆ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಲೀಜ್ ಹಾಫ್ಗ್ರೆ ಶತಮಾನಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಗಣೆಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆ ಕಡಿಮೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹಾಫ್ಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಚಿನ್ನ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ತಜ್ಜರು ಪಟ್ಟಿ ಚಿನ್ನದ ಗಣೆ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಮೂರು ಕಾಲಭಾಷಿದಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅರೋಕನ ಕಾಲದ್ದು, ಮೊದಲನೆಯ ಘಟ್ಟಿ ಎರಡನೆಯದ್ದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲ (1882 ರಿಂದ 1920 ರವರೆಗೆ), 1947ರವರೆಗೆ ಗಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಘಟ್ಟಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಘಟ್ಟರಾಬಾದ್ ನಿಜಾಮರ ಆಡಳಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಚಿನ್ನದ ನೀಕ್ಕೇಪಗಳ ಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಮನ್ ಎಂಬ ಲೋಹ ತಜ್ಜರು ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಹಟ್ಟಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಭಾರೀಯಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿದ್ದವರು ನಮ್ಮ ದೇಶಿ ತಜ್ಜರ್ ಹೊರತು ಪದೇಶಿಯರಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನ್ ಅವರೇ ಅಧ್ಯಂತನದ ಮೂಲಕ

ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಜಾವಿಗಳೇ ಪ್ರಾರಮ್ಭ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಗೋಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆದಿದ್ದವು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹಟ್ಟಿಗೆ ಗೋಗಾರಿಕೆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಿಲೆಗಳಿವೆ. ಆಗ ಗೋಗಾರಿಕೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಮರದ ದಿಮ್ಮಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತಿತರ ಪರಿಕರಗಳು ಹಟ್ಟಿಗೆ ಕಂಪನಿಯ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿವೆ.

ಗೋಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಲ್ವಡಿಕೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ದೇಶದ ಪಕ್ಕಿಕೆ ಚಿನ್ನದ ಗೋಗಾರಿವುದರಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಹಷಟ್ಟಿ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗೋಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ನಡೆಸಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿತ್ತಿದ್ದಾರು.

ಪ್ರತಿದಿನ 400 ರಿಂದ 500 ಜನರಿಗೆ ಉಚಿತ ಬೆಕೆಲ್ಪಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ: ಹಟ್ಟಿ ಚಿನ್ನದ ಗೋಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಯು 120 ಹಾಸಿಗೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು. ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿಯ ನೌಕರರು ಹಾಗೂ ಅವಲಂಬಿತರಿಗೆ ಉಚಿತ ಚಿಕಿತ್ಸಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿದಿನ ಸುಮಾರು 400-500 ಹೊರ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಬೆಕೆಲ್ಪಾಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಂಪನಿಯ ಆಸ್ತಿಯು ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದಂತಹ ಮೈಸರ್‌ಹಾಗೂ ಮೇಜರ್‌ ಲಾಂಚಿಂಗ್‌ ಫಾರ್ಕಟ, ಡಿಜಿಟಲ್‌ ಎಕ್ಸ್‌ರೆಕ್ಸ್, ಅಲ್ರೂ ಸೋನೋಗ್‌ಫಿ, ಬ್ಲೂಡೋಬ್ಯಾಂಕ್, ಲ್ಯಾಂಬೋರ್‌ಎರಿ, ದಯಾಲುಸ್‌ ಯುನಿಟ್, ಹಾಗೂ ಹೇ ಕೇರ್‌ ಸಂಟ್ರೋ ಮುಂತಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.

ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ 10 ವಾಯಂ ಮತ್ತು 09 ಗುಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯಾದ್ಯರು ಅಥೋರ್‌ಪೆಡಿಕ್ಸ್, ಅರಿವಾರ್ಕೆ, ಜನರಲ್ ಸಜರಿ, ಮೆಡಿಸಿನ್, ಇಂಫೋಟಿ, ದರ್ಮಟಾಲಜ ಮತ್ತು ಟಿಂಡಿಯಾಟ್‌ಕ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ 125 ಪ್ರಾರ್ಥಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಿಬ್ಯಂದಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಸುಮಾರು 3,900 ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಅವಲಂಬಿತರಿಗೆ ಜನ್ಮಾಷಣೆ ಕೇಂದ್ರಿಸಿದ ಜಿಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, 100

ಹಾಸಿಗೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಕೋಡ್ ಕೇರ್ ಸಂಟ್ರೋ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಜನ್ ಘಟಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

788 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ: ಹಟ್ಟಿ ಚಿನ್ನದ ಗೋಗಾರಿಕೆ ಕಂಪನಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನುದಾನಿತ ಕೇಂದ್ರಿಯ ವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾಲಯವು 2015 ರಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೌಕರರ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣಸುತ್ತಿದ್ದು, ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿದ್ಯಾಲಯವು 1 ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ 7ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳು ಹಾಗೂ 8ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಒಂದು ವಿಭಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಒಟ್ಟು 788 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಟ್ಟಿ ಚಿನ್ನದ ಗೋಗಾರಿಕೆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಟ್ಟಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೋಸಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನೌಕರರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾಸಿಕ 600 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಗೂ 400 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಸ್ಕೂಲೀಂ ಶಾಲೆಗಳ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಪಡಕವನ್ನು ನೀಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಹಟ್ಟಿ ಚಿನ್ನದ ಗೋಗಾರಿಕೆ ಕಂಪನಿಯ ವೃತ್ತಿಪರ ತರಹೇತಿ ಕೇಂದ್ರ ಹೊಂದಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ತರಹೇತಿ ಕೋಸಾರ್ ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲು ದಿಜಿಟಲ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪರವಾನಿಗೆ ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹಟ್ಟಿ ಚಿನ್ನದ ಗೋಗಾರಿಕೆ ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಕಂಪನಿಯ ತನ್ನ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಅವಲಂಬಿತರಿಗೆ ಕ್ರೀಡೆ, ಫಿಫ್ಟಿಸ್ ಮತ್ತು ಮನರಂಜನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಸುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಜಿಮ್‌, ಕೀಬಲ್‌ ಚೆನ್ಸಿಸ್, ಬ್ಯಾಡ್‌ಡಿಂಟನ್, ಲೈಬ್ರಿಯಿ ಮತ್ತು ಕೇರಮ್‌ ಒಳಂಗಣ ಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೊರಾಂಗ್‌ ಕ್ರೀಡಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಕ್‌, ಪುಟ್ಟಾಲ್‌ ಮ್ಯಾಡಾನ್, ವಾಲೀ ಬಾಲ್‌ ಮ್ಯಾಡಾನ್ ಮತ್ತು ಬಾಲ್‌ ಬ್ಯಾಡ್‌ಡಿಂಟನ್‌ ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.

ಕಂಪನಿಯ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಭವನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ನೌಕರರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರು ವಿವಿಧ ಸಮಾರಂಭ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸಜ್ಜಿಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಟ್ಟಿ ಚಿನ್ನದ ಗೋಗಾರಿಕೆ ಕಂಪನಿಯ ಉಪಹಾರಗ್ರಹದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಬ್ಯಂದಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ರಿಯಾಲಿಟಿ ದರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಹಟ್ಟಿ ಚಿನ್ನದ ಗೋಗಾರಿಕೆ ಕಂಪನಿಯ ನೌಕರರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ವಿವಿಧ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ನೌಕರರಿಂದ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ.

ಜನರ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಎಮೆಚೆನ್ಸಿ ಕಾಲ್ ಬಾಕ್ಸ್

ತುಮ್ಕು ನಂದಭಿರುಗಳಲ್ಲ ನಾವಜನಿಕರ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ
ತುಮ್ಕು ನಂದರೆ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಅನೋನ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು
ಎಮೆಚೆನ್ಸಿ ಕಾಲ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು.

ಆರ್. ರಾಪಕಲ್

ತುಮ್ಕು ನಂದರೆ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಸ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಟಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ವತ್ತಿಯಂದ ನಂದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ 41 ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಕ್ ಅನೋನ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಎಮೆಚೆನ್ಸಿ ಕಾಲ್ ಬಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಂದರೆ ಸ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಟಿ ಕ್ಲೌಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿಂದಾದ ಸಮಗ್ರ ನಂದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೇಂದ್ರ (ಬಿಸಿವಿಂಸಿಸಿ) ಯೋಜನೆಯಡಿ ಈ ಎಮೆಚೆನ್ಸಿ ಕಾಲ್ (ತುಮ್ಕು ಸಹಾಯವಾಗಿ) ಬಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾರಿಗೆ, ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ, ಜಲಮಂಡಳಿ, ಹೊಲೀಸ್, ಇ-ಆಡಳಿತ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಶ್ರೀಯಾತ್ಮಕ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನೂ ಲಿಂಗಿಸಿ ತುಮ್ಕು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಜನಿಕರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷತೆ ಒದಗಿಸುವುದು ಈ ತುಮ್ಕು ಸಹಾಯವಾಗೇಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಎಮೆಚೆನ್ಸಿ ಕಾಲ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ಜೀವ ಉಳಿಸುವ ಬಾಕ್ಸ್ (SOS= Save Our Soul) ಎಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತ ಸೇರಿದಂತೆ ಮತ್ತಿತರ ತುಮ್ಕು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮೂಲಕ ಜೀವನನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದ್ದರೂ ಅಗತ್ಯ ನೆರವು ದೂರೆಯಿದೆ ಗಾಯಾಳುಗಳು ಸಾವನ್ಯತೆಯಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಯಾಳುಗಳಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಸೇವೆ, ಹೆಚ್ಸಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ತುಮ್ಕು ಸಹಾಯವಾಗಿಗೆ ಕರೆ ಮಾಡ ನೆರವು ಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ಜೀವನ್ನಿಂದ ನಡುವೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಮರು ಜೀವ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಾವಜನಿಕರು ತುಮ್ಕು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಮೆಚೆನ್ಸಿ ಕಾಲ್ ಬಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಂಪು ಗುಂಡಿಯನ್ನು ಒತ್ತಿ ಕರೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತುಮ್ಕು ಸಹಾಯವಾಗೇಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಮೆರಾ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಕೆಂಪು ಗುಂಡಿ ಒತ್ತಿದ ಕೂಡಲೇ ಸ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಟಿ ಕರ್ಮಾಂಡಾ ಮತ್ತು ಕಂಟೋಲ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗೆ ವೀಡಿಯೋ ಕರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಂತರ

ಸಾರ್ವಜನಿಕರು
ಅಪಘಾತವಾದಾಗ ಸೇರಪು
ಕೋರಿಕೆಗೆ, ಆಂಬುಲೆನ್ಸ್
ಸೇವೆಗೆ, ಮೊಲೀಸ್ ಸೇವೆಗೆ,
ಕಳ್ಳುತನವಾದಾಗ ಸೇರಪು
ಕೋರಿಕೆಗೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗೆ,
ಸಂಚಾರಿ ನಿಯಮ ಉಲ್ಲಂಘನೆ
ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ತುರ್ತು
ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಮೆಜೆನ್ಸಿ
ಕಾಲ್ ಬಾಕ್ ಅನ್ನ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕಮ್ಯಾಂಡ್ ಸೆಂಟರ್ ಆಪರೇಟರ್‌ಗಳು ಪಜ್ಲಿಕ್
 ಅನ್ನಾದೆಂಟ್ ಸಿಸ್ಟ್ರೋ/ಎಮೆಜೆನ್ಸಿ ಕಾಲ್ ಬಾಕ್ ನ ಸ್ಟ್ರೋಕ್
 ಕರೆ ಆಥರಿಸ್ ನಕಲ್ ಕರೆಯೋ ಅಥವಾ ಅಸಲಿ ಕರೆಯೋ
 ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಿದ್ದಾರೆ.

ನಗರದ 41 ಕಡೆ ಎಮೆಜೆನ್ಸಿ ಕಾಲ್ ಬಾಕ್:

ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಮೆಜೆನ್ಸಿ
 ಕಾಲ್ ಬಾಕ್ ಮೂಲಕ ಕರೆ ಮಾಡಲು 41 ಕಡೆ ಎಮೆಜೆನ್ಸಿ
 ಬಾಕ್ ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಗರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ
 ದೇವರಾಯಪಟ್ಟಣ, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಗಂಗಾ ಮತ್ತು ಮುಂಭಾಗದ
 ಗೇಟ್, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಗಂಗಾ ಮತ್ತು ಹಿಂಭಾಗದ ಗೇಟ್, ಗೋಪುರ
 ಬಡಾವನೆ, ಹನುಮಂತಪುರ, ಯಲ್ಲಾಮರ, ಹಚ್ಚ.ಎಂ.ಎಸ್.
 ಸಾಲೆ, ದಿಬ್ಬಾರು, ರಾಣಿ ಜೆನ್ನಮ್ಮೆ ವೃತ್ತ, ಕಾರ್ಡಿಕ್ ಬಾರ್,
 ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಸ್ಟ್ರೋ, ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಾಲೇಜು, ಮರಳಾರು
 ದಿಕ್ಕೆ, ಬನಶಂಕರಿ, ಮಾರುತಿ ನಗರ ಕಮಾನು, ಜಿಮ್ ವೃತ್ತ,
 ಉಪ್ಪಾರಹಳ್ಳಿ ಆಟೋನಿಲ್ಜೆಸ್, ನಮೂರ ಆಹಾರ, ದೋಬಿ
 ಘಾಟ್, ಹೋರಪೇಟೆ ವೃತ್ತ, ಕೋಟಿ ತೋಪು, ಅಮಾನಿಕೆರೆ
 ಪಾರ್ಕ್, ರಂಗಾಪುರ ಸ್ಟ್ರೋ, ಬಾಂದೆ ಬಿಲ್ಲಿಂಗ್, ಕುರಿಪಾಳ್ಕ
 ವೃತ್ತ, ಕೆಸರಮದು, ತೆಕ್ಕಿಹಳ್ಳಿ, ಗೆದ್ದಲಹಳ್ಳಿ, ಕ್ಯಾಟಸಂದ್ರ,
 ಬಡವಾಡಿ, ತಿಪುಮಾರ ಸ್ಟ್ರೋಮಿ ವೃತ್ತ, ಭದ್ರಮ್ಮ ವೃತ್ತ, ಕಾಂಪ್ಸ್
 ವೃತ್ತ, ಗುಬ್ಬಿ ಗೇಟ್, ಕೋಡಿ ವೃತ್ತದ ಬಳಿ ತಲ್ಲಾ ಒಂದು
 ಹಾಗೂ ದಾನಾ ಪ್ರೈಸ್‌ಸ್, ಶಿರಾ ಗೇಟ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಾ
 ಎರಡರಂತೆ ಎಮೆಜೆನ್ಸಿ ಕಾಲ್ ಬಾಕ್ ಗಳನ್ನು
 ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಗರದಲ್ಲಿ 2020ರ ಮಾರ್ಚ್ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಎಮೆಜೆನ್ಸಿ
 ಕಾಲ್ ಬಾಕ್ ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಈವರೆಗೂ
 ಇವುಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 300 ಕರೆಗಳನ್ನು ಸ್ಟ್ರೋಕ್ ಸಲಾಗಿದೆ.
 ದಿನದ 24 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ್ಪನಾ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ
 ಕಮಾಂಡ್ ಅಂಡ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಹಾನಗರ
 ಪಾಲಿಕ್, ಪಾಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜ್ ಸಿಟಿ
 ಲಿಮಿಡೆಡ್‌ನ 38 ಸಿಬ್ಲಂಡಿಗಳು 3 ಪಾಳ್(Shift)ಯಲ್ಲಿ
 ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಎಮೆಜೆನ್ಸಿ ಕಾಲ್ ಬಾಕ್ ಬಳಕೆ
 ಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯೇ ಇರುವದಿಲ್ಲ.
 ಕಮ್ಯಾಂಡ್ ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಲೋಕೇಶನ್‌ಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು
 ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಎಮೆಜೆನ್ಸಿ ಕಾಲ್
 ಬಾಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೋಡಾಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕಾಲ್
 ಬಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಗುಂಡಿ ಬಿತ್ತಿದ ಕೊಡಲೇ ಲೋಕೇಶನ್
 ಯಾವುದಂದು ಈ ಕೋಡ್ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಕಮ್ಯಾಂಡ್ ಸೆಂಟರ್ ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ರಿಸೆವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ
 ಲೋಕೇಶನ್‌ನಿಂದ ಕರೆ ಬಳಸಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು
 ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಅಪಘಾತ ನಡೆದಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು
 ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿ ಸೇರಪು
 ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು
 ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಮೆಜೆನ್ಸಿ ಕಾಲ್ ಬಾಕ್ ಬಳಕೆ
 ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಅಗತ್ಯ ಸೇರಪು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು
 ಸಾರ್ವಜ್ ಸಿಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕ ಬಿ.ಎಂ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ
 ಅವರು ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ನೆಬು ಬೆಳೆ

ಶಿರಾ ಆಗಲದೆಯೇ ಕಾಶ್ಮೀರ ?

● ಡಿ. ಪಿ. ಮುರಳಿಧರ್

ಅನ್ನ ಆವಲ್ ಎ ದೇ ಕೇಪ್ಸ್ ದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅವೇ ! (ಪತ್ತಿ ದಿನವೂ ಒಂದು ಸೇಬು ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಬಹುದು) ಎಂಬ ಅಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಗಾದೆ ಮಾತು ಇಂದಿಗೂ ಎಲ್ಲಿಡೆ ಪ್ರಚಲಿತ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ! ಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ಸೇಬು ಹಣ್ಣು ಪ್ರೋಯಿದ ಸಂಕೀರ್ತನೆ ಹೋದು.

ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಕಿತ್ತಳೆ, ಭಾಳಿ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ದ್ವಾರ್ಘಿಯ ಸಂತರ ಅತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಸೇಬು. ಹಣ್ಣುಗಳ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ನಾಲ್ಕನೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಉತ್ಪನ್ನ ಸೇಬು ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಚೇನಾ

ದೇಶವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಚೀನ ಪದದಿದೆ ಎಂಬುದೂ ಗಮನಾರ್ಹ. ಸೇಬಿನ ವಿಶೇಷತೆ:

ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಕಣಿನ ಸೆಳೆಯುವ, ರುಚಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ತಣಿಸುವ, ಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮೂರಕವಾಗುವ ಹಾಗೂ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಸೇಬು ಏರ್ಘಾದ್ಯಂತ ಜನಸ್ವಿಯತೆ ಗಳಿಸಿರುವ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಹಣ್ಣು. ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಿಡೆ ಸೇಬಿನ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸೇಬಿನ ರಸವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುರಬ್ಬಿ (ಜ್ಞಾಪ್ತು), ಜೆಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇಸ್ತು ಕ್ಷಾಂಡಿ ಮೂಲಕವೂ ಸೇಬಿನ ಶಾಂದವನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಹವಾಗೂ, ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ಗುಣಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ 7500 ಕ್ರೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಬೇಧಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಗುವ ಈ ಹಣ್ಣು ಮೊದಲು ಮಧ್ಯ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಿತ್ತಾಗಿ, ನಂತರ ಐರೋಪ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ತದ ನಂತರ ಆಮೇರಿಕಾ, ಜೆನಾ ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ನೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹೊಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಬೇಧದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ರುಚಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಕೃತರ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವ !

ಕೈಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ತಮ್ಮ ಪಯೋಗಾಲಯಗಳಿಂದ ಉಗಮವಾದ ಹೊಸ ಅನ್ವಯಣೆ ಮತ್ತು ಅವಿಷ್ಯಾರಗಳನ್ನು ಕೃತರ ಭಾವಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು

ಹೇಗುವಂತೆ ಕರ್ಕೆಟರೂ ಸ್ಪಂದಿಸದ ಕೃಷಿಕರು. ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ನವನವೀನ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಅಭವಣಿಕೆಂಬುವಂತೆ ಜಾಹೀರಾತು ನೀಡಿ ಪ್ರಮಾರಪಡಿಸಿದರೂ ಉತ್ಪಾದ ಭರಿತರಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬಾರದ ಕೃಷಿಕರು. ಒಂದು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಯಶಸ್ವಿಯಾದದ್ದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡೊಡನೆಯೇ ಹಲವ ರೈತರು ಸ್ವಫ್ಂಗೆ ಇಳಂತೆ ಆತನನ್ನು ಅನುಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಾವೂ ಕೂಡಾ ಯಶಸ್ವಿನ ಪಾಲುದಾರರಾಗ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ವಿಜಾಪುರಿಗಳ ಪರ್ಯೋಗಗಳಿಗಿಂತಲೂ ರೈತರ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಮಹತ್ವ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ?

ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟಿಂದ 1500 ಮೀಟರಾನಿಂದ 2700 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇಬು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಾಗಿದೆ. ಹಿಮಾಲಯದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 1000 ಗಂಟೆಗಳಿಂದ 1500 ಗಂಟೆಗಳು ಶೀತ ಅಥವಾ ತಂಪಾದ ವಾತಾವರಣ ಏರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಭರಿತ ಸೇಬು ಬೆಳೆಗೆ ಅದು ಉತ್ಪಮ ವಾತಾವರಣ ಏನಿಸಿದೆ. ಸೇಬಿನ ಸಸಿ ವರದು-ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಬಿನ ಗಿಡವಾಗಿ ಎಂಬು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಸೇಬಿನ ಮರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಮ ಘಣ್ಣಲು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸೇಬು ಬೆಳೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾಪಮಾನ 21 ಡಿಗ್ರಿ ಸ್ಲೈಯಿಂಗ್ ನಿಂದ 24 ಡಿಗ್ರಿ ಸ್ಲೈಯಿಂಗ್ ಇರಬೇಕು. ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳಿಯ ಪ್ರಮಾಣ 100 ಸಂಟಮೀಟರ್ ನಿಂದ 125 ಸಂಟಮೀಟರ್ ಇರಬೇಕು. ಗಾಳಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೂ ಉತ್ಪಮ ಹಣ್ಣು ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾವರುವ ಭರಿತ ಹಿತಕರ ಮಣ್ಣ ಸೇಬು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಅತೀ ಮುಖ್ಯ ಜೊಗು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇಬು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲಾಗದು. ಹಣ್ಣು ಪಕ್ಷಿಕಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚ ಅಥವಾ ಮಂಜು ಬಿಡಲ್ಲಿ, ಹಣ್ಣೆನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕುಸಿಯಿತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣೆನ ಬಣ್ಣವೂ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೇಬು ಬೆಳೆಗೆ ಬೆಳಕು ಮತ್ತು ಬಿಸಿಲು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ, ಹಣ್ಣೆನ ಮೇಲೆ ಕಲೆಗಳು ಮಾಡಿ, ಹಣ್ಣು ಕೆಡುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಹಣ್ಣಗಳು ಸೇವನಿಗೆ ಅರ್ಹವಲ್ಲ. ಸೇಬು

ಸಸಿ ನೆಡಲು ಜನವರಿ ಅಥವಾ ಫೆಬ್ರವರಿ ಶಿಂಗಳು ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ಕೃಷಿ ವಿಜಾಪುರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿರಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಯಾದಲಡಪು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಫಿವೀರ ಎಂಬ ರೈತ ತನ್ನ ಸೇಬಾದರಿಯಂತಹ ತಮ್ಮದೇ ಗ್ರಾಮದ ವಸಂತ ಸುಮಾರಿ ಎಂಬುವರೆ ಆರೂವರೆ ವರಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಾರ್ಜನ್‌ಗೊಳಿಸಿ, ಶಿರಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗ ಕಾರ್ಫಿವೀರ ಪದ್ದತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಕಾರ್ಫಿವೀರ

ಅವರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲೇ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಭಲ ಉಳ್ಳವರು.

ಶೀರಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಣ್ಣು ಬೆಳ್ಗಾರರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರಾಮದಾಸ್ ಅವರ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಕಿ ಮಾಡಿದ ಸೇಬು ಸಹಿ ಮಾರಾಟದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಶೀರಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರೈತರಿಗೆ ದಾಳಿಂಬೆ ಬೆಳ್ಯಿನ್ನು ಬೆಳ್ಯಲು

ಮೊದಲು ಪರಿಚಯಿಸಿ ಮೇರ್ಮಾಟಿಸಿದವರು ರಾಮದಾಸ್. ಶೀರಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರೈತರ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಪವ್ಯಾಯ ಬೆಳ್ಯಿನ್ನು ಮೊದಲು ತಂದವರೂ ರಾಮದಾಸ್. ಅಂತಹವರ ಬೆಳ್ಯಿಯಾಗಿ ಪರಿಚಯವಾದಾಗ ಕಾರ್ಡಿ ಏರ ಮುಳ್ಳಿಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕಿ ಮಾಡಿದ ಸೇಬು ಸಹಿಗಳನ್ನು ಬೀರಿದಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಸನ್ನಾರ್ಥಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಮ್ಮು

ಮತ್ತು ಕಾರ್ಡಿರ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಗುಡ್ಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಾಂಚಲದಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಾಗಾಲಾಂಡ್, ಸಿಕ್ಕಿಂ, ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಮೇಘಾಲಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಯಿಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸೇಬು ಬೆಳ್ಯಿನ್ನು ದಕ್ಕಿಂ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕರೆತರುವ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಅಣಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ.

ವಸಂತ ಕುಮಾರಿ ಅವರ ಆರೂಪರೆ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ವರದೂಪರೆ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಾವು ವಿರೀದಿಸಿದ 650 ಸೇಬು ಸಹಿಗಳನ್ನು ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ಸಹಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುಪುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ನೆರಳು ಕಲ್ಲಿಸುವವರೆಗೆ ಕಾರ್ಡಿ ಏರ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೋಡ ನೋಡುತ್ತೇ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಬಿಂಬಿ ಸಹಿಗಳು ಸಾವನ್ನಪ್ಪತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನೀರು ಹೆಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ, ಜೊಗು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನೆರಳು ಅತಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸೇಬು ಸಹಿಗಳು ಬೆಳ್ಯಿಯವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಷಯವು ಪ್ರಾರ್ಥೋಗಿಕವಾಗಿ ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಸಹಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಕಾರ್ಡಿ ಏರ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಕಾಳಜಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮತ್ತು ವರ್ಜಿನ್ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸೇಬು ಸೇವನೆ: ಲಾಭ ಏನು ?

ಸೇಬು ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಲೋರಿಸ್, ಕಾರ್ಬೋಹೈಡ್ರೇಟ್ಸ್, ಪ್ರೈಂಟ್, ಕಾಪರ್, ಮೊಚಾಸಿಯಮ್, ವಿಟಮಿನ್ ಸಿ ಮತ್ತು ವಿಟಮಿನ್ ಕೆ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಹಲವು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅಂಟಿ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಎನಿಸಿರುವ ವಿಟಮಿನ್ ಇ ಹಾಗೂ ಪಾಲಿ ಥಿನೋಫೋಗಳೂ ಇವೆ.

ಸೇಬಿನ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರೈಂಟ್ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಅಂಶ ಇರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೇಬು ಸೇವಿಸಿದೆನ್ನೇ ಹಸಿವು ಇಂಗಿ ಮೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬೊಜ್ಜು ಕರಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ದೇಹದ ತೊಕ್ಕು ಇಳಿಕೆಯಾಗಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರಗುವ ಪ್ರೈಂಟ್ ಅಂಶವಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಿನಾಂಶವೂ ಕರಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಯತವಾಗಿ ಸೇಬು ಸೇವನೆ ರಕ್ತದೊತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅಂತೆಯೇ, ಇದು ಹೃದ್ದೋಗ ತಡೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೇ ಆಗಬಲ್ಲದು. ಪಾಲಿ ಥಿನಾಲ್ ಅಂಶವಿರುವುದರಿಂದ ವಾರಕೊಂಡೆ ಸೇಬಿನ ಸೇವನೆ ಮಥುಮೇಹದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಮಥುಮೇಹದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಇರಲು ಪ್ರೇರೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಸೇಬು ಸೇವನೆಯಿಂದ ದೇಹವನ್ನು ಸದ್ಯಾಧವಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ರೀತಿಯ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ಗೂ ಸೇಬು ಸೇವನೆ ರೋಗ–ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಆಸ್ತಮಾ ರೋಗಿಗಳಿಗೂ ಸೇಬು ಸೇವನೆ ಉತ್ತಮ ಅರೋಗ್ಯ ಕರುವಿಸುತ್ತದೆ. ಮೆದುಳಿನ ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಸೇಬು ಸೇವನೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಕಾರಿ.

ಸೇಬು ಹಣ್ಣಿಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯಿದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ರೆಫ್ರಿಜರೇಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತೀತಲ ಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಉಟ್ಟಿ ಕೆಲವು ವಾರಗಳವರೆಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಸೇಬಿನ ಹಣ್ಣು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವಾಗ ಪ್ರತಿ ಹಣ್ಣನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ ಇಟ್ಟಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಹಣ್ಣು ತಾಜಾ ಹಣ್ಣಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ತೀತಲೇಕರೂ ವರಪಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ಇಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಗಳು ಮೂಡುತ್ತವೆ. ಹಣ್ಣಿಗಳು ಸುಕ್ಕಿ ಕಟುತ್ತವೆ. ಅರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಹಣ್ಣಿಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

ಕೇವಲ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಬು ಸಹಿಗಳು ಗಿಡಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಹೂವು ಬಿಟ್ಟಾಗು ಸಂತಸ ಪಟ್ಟಿ ಕಾರ್ಫ್‌ವೀರ ಅವರು ಗಿಡಗಳು ಗಗನದತ್ತ ಮುಖಮಾಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದರೆ ಹಣ್ಣಿಗಳನ್ನು ಕುರುತ್ತುವುದು ಕ್ರಷ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಹೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಬಾಗಿಸಿ ಹರವು ವಿಸಾರಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮೊದಲ ಫಷಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಹಣ್ಣಿಗಳು ಕೈಗೆಯುಕುವಂತಾಗಿದೆ. ತೀತಲ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆ ಸೇಬು ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೂ ಮುಸಿಯಾಗಿದೆ.

ವರದು ಕೈಗೆ ಹೊಂದಗಳಿರುವ ಈ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸೇಬು ಬೆಳೆತೆಗೆ ಅಗಸೆ, ನುಗೆ, ತಂಗು, ಅಡಿಕೆ, ಮಾವು, ದಾಳಿಂಬೆ, ಹೀಗೆ ಸಸ್ಯ ವೈಫ್ರೆಫ್ರಾನ್ಸ್ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಿಂದ ಒಂದು ಗಿಡಕ್ಕೆ ಕೆನಿಷ್ಟೆ ಒಂದು ನೂರು ಕೆ.ಜಿ ಸೇಬು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾರ್ಫ್‌ವೀರ ಅಂದಾಜಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸೇಬು ಬೆಳೆ ವಿಮುಲವಾಗಿ ಬೆಳೆದರೆ, ಸಾರಿಗೆ ವೆಜ್ಜುದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಕಡಿತ ಉಂಟಾಗಿ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀಗ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸೇಬು ಬೆಳೆ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರಿಗೂ ಲಾಭ. ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಎಂಬುದು ಈ ನಾಹಸೇ ರೈತನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಅಂತೆಯೇ, ಚಿಕ್ಕೆಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮರಳುಕುಂಟಿ ಗ್ರಾಮದ ಜಿ. ಎನ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬ ರೈತ ಕೊಡಾ ಸೇಬು ಕೈಗೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಯತ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸೇಬು ಬೆಳೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸೂಚಕ.

ತ್ಯಾಗಾರದಿಂದ ಆಹಾರದವರೆಗೆ ಬಳಸಲಾಗುವ ಸೇಬು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕೈಕಿರಿಗೆ ವರದಾನವಾಗಲಿದೆ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ಕೈಗೆ ತಜ್ಜರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ರೈತರ ಒಂದರು ಸಾಹಸಗಾಢಗಳು ಇತರೆ ರೈತರಿಗೆ ತೀರಿದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಸೇಬು ಎಲ್ಲಾ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲೆ ಕಂಡುಕೊಂಡು ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನೂ ಬಲಿಸುವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲಿದೆ.

ಕಾರ್ಫ್‌ವೀರರಂತಹ ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರಿಂದ ಸೇಬು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಶಿರಾ ಆಗಲಿದೆಯೇ ಕಾಶ್ಮೀರ ? ಅಂತೆಯೇ, ಕನಾರ್‌ಟಿಕವೂ ಆಗಲಿದೆಯೇ ಸೇಬಿನ ತವರು ? ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಸಹಜ ಪ್ರತ್ಯೇಗಳಿಗೆ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹೆಸಿರ ಯೋಗಿ ಕರಣ್ಣ ಕೋಸಗಿ

ಕರಣ್ಣ ಬೆಂಗಾಲಿ

ರಾಯಚೌರನ್ನು ಮಲೀನಾಡಿನ ಪರಿಸರವನ್ನಾಗಿಸುವ
ನಿಷ್ಣಳ ಕರ್ಮ ಯೋಜಿತ್ಯಂತೆ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯೇ
ತೊಡಗಿರುವ ಕೆರಣ್ಣ ಕೋಸಗಿ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ
ಕಾರ್ಯದ ನಾಹಕನಾಥ.

ಪರಿಸರ ಮಾಲ್ಯ ಇಂದು ಮಿತಿಮೀರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಅದರ
ಪರಿಣಾಮದಿಂದಲೇ ಇಂದು ನಾವೆಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಮಾಸ್ಯ ಹಾಕೊಂಡು
ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅತಿ ಶೀಪ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಸಿಲಿಂಡರ್
ಹಾಕೊಂಡು ಕೃತಕ ಆಮ್ಲಜನಕದಿಂದ ಉಳಿರಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ
ಎದುರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ
ಪರಿಸರನಾಶ. ಹಾಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮಾಲ್ಯಗಳಿಂದ ನಾವು ಹಲವು
ರೋಗಗಳಿಂದ ನರಭುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಜ್ಯಳಂತ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂಬಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜಧಾನಿ ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ ವಾಯು
ಮಾಲ್ಯ ವಾರಕವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ರಾಜಧಾನಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ
ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಮನುಷ್ಯನ ವಿವಿಧ
ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು. ಆಧುನಿಕತೆ, ನಾಗರೀಕತೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ನಾಗಾಲೋಜಿಕಲ್
ಮುಂದುವರೆಯಿರುವ ನಾವೆಲ್ಲ ಅಷ್ಟೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನು
ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆಲ್ಲಾ ಕಾಡು ನಾಶ. ಗಿಡಮರಗಳ ಕಡಿತ
ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕೇವಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳು ಅಳವಿನಂಬಿನಲ್ಲಿದೆ
ಎಂದರೆ ತಪಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆ ಮನುಕುಲವು ಸಹ ಅಳವಿನಂಬಿನಲ್ಲಿದೆ.
ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗಿಡಮರಗಳ ಬೆಳಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಉಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಕದ ಬಿಸಿಲೂರು ಎಂದೇ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಮುಂಬಾ ಬಿಸಿಲು. ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಎರಡೇ ಕಾಲ. ಒಂದು ಜೀವಿಗೆ ಕಾಲ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡುಬೀಗಿಗೆ ಕಾಲ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಗಿಡಮರಗಳ ನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಬಿಸಿಲು ಮತ್ತೆಮ್ಮೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ರಾಯಚೂರಿನ ಈರಣ್ಣ ಕೋಸಗಿ ಎಂಬುವರು ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕಟ್ಟಬಿದ್ಧರಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ.

ಈರಣ್ಣ ಕೋಸಗಿ ಕೆಲೆದ 13 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸದ್ಗುಲಿದೆ ಗಿಡಮರಗಳ ಮೊಳೆಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಸಿರು ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಗಿಳನ್ನು ನೇಡುವುದು, ಅವಗಳಿಗೆ ನೀರುಹೀಸುವುದು, ನಿರ್ವಹಕ ಮಾಡುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಕೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 43 ವರ್ಷದ ಈರಣ್ಣ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಸರ, ಗಿಡಮರ, ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದು, ಅವಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಬಿಸಿಲೂರ ರಾಯಚೂರನ್ನು ಮಲ್ಲನಾಡಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಲು ಪೂರ್ವ ತೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

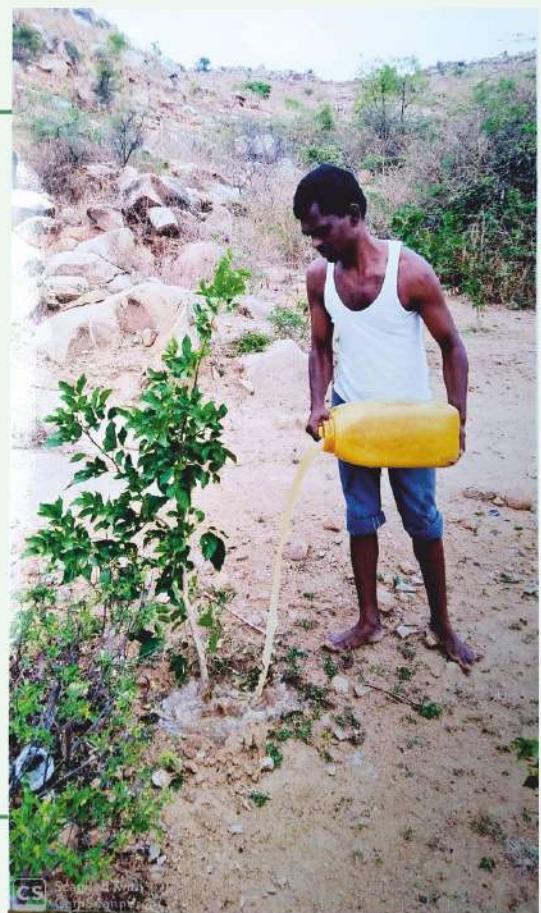
ರಾಯಚೂರು ನಗರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ್ಲಿದೆ ಏವಿಧ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಈರಣ್ಣ ಕೋಸಗಿಯವರು ಸಾಪಿರಾರು ಸಿಗಿಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವಗಳೆಲ್ಲ ಈಗ ಮರಗಳಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ. ಇವನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಈರಣ್ಣ ಅವರು ಅತೀವ ಸಂತಸ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈರಣ್ಣ ಅವರು ನೆಟ್ಟಿದ ಸಿಗಿಳನ್ನು ಅವರು ಲೆಕ್ಕಿಸ್ತಿಲ್ಲ.

ಚಿಕ್ಕಿದಿನಿಂದಲೇ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಕಾಳಜಿ ಮೊಂದಿದ್ದ ಈರಣ್ಣ ಅವರಿಗೆ ಹಾಲೆ ಓದುವಾಗಲೇ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೇಡುವ ಆರ್ಥಿಕಜೆನೆ ಬಂದಿತ್ತಂತೆ. ಮೊದ ಮೊದಲು ಗಿಡಮರಗಳ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿಯಲಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬೀಜವು ಮೊಳೆಯೋದೆದು ಕೆಲ ದಿನದಲ್ಲೇ ಅದು ಬಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಈರಣ್ಣ ಅವರು ಬೀಜಗಳಿಂದ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಬೇಡ, ನೀರವಾಗಿ ಸಿಗಿಳನ್ನು ನೇಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಮನಗಂಡು ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಅವರತಾಗಿ ಸಿಗಿಳನ್ನು ನೇಡುತ್ತಾ, ಅವಗಳನ್ನು ಮೊಳೆಸುತ್ತಾ, ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಸಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರಿಲ್ಲ ಸಿಗಿಳೋಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಸಾರ್!

ಅಜ್ಞರಿಯ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಈರಣ್ಣ ಕೋಸಗಿ ಮೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೋನ್ ಇದೆ. ಅದು ಕೂಡ ಬೇಸಿಕ್ ಸೆಟ್ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈರಣ್ಣ ಕೋಸಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕರೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮನೆಯವರು ಘೋನ್ ಎತ್ತಿ “ಅವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಸಸಿ ನೆಡೋಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಮಡದಿ ರಾಜೀವ್ ಶರೀರಿಯವರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಬೆಳಗ್ಗೆಯಂದಲೇ ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆ ಆರಂಭ ಅಡಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿದೆ ಯಾತಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮಿ ಈರಣ್ಣ ಅವರ ಹಸಿರು ಸೇವೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ 6.30 ರಿಂದಲೇ ಆರಂಭಭಾಗುತ್ತದೆ. ರಾತ್ರಿ ಬೇಗ ಅಂದರೆ ಎಂಟು ಗಂಟೆಗೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಲಗುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಏಕುತ್ತಾರೆ. ನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಮುಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಗುದ್ದಲೀ, ಸಲಿಕೆ, ಸಹಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಸಸಿ ನೆಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮನೆಯಂಗಳದ್ದ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆವರಣದ ಸಹಿಗಳಿಗೆ ನೀರುಸೀಸುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಧ್ಯ ಅಲ್ಲಿ ಗಿಡ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಯಾರದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ತಕ್ಷಣ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಸಿರುಗಾಗಿ ಸದಾ ಸಿದ್ಧಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ನೇಲ ಅಗೆಯುವ ಗುದ್ದಲೀ, ಸಲಿಕೆ, ತೇಪೆ, ಸಸಿ ಪಾಕೇಚ್ ಕತ್ತರಿಸುವ ಬ್ಲೇಡ್, ನಾಲ್ಕೆಯು ಸಹಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪರಿಸರ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗೆ

ಮೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗಿಗೆ ದೂರದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಹಿಗಳನ್ನು ನೆಡಲು ಹೊಗುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ನೇಹಿತನ ದ್ವಿಜಕ್ರಾವಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಹಿಗಳಿಂದ ಆಟೋವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆರಣ್ಣ ಅವರು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವು ಹಸಿರು ಕಾರ್ಯಕರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಹಸಿರುಗಾಗಿ ದಿನದ ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಯು ಸಿದ್ದರಿಯತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ದಿನವೂ ವಿಶ್ಲಾಂತಿ ಮಾಡಿದೆ ಅನುದಿವ್ವಾ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಸಿರು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವಾಗ ರಾತ್ರಿಯಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿಯೇ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ.

ಪರಿಸರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತ ಈರಣ್ಣ ಕೋಸಗಿ ಅವರು ಸಸಿ ನೆಡುವುದನ್ನು ರಾಯಚೂರು ನಗರ ಸೇರಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಯಚೂರು ನಗರದ ವಿವಿಧ ಬಡಾವಕೆ, ಶಾಲೆ-ಕಾಲೇಜು, ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಸೀದಿ, ಚರ್ಚೆ, ವಿವಿಧ ಕಭೇರಿಗಳ ಆವರಣ ಸೇರಿದಂತೆ

ಸ್ವಾಭಿಮಾನ!

ಇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪರಿಗೊಳಿಸಿ ಹಲವಾರು ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರಶಸ್ತಿ-ಪುರಸ್ಕಾರ ನೀಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ, ನಾನು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿಳ್ಳು. ನಾನು ಹಸಿರುಗಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ನಿಯವಾಗಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸನ್ಮಾನಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹಸಿರು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆರವು-ಸಹಾಯ-ಸಹಕಾರ ಬಯಸದ ಈರಣ್ಣ ಕೋಸಗಿ ತನ್ನ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣದಿಂದಲ್ಲೇ ಖಚು ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜನರು, ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಕೇರಕು ಕೊಡಮಾಡುವ ಹಣಕಾಸ್ತಿಗಿ ಎಂದೂ ಕ್ರೆಚಾಡಿದವರಲ್ಲ. ಹಾಗೋಮ್ಮೆ ಹಣ ಬಲವಂತದಿಂದ ಪಡೆದರೂ ಅದನ್ನು ಸಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಖಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ತೀರಾ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಯಾದ ಈರಣ್ಣ ಇಂದಿಗೂ ತಮ್ಮ ತನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ನಗರದ ಮೊರಡಲು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಮೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ರಾಯಚೂರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಮುಮ್ಮಾಪುರ, ಮುಕ್ಕೆದ್ದಾರೆ, ಹೊಸಾರು, ದಿನ್ನಿ, ವಡವಾಟಿ, ಜಾಲಿಬೆಂಬಿ, ಕಟ್ಟಳೆರು, ಮನ್ಸಲಾಪುರ ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ ಅನೇಕ ಸಹಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವಗಳೆಲ್ಲ ಈಗ ಮರಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ.

ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಕಾರ್ಯ

ರಾಯಚೂರು ನಗರದ ಆಕಾಶವಾರೀ ಕೇಂದ್ರದ ಒಂದುಗಡೆ ಇರುವ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಸಹಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆರಣ್ಣ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಇರದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಿ ಸಹಿಗೆ ನೀರುಸೀಸುತ್ತಾರೆ. ಅರಣ್ಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಣ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ಬೇಸರಗೆಹಂಡು ತಾಡೆ ಒಂದು ಅರಣ್ಣ ಬೆಳೆಸೋಣ ಎಂದು ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ಕ್ಯಾನ್ಸಾಂಡು ಸಹಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿ ಮೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಣ ಜಾಗವನ್ನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಆರಣ್ಣ ಕೋಸಗಿ.

ನೆಟ್ಟಿ ಸಹಿಗಳಿಗೆ ನೀರುಸೀಸಲು

ಖಚಿತ

ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೀ ಭೂಮಿ ಅಗೆದು
ಚಿಲುಮೆಯೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿ, ಆ
ಚಿಲುಮೆಯೊಂದ ಸಸಿಗಳಿಗೆ ನೀರು
ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೇಕಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿ,
ಪಕ್ಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಾಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಈ
ಚಿಲುಮೆಯೊಂದ ತೆಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು
ಕಂಡು ಸಂತಸ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ
ರಾಯಕೊನಿಸಲ್ಲಿ ಕೆಳಿದ ವರದು
ವರ್ಷಗಳ ಭೀಕರ ಬರದಿಂದಾಗಿ ನೀರು
ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ, ನೆಟ್ಟಿ ಸಸಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಣಿಗಿ
ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಗ ಈರಣ್ಣ ಜಗ್ಗಾದೇ
ಬಂದು ಗುಂಡಿಯನ್ನು ತೋಡಿ. ನೀರಿನ
ಟ್ಯಾಂಕನ್ನು ತರಿಸಿ. ತೋಡಿದ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ
ನೀರು ಸುರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ನೀರನ್ನು
ದಿನವೂ ಸಸಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ
ಬರುಬರುತ್ತಾ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ನೀರಿನ ಟ್ಯಾಂಕರೂ ಖಿಗದೇ ಹಲವು
ಗಿಡಗಳು ಒಣಿಗಿವೆ. ನೂರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯ
ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೆಲವೇ ಉಳಿದಿರುವುದು
ಈರಣ್ಣ ಅವರಿಗೆ ಬೇಸರ ತಂದಿದೆ.
ಆದರೂ ಗುಡುವನ್ನು ಹಿಸಿರು ಗುಡುವನ್ನಾಗಿ
ಮಾಡಲು ಅವರು ಈಗಲೂ ಸಸಿಗಳನ್ನು
ನೆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಸಿಗಳ ನರಸರಿ

ನೀರವಾಗಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ತಂದು ನೆಡುವ
ಬದಲು ನಾನೇ ಏಕ ನರಸರಿ
ಮಾಡಬಾರದು ಅಂದುಕೊಂಡು
ಮೊದಲಿಗೆ ಮನೆ ಮಹಡಿಯ ಮೇಲೆ
500 ಸಸಿಗಳ ನರಸರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.
ಇದರಿಂದ ಮನೆಯ ಮೇಲ್ಮೈವಸೆಯು
ತೇವಾಂಶದಿಂದ ಕೂಡಿ, ಬಿರುಕು
ಮೂಡಲು ಶುರುವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ
ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ವಿವಿಧ
ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಸಸಿಯ ಮಟ್ಟ
ಚೀಲಗಳಿಗೆ ಮೆಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿ, ಬೇಜ
ನೆಡೆಸಿ ಕೊನೆಗೆ ನೀರು ಹಾಕಿಸಿ
ನರಸರಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ತರಬೇತಿ
ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಯಕೊನಿಸ ವಿವಿಧ
ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ. ಅಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ
ತೆರಳಿ ನೂರಾರು ಸಸಿಗಳ ಬೇಜ ಬಿತ್ತನೆ
ಮಾಡಿಕೊಂಡಾರೆ. ನೆಟ್ಟಿ ಬೇಜಗಳು
ಮೊಲಕೆಯಾಡುದು, ಸಸಿಯಾದ ನಂತರ
ಅವುಗಳನ್ನು ಮನೆಮುಂದೆ, ಹೊಲ
ಗಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ನೆಡುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ
ತಾಕಿತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬೇಜ ಮತ್ತು ಮನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ

ಈರಣ್ಣ ಅವರು ನರಸರಿಗೆ ಬೇಕಾದ

ಬೇಜ ಮತ್ತು ಮನ್ನನ್ನು ತಾವೆ
ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಬೆಳೆಸಿದ
ಗಿಡಮರಗಳಲ್ಲೀ ಬೇಜಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ.
ಬೇಜಗಳನ್ನು ಗಿಡಮರಗಳಿಂದ ಕೆಳಗೆ
ಬಿದ್ದ ಬೇಜಗಳನ್ನು ಬೇಳಿದಲ್ಲಿ
ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವುಗಳನ್ನು
ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ನರಸರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ.
ಅಲ್ಲದೆ ಸಸಿಗಳ ನರಸರಿಗೆ ಮೆಲ್ಲಿ
ತುಂಬಲು ಬೇಕಾದ ಮಟ್ಟ ಚೀಲಗಳನ್ನು
ಈರಣ್ಣ ಅವರು ತಾವೇ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ.
ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಅಕ್ಕೆ, ಜೋಳ,
ಖಿಮಂಟ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು
ತಂದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಕತ್ತಲಿಸಿ, ಪಾಕೆಟ್‌
ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಕರ್ಯಾರ್ಥಿ
ಹೊಲಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಸಸಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣಾ ಕವಚ

ಇನ್ನು ಕವ್ಯಪಟ್ಟಿ ನೆಟ್ಟಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು
ಅಡು, ದನಕರುಗಳು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ತಿನ್ನೇ
ಇರಿವ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ
ದನಕರುಗಳು ಬಂದು ನೆಟ್ಟಿ ಸಸಿಗೆ ಬಂದು
ಮ್ಯಾ ತಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಇದ್ದರಿಂದ ಗಿಡ
ಹಾಳಾಗುತ್ತವೆ. ದಾರಿಯೋಕು ಸಹ
ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗದೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು
ಎಳೆದಾಡುವುದು. ಎಲೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುವುದು
ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ
ಪಡೆಯಲು ತ್ರೀ ಗಾಡ್‌ ಅಂದರೆ ಸಸಿಗೆ
ರಕ್ಷಣಾ ಕವಚ ಅಳವಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.
ಈರಣ್ಣ ಕೋಸಿಗಿ ಅವರು ತಾವು ನೆಟ್ಟಿ
ಅನೇಕ ಸಸಿಗಳಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಂದ ಜಾಲಿಯನ್ನು
ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳು
ಬೆಳೆದು ಗಿಡಮರಗಳಾಗಿ ನಿಂತಿವೆ.

ಈರಣ್ಣ ಅವರದು ಮಟ್ಟ ಮನೆ,
ಇದರಿಂದ ಅರಣ್ಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತಂದ
ನೂರಾರು ಸಸಿಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಜಾಗಪಿಲ್ಲ.
ಹೀಗಾಗಿ ಈರಣ್ಣ ಅವರ
ಮನೆಯಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಸಿಗಳನ್ನು
ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದು
ಅಳಿಥಿಗಳನ್ನು ಅವುಗಳೇ ಸ್ಥಾಗಿಸುತ್ತವೆ.
ಇನ್ನುಳಿದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಮನೆಮುಂದೆ
ಟೀನೆಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮಟ್ಟ
ಅವರಾದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳು
ಮುಗಿದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ತರಲು
ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಈರಣ್ಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಕಾರ

ಈರಣ್ಣ ಕೋಸಿಗಿ ಅವರು ಸಸಿಗಳನ್ನು
ಅರಣ್ಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಕಾರದಿಂದ
ತರುತಾರೆ. ಸಹಾಯಧನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ
ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬಿರೀದಿಸಿ

ತಂದರೆ ಕೆಲವು ಸಲ ಅರಣ್ಣ ಇಲಾಖೆಯ
ಸಿಬ್ಬಂದಿ ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಅವರೇ
ವೆಚ್ಚೆ ಭರಿಸಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.
ಈರಣ್ಣ ಕೋಸಿಗಿ ಅಂದರೆ ಅರಣ್ಣ
ಇಲಾಖೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ
ಚಿರಪರಿಚಿತರು. ಇವರ ಪ್ರಕೃತಿ
ಸೇವೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಅವರೂ
ಬೆರಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. “ನಾವು ನಮ್ಮ
ಇಲಾಖೆಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.
ಆದರೆ ಈರಣ್ಣ ಅವರು ನಮ್ಮಂತೆ ಕೆಲಸ
ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ರಾಘವನೀಯ”
ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡುವ
ಸಲುವಾಗಿ ಬಂದು ಕರೆ, ಬಂದು ಸಸಿ
ಅಭಿಯಾಸವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡರು. ಈ
ಅಭಿಯಾಸವನದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕೋರಿದ
ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ತತಿ ತಾವೇ ಹೋಗಿ
ಸಸಿಯನ್ನು ನೆಟ್ಟಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೋರಿಕೆ
ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೇ ಈ ಗಿಡಗಳನ್ನು
ಮೋಷನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ
ಸಸಿಗಳು ನಳಣಳಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಕೃತಕ ಗೂಡುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ

ಹಸಿರಿನ ಜೋಗೆ ಪಕ್ಕಿಗಳ ಬಗೆಯೂ
ಬಿಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈರಣ್ಣ ಕೋಸಿಗಿ
ಅವುಗಳಾಗಿ ಕೃತಕ ಗೂಡುಗಳನ್ನು
ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದಿನೇ ದಿನೇ ಗಿಡಮರಗಳ
ನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಪಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ವಾಸಿಸಲು
ಗೂಡುಗಳು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ.
ಇದನ್ನು ಅರಿತ ಈರಣ್ಣ ಮಟ್ಟ
ಗಿಡಗಳನ್ನು ತಂದು, ಕೊರೆದು
ಗೂಡುಗಳಿಂತ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು
ಗಿಡಮರಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ
ಪಕ್ಕಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗೂಡನ್ನು
ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

ನೀರಿನ ಸದ್ಧಾರ್ಥಕ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮದ ಬಗೆ ಜಾಗೃತಿ

ನೀರು ಮೊಲಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು
ಬಡೆದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು
ನೀರು ಸೋರುತ್ತಿರುವ ಬೀದಿ ನಳಗಳನ್ನು
ತಮ್ಮ ಬೀಜನಲ್ಲೇ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವ
ಮೂಲಕ ನೀರು ಮೊಲಾಗುವುದನ್ನು
ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪರಿಸರದ ಜ್ಞಾಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ
ಬಂದಾದ ವಾಸ್ತವಿಕ ಭಸ್ಯಾಸುರನು ಶಿಂದು
ಇಡೀ ಭೂಗೋಳವನ್ನೇ ನಂಗುತ್ತಿದ್ದಾಗೆನೆ.
ವಾಸ್ತವಿಕ ಭೂಮಿಗೆ ಸೇರಿ ಹಲವು

ಅವಾಂತರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಿಂದ ಭೋಮಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಂಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮುಟ್ಟರೆ ಪರಿಸರ ಮಾಲೆನ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಿಂದಾಗುವ ದುಪ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತು ಅವರು ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈರಣ್ಣ ಕೋಸಗಿಯವರ ಕೊಟುಂಬಿಕ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮದುಹೆಯಾಗಿ ಇಬ್ಬರು ಮುಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಮಗ ವಿಶಾಲ್ ಒಂಬತ್ತನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮಗಕು ಪಲ್ಲವಿ ಶಿ.ಯು.ಸಿ. ಡಿಸ್ಟೀರ್ಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕುಟುಂಬ ಸಲವಲು ಈರಣ್ಣ ಅವರು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೂಡಂಡಂಡಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಮನೆಯವರು ಚ್ಯಾಲಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈರಣ್ಣ ಅಡುಗೆಯ ಆರ್ಥರ್ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಾವೇ ಸ್ಕ್ರೆಟ್ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಪ್ಪಳ. ಅಗರಬೆ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈರಣ್ಣ ಅವರೆ ಪರಿಸರ ಕಾಳಜಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಡದಿ, ಮಕ್ಕಳು ಸಾಫ್ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದುಂಡುವಜ್ಜೆ ಇಲ್ಲದ ಸಂಸಾರ ನಮ್ಮುದಾಗಿದ್ದು, ಮನೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವದಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಮಡದಿ ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಜೇಶ್‌ರೆ. ನಮ್ಮುದ್ದ ಸಾಲು ಮರದ ತಿಮ್ಮಿಕ್ಕನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಅಪ್ಪನ ಹಿಡಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ತೊಡಗುವ ಎಂದು ಮಗ ವಿಶಾಲ್ ಹೇಳಿದರೆ ಮಗಳು ಪಲ್ಲವಿ ನಮ್ಮುದ್ದನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವುಲ್ಲರೂ ಕ್ಯೇ ಜೋಡಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಮತ್ತು ಹಸಿರನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವೇಷಿತರ ಸಾಫ್

ಈ ಹಸಿರು ಕಾರ್ಯಕದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ವೇಷಿತರಾದ ಜಂದ್ರೆತೆವಿರ ಮತ್ತು ಈರಣ್ಣ ಬೆಂಗಾಲಿ ಅವರು ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮ ಈರಣ್ಣ ಕೋಸಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಫ್ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೂವರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆರಳಿ ಸಾಂಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದಲ್ಲದೇ ನಟ್ಟಿ ಸಾಂಗಳ ಮೋಡಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಂಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ನಸರಿ ಮಾಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಕರೆ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಬರುವ ಈರಣ್ಣ ಕೋಸಗಿ ಅವರ ಸ್ವೇಷಿತರಾದ ಆಟೋ ಏರೋ ಮತ್ತು ಆಟೋ ಲಕ್ಕಣಿ ಇವರ ಸಹಕಾರ ಮರೆಯವಂತಿಲ್ಲ.

ಸಂಸ ನೆಡುವ ಜೊತೆಗೆ "ಜನಮಿತ್ರ"
ಎಂಬ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಇದರಿಂದಿಲ್ಲ ಹತ್ತು ಹಲವು ಸಮಾಜ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
ಉಚಿತ ಅರೋಗ್ಯ ಶಿರಿರ,
ರಕ್ತದಾನ, ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಪರ್ಯಾಮಾಸ್ತಕಗಳ ವಿತರಣೆ, ಉಚಿತ ಕಷದ ದಬಿಗಳ ವಿತರಣೆ ಸೇರಿದಂತೆ
ಅನೇಕ ಸಮಾಜಪರ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು
ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ವರದು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ತಾದನಾ ಘಟಕಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಕೆ.ಪಿ.ಸಿ ಯಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯಾ.ಟಿ.ಪಿ.ಎಸ್. ಆಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಿಸಿಲಿನ ಪ್ರಮಾಣ ತೀವ್ರ ಹಜ್ಜಾನ್ತಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ 45 ದಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್ ಇರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಮೂಲಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಈರಣ್ಣ ಅವರು ಪಣತೋಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅದರೆ ಕೆಲವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಕೂಲಗಳಾದ ಅಂಗಡಿ, ಕಣ್ಣೇರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ನಟ್ಟಿ ಸಾಂಗಳಿಗೆ ಜನರು ನೀರು ಹಾಕದೆ, ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಬೇರುಗಳು ನಮ್ಮ ಮನೆಯವರಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಾಸ್ತಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಕಡಿದು ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದು ಈರಣ್ಣ ಅವರಿಗೆ ತಂಬಾ ನೋವನ್ನು ತರಿಸಿದೆ.

ರಾಯಚೂರಿನ ಕೆಂಡದಂತಹ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಗಿಡ, ಮರಗಳ ನಾಶವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಯಚೂರಿನ ಜನತೆ ಹಸಿರು ಕಡೆ ಒಲವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು, ಸಾಂಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕು, ಇರುವ ಗಿಡ, ಮರಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಮಗೆ ಮುಂದೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈರಣ್ಣ ಕೋಸಗಿ ಅವರ ಕಳವಳವಾಗಿದೆ.

ಭೋಮಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ವರ. ಅದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಭೋಮಿ ಮೇಲಿನ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ತನಗೂ, ತನ್ನ ಮುಂದಿನ ಹೀಗೆಗೂ ತೀರಾ ದೋಷವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಸರವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಂಬ ಅರಿವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈರಣ್ಣ ಕೋಸಗಿಯವರಂತಹ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಸಹಕರಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದ ಸಮರ್ಪಾಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು, ಭೋಮಿಯನ್ನು ಹಸಿರಾಗಿಸುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಕಷ್ಟವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಹಕರಿಸಬೇಕ್ಕೆ. (ಈರಣ್ಣ ಕೋಸಗಿ ಅವರ ದೂರವಾರೆ ಸಂಖ್ಯೆ - 9019755026)

ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ತಳಿ

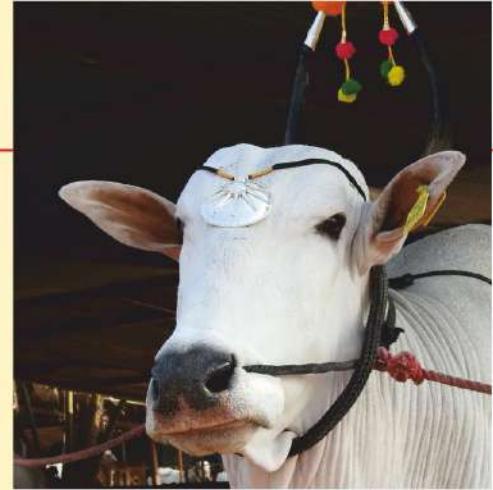
ದೇವಣಿ ಗೋಳತ್ತಳಿ

● ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶಕುಮಾರ ರಾಠೋಡ್
ಮತ್ತು ಡಾ. ಎಸ್. ವಿಜಯಕುಮಾರ್

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅರ್ಥಮಾಲ್ಯ
ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ದೇವಣಿ
ಗೋಳತ್ತಳಿಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ
ಜಳಿದರ ಜಲ್ಲೆಯ ಜಾನುವಾರು
ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ
ಕೆಂದ್ರಾವಳಿ ತೊಡಗಿದೆ.

**ದೇವಣಿ ಸುಮಾರು 300 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಇತಿಹಾಸ ಹೊಂದಿರುವ
“ದ್ವಿಲಾಂಡ್ರೇಶ್ವರ” ದೇಶಿ ಗೋಳತ್ತಳಿ. ದೊಂಗರಿಪಟ್ಟಿ, ಸುರ್ಭಿ, ದೆಕ್ಕನಿ ಎಂದೂ
ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ಗೋಳತ್ತಳಿಯು ದುಡಿಪೆಗೆ, ಉಷ್ಣ ಸಹಿಷ್ನುತ್ತೆಗೆ, ರೋಗ
ನೀರೋಧಕ ರಕ್ತ ಮತ್ತು ಕರಿಣ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ
ಹಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ದೇವಣಿ ತಳಿಯ ಎಲ್ಲಾಗಳು ಭಾರಿ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ
ಮಾಡಿಸಿದ ತಳಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅರೆ ತೀವ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸೂಕ್ತವಾದ
ತಳಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ದೇವಣಿ ಹಸುಗಳು ಹಾಲು ಉತ್ತಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ
ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಿದೇಶಿ ತಳಿಯಾದ ಹೊಲಸ್ಸೇನ್ ಫ್ರೆಸಿಯನ್
(ಹೆಚ್.ಎಫ್) ನೋಡನೆ ಸಂಕರಣಗೊಳಿಸಿ “ಹೊಲ್ಲಿಯೋ” ಎಂಬ ಮಿಶ್ರತಳಿಯನ್ನು
ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಳಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ಒಂದೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾಗಿವೆ.**

ಈ ತಳಿ ಗೋವುಗಳ ದೇಹದ ಬಣ್ಣವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ್ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದೇವಣಿ ತಳಿಯ ಗೋವುಗಳನ್ನು ದೇಹದ ಬಣ್ಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಪ್ರಬೇಧಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಪ್ರಾಗಳಲ್ಲಿ ‘ವನ್ನೇರಾ’ ತಳಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ದೇಹವನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾಗಗಳ ಕಪ್ಪು ಮುಖವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ. ‘ಶೇವರಾ’ ತಳಿಯು ಬಿಳಿ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಮೂರನೇ ಪ್ರಬೇಧವಾದ ‘ಚಾಲಂಕೆ’ ತಳಿಯ ದೇಹದ ಬಣ್ಣವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ್ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ತಳಿಯ ಕೆಲವು ಜಾನುವಾರುಗಳ ದೇಹದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ಮೂರು ಪ್ರಬೇಧಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಕಂಡರೂ ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ವನ್ನೇರಾ ಮತ್ತು ಬಾಲಂಕೆ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಲುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಶೇವರಾ ದೇಹದ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿತಿಗಳಾಗಿದೆ.

ಈ ತಳಿಯ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಹಣೆಯು ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದು. ಎದ್ದು ಕಾಲುವಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಗೀರ್ ತಳಿಯಂತೆ ದೇವಣಿ ಗೋವೆಯ ಹಣೆಯು ಬಣ್ಣದಂತಿರುತ್ತದೆ. ಕಿವಿಗಳು ಕೂಡ ಗೀರ್ ತಳಿಯಂತಿರುತ್ತದೆ. ಕಿವಿಯ ತುದಿಯು ಚೆಲೆಗಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಗೋವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಿವಿಯ ತುದಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಬಿದೆ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕಾಶಮಾನ ಕೆಲ್ಲಿಗಳು, ಕಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಮೊಂದಾದ

ಕೊಂಬುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಬೆಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಬಣ್ಣ ಗಂಡಗಳು ಮೊದ್ದದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ಎಡ್ಡ ಕಾಲುವಂದಿಲ್ಲ. ಗಂಗೆದೇಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ್ವಾಗಿದ್ದು, ಮಡಿಕೆಗಳೂಂದಿಗೆ ಭಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎದೆಯು ಆಳ ಮತ್ತು ಅಗಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉದ್ದದ ಬಾಲವಿದ್ದು ಬಾಲದ ಗುಣ್ಣ ಕಪ್ಪು ಬಿಳಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಚಮ್ರವು ದಪ್ಪವಾಗಿದ್ದು, ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಸಡಿಲಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ನೇರ ಹಾಗೂ ಶಕಿಯುತ ಕಾಲುಗಳೂಂದಿಗೆ ಗೊರಸುಗಳು ಸಮೀಕ್ಷೆಯವಾಗಿ ಇರಿಸದಂತೆ ಇದ್ದು, ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ್ವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೋರಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಗಾತ್ರದ ಕಪ್ಪು ವ್ಯಾಷಣಿ ಚೆಲುವಿರುತ್ತದೆ. ಹಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಕ್ಕೆಲು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ್ವಾಗಿದ್ದು, ಅಷ್ಟೇನೂ ಮೊದ್ದದಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಉದ್ದದ ನಾಲ್ಕು ತೊಟ್ಟುಗಳು ಕೊಳಬೆಯಾಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು, ಮಂಡಿನ ತುದಿಯುರುತ್ತದೆ. ಈ ತರಹದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಣಿ ತಳಿಯ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಬಿಲ್ಲಿಯು ದೇಹದೊಂದಿಗೆ ಶಕಿಯುತವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದರು ತುಂಬಾ ವಿಧೀಯ ಹಾಗೂ ಹಾಂತ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ದೇವಣಿ ತಳಿಯ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳ

ಕನಾರ್ಫಿಕೆದ ಬೀದರ, ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದ ಮುರಾರವಾಡ ಭಾಗದ ಸುತ್ತಮುತ್ತೆನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತಳಿಯ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಲಾತೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೇವಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಈ ತಳಿಯ

ದೇಹದ ಅಳಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

- ದೇಹದ ಉದ್ದವು ವಯಸ್ಸು ಗಂಡು ಜಾನುವಾರುಗಳಲ್ಲಿ 120 ರಿಂದ 135 ಸೆ. ಮೀ. (ಸರಾಸರಿ 129.59 ಸೆ. ಮೀ) ಹಾಗೂ ಪೆಸ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ 110 ರಿಂದ 139 ಸೆ. ಮೀ. (ಸರಾಸರಿ 126.11 ಸೆ. ಮೀ) ಇರುತ್ತದೆ.
- ಎದೆಯ ಸುತ್ತಳತೆಯು ಗಂಡುಗಳಲ್ಲಿ 150 ರಿಂದ 180 ಸೆ. ಮೀ (ಸರಾಸರಿ 163.55 ಸೆ. ಮೀ) ಹಾಗೂ ಪೆಸ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ 145 ರಿಂದ 165 ಸೆ. ಮೀ (ಸರಾಸರಿ 151.82 ಸೆ. ಮೀ) ಇರುತ್ತದೆ.
- ಕರುಗಳು ಮಣ್ಣದಾಗ ಸರಾಸರಿಯಾಗಿ 20 ರಿಂದ 25 ಕೆ.ಜಿ ತೂಕವಿರುತ್ತದೆ.
- ವಯಸ್ಸು ಗಂಡು ಜಾನುವಾರಿನ ದೇಹದ ತೂಕವು 620 ರಿಂದ 680 ಕೆ.ಜಿ ಹಾಗೂ ವಯಸ್ಸು ಪೆಸ್ಸಿ ಜಾನುವಾರಿ 432 ರಿಂದ 485 ಕೆ.ಜಿ ಇರುತ್ತದೆ.
- ದೇವಣಿ ತಳಿಯ ಹಸುಗಳು ಮಧ್ಯಮವಾಗಿ ಹಾಲು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಹಾಲೆನ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಕರಾವಿಗೆ 636-1230 ಕೆ.ಜಿ, ಅಂದರೆ ಸರಾಸರಿ 868 ಕೆ.ಜಿ ಇಳುವರಿ ಇರುತ್ತದೆ.
- ಹಾಲುಸೆಸುವಿಕೆಯ ಅವಧಿ 169 ರಿಂದ 475 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಇದ್ದು. ಹಾಲೆನಲ್ಲಿ 4.3% ಕೊಣ್ಣ, 9.69% ಘನಪಲ್ಲದ ಕೊಣ್ಣ (SNF) ಮತ್ತು 13.99% ರಪ್ಪು ಒಟ್ಟು ಘನಪಷ್ಪಗಳಿರುತ್ತದೆ.

ಮೂಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ತಳಿಗೆ “ದೇವಣಿ” ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿರಬಹುದು. ದುಡಿಮೇಗೆ, ಹಾಲು ಉತ್ತಾದನೆಗೆ ಈ ತಳಿಯ ಗೋವುಗಳು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ಸುಜರಾತನ “ಗಿರಾ” ತಳಿ, ಮರಾಠವಾಡ ಭಾಗದ “ಡಾಂಗಿ” ತಳಿ ಮತ್ತು ಅಗಿನ ನಿಜಾಮ ಆಡಳಿತದ ಪ್ರದೇಶ (ಈಗಿನ ಕನಾಟಕದ ಬೀದರ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಉಸ್ಕಾನಾಬಾದ ಜಿಲ್ಲೆ)ದಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳಿಯ ಗೋವುಗಳ ಸಂಕರಣಾದಿಂದ ದೇವಣಿ ಗೋತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮೊಂದಿರಬಹುದೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ದೇವಣಿ ತಳಿಯ ಗೋವುಗಳ ತಲೆ, ಹಣೆ, ಕಿಂ. ಕೊಂಬಾಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಗಿರಾನ ಕೊಡುಗೆ ಎದ್ದುಕಾಣಿತ್ತದೆ. ಅಂತಹೇ ಈ ತಳಿಯ ದೇವದಾರ್ಥಕೆ, ವಿನಾಯಕ, ಒರಟಿತನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಡಾಂಗಿ ತಳಿಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತವೆ. ಈ ತಳಿಯ ಸಂತಾನೋತ್ತತಿ ಪ್ರದೇಶವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಲಾಕ್ಲೋ ಉಸ್ಕಾನಾಬಾದ. ಕನಾಟಕದ ಬೀದರ, ಕಲುಬಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ

ಹಾಗೂ ತಲಂಗಾಂಡ ಮೇದಕ್, ಸಂಗಾರೆದ್ದಿ ಅಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಘಲವತ್ತಾದ ಕಪ್ಪು ಮುಣ್ಣ ಮತ್ತು ವರ್ಷಪೂರ್ಣ ಉಪ್ಪಾಪಾಮಾನ (ಬೆಳಗಾಲದ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಇರುತ್ತದೆ. 290 ರಿಂದ 440 ಸೆ ರಪ್ಪು ಉಪ್ಪಾತೆ ಹಾಗೂ ಕೇವಲ 75 ಸೆ. ಮೀ ರಿಂದ 89 ಸೆ. ಮೀ ನಷ್ಟು, ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಈ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಾಗಿ ಜೋಳ, ಹತ್ತಿ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಹಸರು, ಉದ್ದು, ಕಡಲೆ ಹಾಗೂ ಕಬ್ಬಿನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಭಾಗದ ಜನರು ಒಂದು ಅಧಿವಾರದು ಹಸುಗಳ ಜೋಡಿಗೆ ಒಂದು ಜೋಡಿ ಎತ್ತಾಗಳು, ಕೆಲವು ಕರು/ಹೊರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರೇ ಹಚ್ಚು ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಮೇರುಲು ಬಿಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಮನೆಯ ಪತ್ತಿರದ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಸಾಕಳಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತಳಿಯ ಹೋರಿಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚು ಬೆಳಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಗಂಡು ಕರುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಹತೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎತ್ತು, ಗಂಡು ಕರುಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹಾಲು

ಹಿಂಡುವ ಹಸುಗಳಿಗೆ ಬೆಳೆ ಉಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾಳು ಅಥವಾ ಎತ್ತೆ ಕಾಳಿನ

ಹಿಂಡಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗಂಡು ಕರುಗಳು 30

ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬೀಜ ಕಸಿ ಮಾಡಿ ಮೂರು

ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯಿದ ನಂತರ ಸಾಗಿಕ್ಕೆ

ಅಥವಾ ಇತರ ಹೊಲಗೆಲಸಗಳಿಗೆ

ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ದೇವಣಿ ತಳಿ ಸಂಪರ್ಧನೆ

ದೇವಣಿ ತಳಿಯ ಹೋರಿಯನ್ನು

ಪರಿಚಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ರ್ಯಾತರಲ್ಲಿನ

ಸ್ಥಳಿಯ/ಜವಾರಿ/ಯಾವುದೇ ತಳಿಗೆ

ಸೇರಿದ ದನಗಳನ್ನು

ಉನ್ನತಿಕರಿಸಬಹುದು. ಈ ತರಹದ

ಪ್ರಯೋಜನ ಈಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕನಾಟಕ ಹಾಗೂ ತಲಂಗಾಂಡಿನಲ್ಲಿ

ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಉತ್ತಮವಾದ ದೇವಣಿ

ತಳಿಯ ಹೋರಿಯ ವೀರ್ಯವನ್ನು

ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ

ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ದೇವಣಿ ತಳಿಯ ನಮ್ಮ ದೇವದ

ಆತ್ಮಮೂಲ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಅನುವಂಶಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ

ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ದೇವಣಿ ತಳಿ ಸಂಪರ್ಧನ

ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ಷೇತ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರ್ಯಾತರಲ್ಲಿನ ದೇವಣಿ

ತಳಿಯ ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು

ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ

ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಬೆಳಿಕೆಯನ್ನು

ಮಾರ್ಪಾಗಲು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ದೇವಣಿ

ಹೋರಿ/ಹಸುಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣವನ್ನು ದೇವಣಿ

ತಳಿ ಸಂಪರ್ಧನೆ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮೂಲಕ

ವ್ಯಾಧಿಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಏರಡು ಮತ್ತು

ತಲಂಗಾಂಡಲ್ಲಿ ಮೂರು ದೇವಣಿ

ತಳಿಯ ಸಂಪರ್ಧನೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ,

ಕನಾಟಕಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಈ ದೇವಣಿ

ತಳಿಯ ಸಂಪರ್ಧನೆ ಕೇಂದ್ರವಿದೆ. ದೇವಣಿ

ತಳಿಯ ಜಾನುವಾರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹಚ್ಚಿನ

ಮಾಡಿಕೊಗೆ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ

ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಜಾನುವಾರಿ ಸಂತೋಧನೆ

ಹಾಗೂ ಮಾಡಿತ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ (ದೇವಣಿ) ಕಚ್ಚಿ

ತುಗಾಂವ, ಹಳ್ಳಿದೆ (ಬಿ), ಬೀದರ-

ಕಲುಬಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿ, ಬೀದರ-

585415, ಮೊಬೈಲ್ -9900926525

ಇವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಧಕಸಬಹುದು.

ಮಾಡಿಯುವ ಸಾಮಧ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

- ಈ ತಳಿಯ ಎತ್ತುಗಳು ಜೋಡಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಚಕ್ಕಡಿಯ ಮೂಲಕ ಕಚ್ಚು/ಮುಣ್ಣಿನ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜನ ವರಗಿನ ಭಾರವನ್ನು ಎಳೆಯುವ ಸಾಮಧ್ಯ ಮೊಂದಿರುತ್ತವೆ.
- ರಬ್ಬರ್ ಗಾಲಿ ಹೊಂದಿದ ಕಬ್ಬಣಿದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಎತ್ತಿನಗಾಡಿಯ ಮೂಲಕ ಡಾಂಬಿರ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ 10-15 ಕಿಮೀವರೆಗೆ 3 ಪಂಗಳಷ್ಟು ಭಾರವನ್ನು ಎಳೆಯಬಲ್ಲವು.
- ಒಂದು ಜೋಡಿ ಎತ್ತುಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಕುಂಬಿಯನ್ನು ಮೊತ್ತ ಕಂಡು ದಿನದ 7-8 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅಧ್ಯ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಉಳಿಮೆ ಮಾಡಬಲ್ಲವು.
- ಈ ತಳಿಯ ಎತ್ತುಗಳು 5-6 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ತನ್ನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೆಲಸದ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿದ್ದು, 10-12 ವರ್ಷದ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಅದೇ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬಲ್ಲವು.
- ಒಂದು ಜೋಡಿ ದೇವಣಿ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ಕೆ ಗಾತ್ರದ ಕುಂಬಿಯನ್ನು ಮೊತ್ತ ಕಂಡು ದಿನದ 7-8 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅಧ್ಯ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಉಳಿಮೆ ಮಾಡಬಲ್ಲವು.
- ಗಂಡು ಕರುಗಳನ್ನು 20 ತಿಂಗಳಿಗೆ ತಾಯಿಯಿಂದ ಬೆಂಫಾಡಿ, ಕೃಷ್ಣ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿಗಳಿಂದ ಸಲಾಹಾಗುತ್ತದೆ. 30 ತಿಂಗಳ ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬೀಜ ಕಸಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಮೂರು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯವಾಗುವಾಗ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಮಾಗಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ನ್ಯಾಜಿಲಿವಾಗಿ ಸಿಗುವ
ವಸ್ತುಗಳಿಂದಲೇ
ಪರಿಸರ ಸೈಳಿ
ಉದ್ದೇಶವನ್ನು
ಆರಂಭಿಸುವ ಮೂಲಕ
ನಾಲ್ಕಾರು ಜನರಿಗೆ
ಉದ್ಯೋಗ ಉದ್ದೀಪನ
ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಸರಕ್ಕೂ
ಕೊಡುಗೆ ನಿಂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಿಸರ ಸೈಳಿ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾವಲಂಜಿ ಜೀವನ ಕೆಂಡುಕೊಂಡ ಪದಬಿಧರ

● ಗೊಪತಿ ಹಾಸ್ಪಿಟ

ಖಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ದಿನಮಾನದಲ್ಲಿ
ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲಿತವರಾಗಲೀ, ಅಥವಾ
ತುಸು ತಿಳಿದಳಿಕೆ ಉಳ್ಳವರಾಗಲೀ
ಸುಖಾಸುಮ್ಯನೆ ಕುಳಿತು ಕಾಲಹರಣ
ಮಾಡುವವರು ತೀರಾ ವಿರಳ.
ಯಾವುದಾದರೂ ನೌಕರಿಯೋ, ಸ್ಕ್ರೀನ್-
ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿಯೋ ತೊಡಗಿಕೊಂಡ
ಸ್ಥಾವಲಂಜಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು
ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಪರಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ
ನೆಲೆಸಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವ- ಕಾರ್ಯವನ್ನು
ನಡೆಸುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದರೂ
ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿಬ್ಬ
ಗೃಹಿಣಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮುರಿನಲ್ಲಿಯೇ
“ಪರಿಸರ ಸೈಳಿ ಉದ್ದೇಶ” ಆರಂಭಿಸಿ,
ನಾಲ್ಕಾರು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು
ನೀಡಿರುವುದು ವಿಶೇಷ.

ನಿಜ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿರಿಗಿ
ತಾಲೂಕಿನ ಬಾಳೇಗದ್ದುಯ ಸೇವೆ

ವಿವೇಕ ಹೆಗಡೆ ಅವರೇ ಈ ಉದ್ದೇಶ
ಮುಖ್ಯಸ್ಥೆ ಎಂ.ಬಿ.ಎ. ಪದಬಿಧರ
ಅಗಿರುವ ಕುಕೆ, ಶಿಲಿಕಾನ್ ಸಿಟಿಯಿಂದೇ
ಖ್ಯಾತಿಯಾಗಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಹಾ
ನಗರಿಯಲ್ಲಿ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.
ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಂಕಣ ಭಾಗ್ಯ ಕೂಡಿ
ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ವಿವಾಹದ ಬಳಿಕ
ಶಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವುದು
ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಶಿರಸಿಯಂತ
ಷವರದಲ್ಲಿ ಇವರು ಕಲಿತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ
ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗುವುದು
ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಸಹಾ, ಸಿಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು
ಸದ್ಯಾಳ್ಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಾಳೇಗದ್ದೆಯ
ಗೃಹಿಣಿ ಸೇವೆ ಹೆಗಡೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ
ಬೆ. ಎಫ್. ಎಫ್. ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು
ಮಾಡಿದರು.

ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಬೇರೆ ವಿನಾದರೂ
ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪಂಬಲ.... ಮನದಲ್ಲಿ

ಟಿಕಿಲೊಡೆದಿತ್ತು. ಹಾಗಂತ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಮೇಲೆ ಪಟಿ ವಿವೇಕ ಹೆಗಡೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಮನದ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟರು. “ನೀನೆ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗ ಆರಂಭಿಸು, ಒಂದಿಪ್ಪ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ನೀಡಿದಂತೆಯೂ ಆಗುತ್ತ....” ಎನ್ನುವ ಮಾತೇ ನನ್ನ ಈ “ಪರಿಸರ ಸೈಂಟಿಕ್ ಉದ್ಯಮ” ಆರಂಭಿಸಲು ಪ್ರೇರಣ ಎಂದು ಸೀಮಾ ಹೆಗಡೆ ಹೆಚ್ಚೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಬಾಳೀಗದ್ದೆಯ ಗೃಹಿಣಿ ಸೀಮಾ ಹೆಗಡೆ ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯಮ ಆರಂಭಿಸುವುದು ಸುಲಭವೇನು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಕ್ಷಳೀಯವಾಗಿ ಸಿಗುವ ಪ್ರಸ್ತರಾಂಶ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಬೆಳಿಕೆ ಇರುವ ಪರಿಕರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಇವರ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಮೇಲೆ ಯೋಚಿಸಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೇ ಈ ಅಡಿಕೆ ಹಾಳೆಯಿಂದ “ಫ್ಲೈಟ್ ತಯಾರಿಸುವ” ಉದ್ಯಮ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮ ಆರಂಭಿಸುವುದು ಹರಾಸಾಹಸದ ಕೆಲಸ. ವಿದ್ಯುತ್ ಸಮಸ್ಯೆ, ಗ್ರಾಮ ಸರಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಗದೆ ಇರುವುದು, ಸಾಗಾಟ ವೆಚ್ಚೆ ಹೀಗೆ

ಒಂದು ಹಾಳೆಯಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ವೇಚ್ಚನ ಮಾರು ಬಗೆಯ ಫ್ಲೈಟ್ ಗಳನ್ನು ಖಚಿತ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದು ತರದ ಹಾಳೆ ಫ್ಲೈಟ್ ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸ್ಕ್ಷಳೀಯರು ಈ ಹಾಳೆ ಫ್ಲೈಟ್ ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಶಿರಿಯಿ ಚಿ. ಎಸ್. ಎಸ್. ನ ಸೂಪರ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಉಳ್ಳವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ಹುಬ್ಬಿಳ್ಳಿ, ಬಂಗಳೂರು.... ಮುಂತಾದ ಪರಾಗಳಿಗೆ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಡಿಕೆ ಫ್ಲೈಟ್ ನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಂದ ಉತ್ಪನ್ಮೂಲವಾದ ಸ್ವಂದನೆ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ದಾಳಿಕೊಂಡು ಮುಸ್ತಾಕೆಂಬುದು ಹೋಗಬಹುದು ಎಂಬ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮಾಡಿದೆ.

—ಸೀಮಾ ಹೆಗಡೆ. ಉದ್ಯಮ

ವಿವಿಧ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಉದ್ಯಮ ನಡೆಸುವುದು ತುಂಬ ಕಷ್ಟ. ಆದರೆ ತಾಳೀ ಥಲ, ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಾಹಸ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಕ್ರೀನೊಂದ ಸ್ವೀಲಾದ್ಯೋಗವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಎಂಬುದನ್ನು ಸೀಮಾ ಹೆಗಡೆ ಅವರು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ಪತಿಯ ಸಹಕಾರಿದಿಂದ “ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯ ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ವಾಷಿ ಯೋಜನೆ”ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿಲ್ 6. 2019 ರಂದು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಬಂಡವಾಳ ತೋಡಿಗಿಸಿ ಶಿರಿಸಿ— ಹಾಲೇಕಲ್ ಮಾರ್ಗದ ಬಾಳೀಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಹಾಳೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸುವ ಫ್ಲೈಟ್ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ಘನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸ್ಕ್ಷಳೀಯರು ಈ ಹಾಳೆ ಫ್ಲೈಟ್ ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಗರು, ಪ್ರಸ್ತುತ ಇದರಿಂದ ಬದು ಬಗೆಯ ಫ್ಲೈಟ್ ನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬದರು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ನಿರಂತರ ಕೆಲಸ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸೀಮಾ ಹೆಗಡೆ ತಮ್ಮ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕಷ್ಟ ವಸ್ತು (ಅಡಿಕೆ ಹಾಳೆ) ವನ್ನು ಹಾಳೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಲಿರಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಚ್ಚಾ ಪರಿಕರವನ್ನು ಸ್ಕ್ಷಳೀಯರಿಂದ (ಬಾಳೀಗದ್ದೆ, ಕೊಳಗಿಬಿಸಾ, ಹಾರೆ ಹಾಲೇಕಲ್) ಅಲ್ಲದೇ ಜನ್ಮಗಿರಿ, ತುಮಕೂರು ಮುಂತಾದ ದೂರದ ಉರುಗಳಿಂದಲೂ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಬಹುತೇಕ ಅಡಿಕೆ ಬೇಳೆಯುವ ಕ್ರೈಟರು ‘ಅಡಿಕೆ’ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಬೇವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ತಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವ ಹಾಳೆಯನ್ನು ತೋಟದ ಮುಬ್ಬಿಗೇಗೋ....

ಬಜ್ಜಲು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬಳಸುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ದರಿಂದ ಇತ್ತಿಚೆನ ದಿನದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಹಾಳೆಯಿಂದ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಫ್ಲೈಟ್ ಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಅಡಿಕೆ ಕ್ರೈಟರ ಉತ್ಪನ್ಮಾಳ ಮೌಲ್ಯ ವರ್ಧನೆಯೇ ಒಂದು ಬಾಯಂ ಉದ್ಯಮ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಸುಮ್ಮೆ ವ್ಯಾಧವಾಗಿ ಹೋಗುವ ಅಡಿಕೆ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಸದ್ರಜಕೆ ಮಾಡಿ, ಅಡಿಕೆ ಬೇಳೆಗಾರರು ಸಹಾ ಸಂತೃಪ್ತಿ ಪದಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿದೆ ಈ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಸೀಮಾ ಅವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಅಡಿಕೆ ಕ್ರೈಟರಿಗೆ ವರುಷವೆಡೀ ಕೆಲಸವೇನು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಳಿಗಾಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಂಗಳೆಯರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಸುಸ್ಥಿರವಾದ ಉದ್ಯೋಗ ಕೂಡ ಹೊದು. ಇದು ಹಳ್ಳಿಯ ಹಂಗಳೆಯರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇದು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ ಪರಿಕರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೇಡಿಕೆ ಇರುವ ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಸರ ಸೈಮಾಲ್ಯವನ್ನು ತಡೆಯುವ “ಪರಿಸರ ಸೈಂಟಿಕ್” ಪರಿಕರಾಗಿದೆ. ಸೀಮಾ ಅವರನ್ನು ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಪರ್ಕ ಸಂಪರ್ಕ ಸಬಿಮಾಡು.

ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯದ ಕನಕು ಕಂಡ ಬಿದನೂರಿನ ದೊಂಡಿಯಾ ವಾಫಾ

● ಎನ್. ಜಗನ್ನಾಥ ಪ್ರಕಾಶ

ದೊಂಡಿಯಾ ವಾಫಾ ಹಿಂದೆ ಬಿದನೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದ ಚೆನ್ನಗಿರಿಯವನು. ಸಾಹಸ ಮನೋಭಾವದ ದೊಂಡಿಯ ಭೇದು ಬಲವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದ. ಜತೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಕುದುರೆ ಸವಾರ.

ಧೀರ ಹಾಗೂ ಕುಶಾಗ್ರಮತಿಯಾಗಿದ್ದ ದೊಂಡಿಯ ವಾಫಾ ಆಗ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಪತಿ ಹೈದರಾಲಿ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ. ಬಿದನೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದ ಚೆನ್ನಗಿರಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಬಿದನೂರು ಸೀಮೆಯನ್ನು ವರವಾಡಿಕೊಂಡ ಹೈದರಾಲಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ದೊಂಡಿಯಾ ತೋರಿದ ಆವೃತ್ತಿಯ ಸಾಹಸವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮೈಸೂರು ಸೇನೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು.

ಆತ ಬಹುಬೇಗ ತನ್ನ ಯುದ್ಧ ಕೌಶಲದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಸಫಲನಾಗಿದ್ದ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೇನಾಧಿಕಾರಿ ಕಾನ್ಸಾವಾಲೀಸ್ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಹೈದರಾಲಿಯ ಮೇಲೆ ಹುಡಿದಾಗ ದೊಂಡಿಯಾ ಸೈನ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ಧಾರವಾಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನದೇ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚಿಸಲು ತಯಾರಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅದು 1794ರ ಸುಮಾರು. ಆಗ ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನ್ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹುಕ್ಕುಗೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದು.

ಧೀರ ದೊಂಡಿಯಾನನ್ನು ಬಳಿವನಾಗಿದ್ದ ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನ್ ದೊಂಡಿಯಾಗೆ ಉನ್ನತ ಪದವಿ ನೀಡುವ ಆಮಿಷ ತೋರಿ ಪಾಪ್ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಸೇನೆಗೆ

ಸ್ವತಂತ್ರ
ಹೊಲರಾಟದ
ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇಟಿಷರ
ವಿರುದ್ಧ ಹೊಲರಾಡಿದ
ದೊಂಡಿಯಾ ವಾಫಾ
ಅಜ್ಞತಾಯಿದೇ ಉಂಡ
ವಿರಂತ.

ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡನಾದರೂ ಆತನ ಷರತ್ತು ದೊಂಡಿಯಾಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಮತಾಂತರ ಮನ್ಯಾರವನ್ನು ತರಸ್ಯಾರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಟಿಪ್ಪು ದೊಂಡಿಯಾನನ್ನು ಸರೆವಾಸಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುಪಟ್ಟಿ ಅಂಗ್ರೀಸು ಟಿಪ್ಪುವನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಜ್ಯುವಾಸಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದಾಗ ದೊಂಡಿಯಾ ಹೊಡ ಹೊರಬಂದ ದೊಂಡಿಯಾ ತನ್ನಾರು ಬಿದನ್ನೂರಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಬಂದು. ತನ್ನ ಹಳೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ತರಂತ್ರ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಜದುರಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೂಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಏರುದ್ದ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ದೊಂಡಿಯಾ ಅಣೆಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ವಾರ್ತೆ ಬಿಟ್ಟಿಪರಿಗೆ ತಲುಪಲು ತಡವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಬಿದನ್ನಾರಿನ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಣ್ಣದುಟ್ಟಿ ಶಾಮಂತ ರಾಜುಗಳ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ಸಂಪತ್ತ ಕೊಳ್ಳಿ ಹೊಡದೆ ಸ್ವಂತ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವದು ದೊಂಡಿಯಾ ವಾಪಾನ ಇರಾದೆಯಾಗಿತ್ತು. ಬಿಟ್ಟಿಪರ ಮೇಲೆ ಮುಗಿಬೀಳಲು ದೊಂಡಿಯಾ ತಯಾರಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವದು ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನದೇ ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟುವ ದೊಂಡಿಯಾ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಮಯ ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಅನೇಕ ದುರ್ಗಾಗಳನ್ನು ವರಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ದೊಂಡಿಯಾ ಏರುದ್ದ ಕಾರ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಜೀವ್ಯೋ ಡಾಲ್‌ ರಿಂಪಲ್‌ ಎಂಬ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಈತ ಜಿತದುರ್ಗಾದಿಂದ ದಾಳಿ ಶುರುವಿಟ್ಟು ದೊಂಡಿಯಾಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ಅನೇಕ ದುರ್ಗಾಗಳನ್ನು ವರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದ. ಕೆಲವು ದೊಂಡಿಯಾ ಸೈನಿಕರು ಅವನಿಗೆ ಕೈಸರೆಯಾದರು.

ಬ್ರಿಟಿಷರು ದೊಂಡಿಯಾ ವಾಪಾ ಸೇನೆಯನ್ನು ಬೆದರಿಸಲು ಸರೆಸಿಕ್ಕ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಂಗ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸುವ ಕೃತ್ಯ ಎಸಗಿದರು. ದೊಂಡಿಯಾ ಎದೆಸುಂದರಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಆತನ ಸೈನಿಕರು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಹಿಂಜರಿದರು.

ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯುದ್ಧಕ್ಕೂ ದೊಂಡಿಯಾ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದ ದುರ್ಗ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರು

ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸರೆಸಿಕ್ಕ ದೊಂಡಿಯಾನ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬಿಟ್ಟಂಗವಾಗಿ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸುವ ಮೂಲಕ ದೊಂಡಿಯಾನನ್ನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜಿಸುವದು ಪಟ್ಟಿಯ. ಆದರೆ ದೊಂಡಿಯಾ ಇದ್ದಾರುವದಕ್ಕೂ ಎದೆಸುಂದರ ಕೊನೆಯ ತನಕವೂ ವೀರಾವೆಶವಿಂದ ಹೋರಾಡಿಯೇ ಏರ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ.

ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ತನ್ನ ಹೋಚೆಗಳು ಕೈಬಿಟ್ಟಾಗ ದೊಂಡಿಯಾ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿ ದಾಟಿ ಉತ್ತರ ಕನಾರ್‌ಬಿಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಲೀಪಿವನೇ ಮಾರಾತ ನಾಯಕರುಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಏರುದ್ದ ಮನೋಭಾವದ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕಲ್ಲಾಟಿಲ್ಲಿಯಾಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟಿ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಮುಂದಾದ. ಆದರೆ ವೇರಿ ಸೈನ್ಯದ ಕೈ ಮೇಲಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಗುಂಡೆಚಿಗೆ ಬಲಿಯಾದ.

ಬ್ರಿಟಿಷರ ಏರುದ್ದ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರತಿರೋಧ ತೋರಿದ ದೊಂಡಿಯಾ ವಾಪಾ ತನ್ನ ಮಟ್ಟ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಚೇರೆಯವರ ನೆರವಿಲ್ಲದ ಪಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಹೋರಾಟಿ ನಡೆಸಿದ್ದ ಆತನ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾದ ದೊಂಡಿಯಾ ವಾಪಾನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಅಪ್ಪರಲ್ಲಾಗಲೇ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಪರಿಚಯವಾಗಿತ್ತು.

ದೊಂಡಿಯಾ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಮಲಪ್ರಭ-ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಗಳ ನಡುವಳಿ ಉತ್ತರ ಕನಾರ್ ಬಿಕವನ್ನು

ಕಾಯ್ಕೆಂತ್ರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ದೊಂಡಿಯಾಗೆ ಮರಾತ ನಾಯಕರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೈಬೋಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಪಾ ಪ್ರಬಲನಾದರೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಕುಂದಾಗುವದೆಂಬ ಭೀತಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತ್ತು.

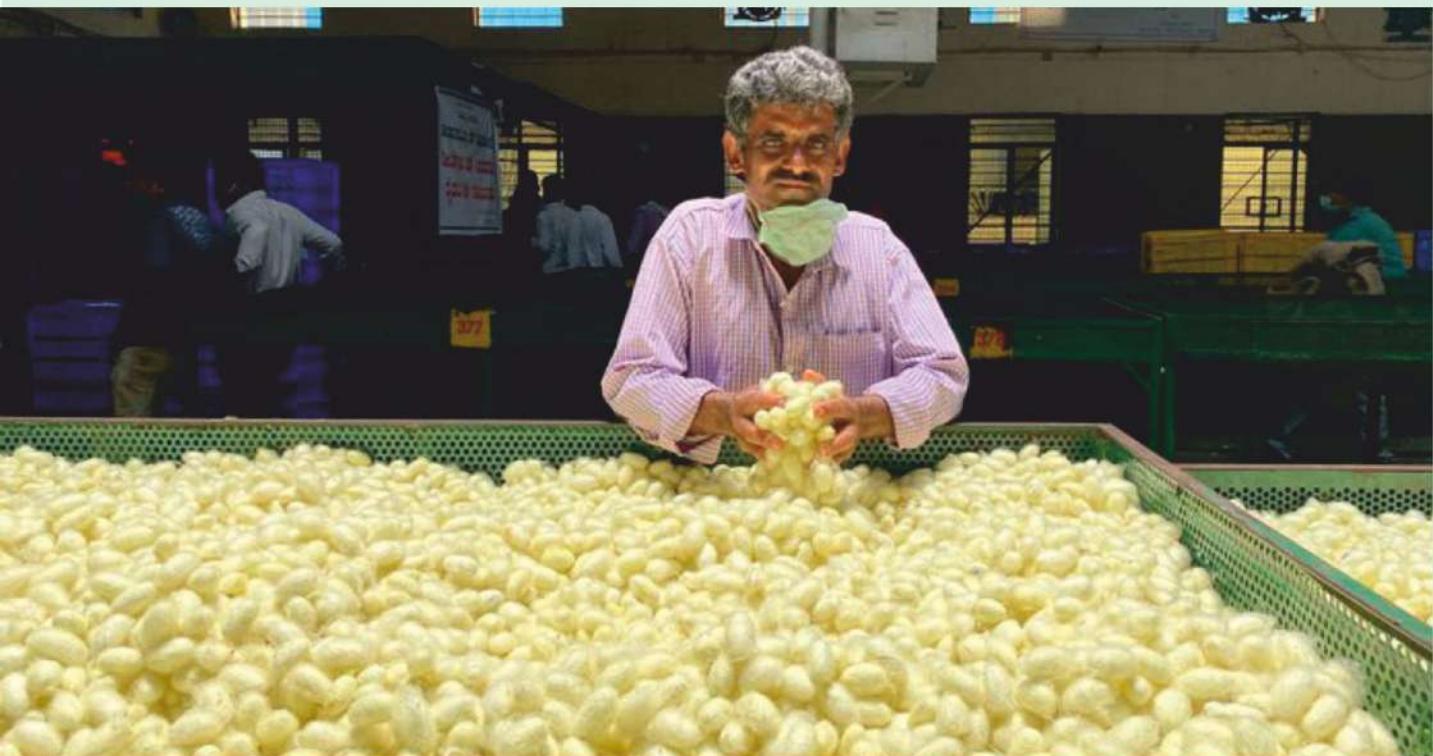
ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯ ದೊಂಡಿಯಾ ವಾಪಾನನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಇತ್ತು. ನಿಜಾಂ ರಾಜ್ಯದ ಕೊಣಗಲ ಎಂಬಲ್ಲಿ ದೊಂಡಿಯಾ ತಿಬಿರ ಹೂಡಿದಾಗ, ಸೈನ್ಯ ಎಲ್ಲಾದೆಯಿಂದ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿತು. ದೊಂಡಿಯಾ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಸೇನೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಮುಂದಾದ. ಆದರೆ ವೇರಿ ಸೈನ್ಯದ ಕೈ ಮೇಲಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಗುಂಡೆಚಿಗೆ ಬಲಿಯಾದ.

ಬ್ರಿಟಿಷರ ಏರುದ್ದ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರತಿರೋಧ ತೋರಿದ ದೊಂಡಿಯಾ ವಾಪಾ ತನ್ನ ಮಟ್ಟ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಚೇರೆಯವರ ನೆರವಿಲ್ಲದ ಪಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಹೋರಾಟಿ ನಡೆಸಿದ್ದ ಆತನ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕೊಶಲ ಹಾಗೂ ಧೈರ್ಯ ಸಾಪೆಗಳನ್ನು ಕನರ್‌ಲಾ ವೆಲ್ಲಿಸಿ ತನ್ನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯದ ಕನಸು ಕಂಡ ಬಿದನ್ನಾರಿನ ದೊಂಡಿಯಾ ವಾಪಾ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಕಾಣಿದ್ದು, ಕೊನೆಗೆ ಆವರ ಕುಟುಂಬತೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಹೋರಾಟಕವನ್ನು ಅಚ್ಚಿಂಧಿಸಿದ್ದು.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ

ರೇಷ್ಟ್ ಪ್ರವಾಸ ಯೋಜನೆ

**ರೇಷ್ಟ್ ನಗರ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು
ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದಕ್ಕೆ ಲಿನಲು
ರಾಮನಗರ ಜಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ
ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ
ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರೇಷ್ಟ್
ಪ್ರವಾಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು
ಸರ್ಕಾರವು ಘೂರಂಭಿಸಲಾಗಿ.**

● ಪ.ವಿ.ರಿಜಿಕೆಶ್

ರೈತನ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಬೇಸಾಯವಾಗಿರುವ ರೇಷ್ಟ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ರೇಷ್ಟ್ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಮನಗರದಲ್ಲಿ 75 ಕೋಟಿ ರೂ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಕೊ ರೇಷ್ಟ್ ಮಾರುಕಟ್ಟಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳಿಸಿದೆ.

ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರೇಷ್ಟ್ ನಗರಿ ಎಂದೇ ಪ್ರಪಾತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಏಕೆಂದು ರೇಷ್ಟ್ ಸೀರೆಗಳು, ಬಟ್ಟೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಾದ್ದು, ರೇಷ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸೀಲ್ಕೆ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಟ್ ಯೊ ಪ್ರಮುಖ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರೇಷ್ಟ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳಿಯ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನಿಸಿರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ, ರಾಮನಗರದ ರೇಷ್ಟ್ ಮಾರುಕಟ್ಟಿ ಒಳ್ಳಿಯ ಜಾಗ. ರೇಷ್ಟ್‌ಗೆ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಮಾರುಕಟ್ಟಿ ಹಂದಿರುವ ರಾಮನಗರವನ್ನು ರೇಷ್ಟ್ ನಗರ, ರೇಷ್ಟ್ ಸೀಮೆ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ರೇಷ್ಟ್‌ನಾಡು ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರು, ರೇಷ್ಟ್ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರು ಇಡೀಗಾ “ರೇಷ್ಟ್ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ” ಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರವು ಸದ ರಾಮನಗರದಲ್ಲಿ 75 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಕೊ ರೇಷ್ಟ್ ಮಾರುಕಟ್ಟಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಹಸಿರು ನಿರಾನೆ ತೋರಿದೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೇಣ್ಣೆ ಬೆಳೆಯುವ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹೈಕ್ಕಿ ಕನಾಡಕ್ಕೆ ಅಗ್ಗ ಸ್ಥಾನ. 1785ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ರೇಣ್ಣೆ ಕೃಷಿ ರಾಜ್ಯದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಹಳ್ಳೀ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ವಲಯದ ತೇ 88ರಷ್ಟು ಚಳುವಟಿಕೆಗಳು ಕೇಂದ್ರಿಕೃತವಾಗಿದೆ.

ರೇಣ್ಣೆ ಕೃಷಿ ಉಳಿದ ಕೃಷಿಗಳಿಂತಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ನಾಜೂಕು ಬೇಕು. ರೇಣ್ಣೆ ಮಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ (ಒಷ್ಟು ನೇರಳೆ ಸೊಪ್ಪು) ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿರುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬೆಳೆ ರೇಣ್ಣೆ (ಒಷ್ಟು ನೇರಳೆ) ಕೃಷಿಯಿಂದ ಅನುದಾತನ ಬದಕು ಬದಲಾಗಲಿದ್ದು. ರೈತನ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಈ ರೇಣ್ಣೆ ಕಮಳು ಮುಖ್ಯ ಬೇಸಾಯವಾಗಿದೆ. ಒಷ್ಟು ಸುಲ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ ಬಡೆಯರ ರಾಜಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ರೇಣ್ಣೆ ಕೃಷಿಯು ರಾಜ್ಯದ ಬಹುತೇಕ ಜಿಳ್ಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ.

ಈ ಪ್ರದೇಶವು ರೇಣ್ಣೆ ತಯಾರಿಕೆ ಅಥವಾ ರೇಣ್ಣೆ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿ. ಇಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ರೇಣ್ಣೆ "ಮೈಸೂರು ರೇಣ್ಣೆ" ಎಂದೇ ಹೆಸರುವಾಸಿ. ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಾದನೆಯಾಗುವ ರೇಣ್ಣೆಗಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಾವಳಿದ ಕೋಲಾರ ಚಿಕ್ಕಬಿಳ್ಳಿಪುರ, ಚಿಂತಾಮರಿ, ಶಿಂಧುಪಟ್ಟಣ, ಕೊಳ್ಳುಗಳಲ್ಲಿ, ಮೈಸೂರು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ 3 ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ 95 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ 1097 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 20068.83 ಹೆಕ್ಟೇರ್

ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಷ್ಟು ನೇರಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಲಬ್ಬಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 27012 ರೇಣ್ಣೆ ಬೆಳೆಗಾರರಿದ್ದು ಇವರಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಾಡುವ ರೇಣ್ಣೆಯು ಉತ್ತಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಜೀಡಿಕೆಯೂ ಇದೆ. ರೈತರಿಗೆ ರೇಣ್ಣೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ತಮ ಲಾಭ ತಂದುಕೊಡುವ ಕೃಷಿ ಚಳುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಭಾಗದ ಜನರು ಉತ್ತಾದನೆ ಮಾಡಿದ ರೇಣ್ಣೆಯನ್ನು ಬಳಿಯಾದ ಎರಡನೆ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ರೇಣ್ಣೆ ಗೂಡು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ತಾದನ್ನಾಗಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೀಗ ರಾಮನಗರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಕೃಷಿಕೆ ರೇಣ್ಣೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಮನಗರ-ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ಅಧಳ ನಗರದ ಯೈಟ್‌ಕೆ ರೇಣ್ಣೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿರ್ಮಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಜನವರಿ 27 ರಂದು ನಡೆದ ಸಚಿವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಷ್ಟಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಇದೀಗ ಆ ಯೋಜನೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಮನಗರ ರೇಣ್ಣೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚನ ಸ್ಥಳಾವಾಕಾಶದ ಜೊತೆಗೆ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಿದೆ.

"ರೇಣ್ಣೆ ಪ್ರವಾಸ" ಯೋಜನೆ:

ಗೊಕೀಕೃತ ರೇಣ್ಣೆ ಗೂಡು ಹರಾಬು ಸಭಾಂಗಣದ ಜೊತೆಗೆ ಅಥವಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತೆ ಈ ಹೈಟೆಕ್ ರೇಣ್ಣೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರವಾಸ ಮತ್ತು ಹೈಟೆಕ್ ಸ್ಥಳಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಇದೆ. ದಟ್ಟಿ ಅರಣ್ಯ, ಕಿರು ಅರಣ್ಯ, ಜಳಾಶಯ, ಜಳಾಶಯ ಹಿನ್ನೀರು, ಪುರಾತನ ದೇಸುಗಳು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ತಳಗಳು, ಮನೋರಂಜನಾ ಪಾರ್ಕಗಳು, ಆರ್ಕಾಡ್‌ರೊಫೆಗಳು, ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಸ್ಥಳಗಳು ಇವುಗಳಿಂದ ರಾಮನಗರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದೀಗ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರೇಣ್ಣೆ ಪ್ರವಾಸ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೆ ಮುಂದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಕನಾಡಿಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ (KSTDTC) ಈಗಾಗಲೇ ರಾಮನಗರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ರೇಣ್ಣೆ ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾರೆಕರನ್ನು ಆರ್ಕಾಡ್‌ಸುವ ಹಾಗೂ ಕರೆದೊಯ್ದುದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಕಲ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸು, ಪ್ರವಾಸ, ಮನರಂಜನೆ ಜಿತೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಿಯಗೂ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ರೇಣ್ಣೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಅಂತರ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ರೇಣ್ಣೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಕವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ವಿಚು ಮತ್ತು ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ರೇಣ್ಣೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮನ್ಯಿನ ಘಳವತ್ತಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಗುಣಮಾಡುವ ಅದರ ಪ್ರಮುಖತೆ, ಅದರಿಂದ ಏನು ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡುವುದು ಹೇಗೆ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಕವಾಗಿ ಯಂತ್ರ ಬಳಸಿ ತೋಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ರೈತರು ಮಾಡಿತ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ನ್ವಣ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಯೋಗದ ಕೊಡುಗೆ

ಯೋಗವೆಂದರೆ ಶಾರೀರಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮವಲ್ಲ. ಅದು ಮನಸ್ಸಿನ ನಂಭುಮದ ಸಾಧನ. ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಾನ್ನು ನೋಡುವ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋಣ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗೇ ನಾವೇ ಬದಲಾಗುತ್ತೇವೆ.

● ಡಾ. ಗುರುರಾಜ ಮೋಹನ್‌ಪಾಠಿ

“ಹಿತ್ತಲ ಗಿಡ ಮಧ್ಯಲ್ಲ” ಎಂಬ ನಾಳ್ಕಿಡಿಯಂತೆ ಅದು ಮದ್ಯಾಗುವುದು ಹೊರಗಿನವರು ಆ ಗಿಡವನ್ನು ಆರಿಕೊಂಡಾಗ. ಪದೇತೆಯರು ತಮ್ಮ ಆಕ್ರೂಹಂತಿ, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕ್ಷಾಗಿ ಭಾರತದ ಯೋಗವಿದ್ಯೆಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ. ನಮಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾಂದು ಇಂತಹ ಮಹಾವಿದ್ಯೆ ಇದೆ ಎಂಬ ಆರಿವುಂಬಾಗಿದೆ. ಯೋಗ ಆಂತರ್ಯಾದ ಆರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಾನದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬ ಎಜ್ಜರ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಗಾಳಿ, ನೀರಿನಂತೆ, ಆಹಾರ ಪಾನೀಯಗಳಂತೆ ಯೋಗಸಾಧನೆಯೂ ಆರೋಗ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವರ್ಯಕ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಆಹಾರ, ಪರಿಸರ ಮಾಲೆನ್ನು ಪ್ರಕೃಷ್ಟ ವಾತಾವರಣಗಳ ಇಂದಿನ ಸನ್ವಿಫೇರದಲ್ಲಿ, ಗಂಡು-ಹಣ್ಣುದೆ ಸರ್ವರೂ ಕ್ರೊ-ಕ್ರೊಕ್ಕೊ ಲಾಂಬಿಗ್ಗೆ ತಯಿಂದ ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಮನಶಾಂತಿ ಆಕ್ರೂಹಾಳಿಕಾಗಿ, ಯೋಗ ಮಾರ್ಗವೇ ಜೀವನ್ನಿಗೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗಿದೆ.

ಖಚಿತ

ಯೋಗ ದಿನಾಚರಣೆ

ಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಹಲವಾರು ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳು ಬಹು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ನಾವಿಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

‘ಯೋಗಃ ಕರ್ಮಾಸು ಕೌಶಲಂ’ ಇದನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಥಾನ್ವಿತ ಭಗವದ್ವೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕೌಶಲತೆ ಪಡೆಯುವುದೇ ಯೋಗವನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

‘ಸಮತ್ವಂ ಯೋಗಮುಕ್ತತೇ’ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೋವು-ನಲಿವು, ಸಿಟಿ-ಕೆಟಿ, ಉಷ್ಣ-ತೀರೆ, ಕರ್ತಲೆ-ಬೆಳಕು ಇತ್ಯಾದಿ ದ್ವಂದ್ವಗಳು ವ್ಯಾಪಕ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ. ಈ ದ್ವಂದ್ವಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ದುಃখ ಬಂದಾಗ ಕುಗ್ರದ, ಸುಖ ಬಂದಾಗ ಮೃತುರೆಯದ ಎರಡನ್ನೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಯೋಗ.

‘ಯೋಗ ಪಿತಾಮಹಾ’ ಎಂದು ಕರ್ಶಿಕೊಳ್ಳುವ ಪತಂಜಲಿ ಮಹಾಮುನಿಗಳು ‘ಯೋಗಿತ್ವತ್ವತ್ತಿನಿರೋದಃ’ ಎಂದು ವಾತೀಯನ್ನು ಮಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಗ ಎಂದರೆ ಚಿತ್ತವ್ಯಾತಿಗಳ ನಿರೋದ.

ಪ್ರಮಾಣ, ವಿಪರ್ಯಯ, ವಿಕಲ್ಪ, ನಿದ್ರಾ, ಸ್ವಂತಿ ಎಂಬ ಚಿತ್ತವ್ಯಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಅವಿಧ್ಯಾ, ಅಸ್ವಿತಾ, ರಾಗ, ದೇಷ, ಅಭನವೇತ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತರಗಳ, ವ್ಯಾದಿ (ವ್ಯೋಮ್ಯು), ಸ್ವಾನ (ಸೋಮಾರ್ಥನ), ಸಂಶಯ (ಅನುಮಾನ), ಪ್ರಮಾದ (ಆತುರತೆ), ಆಲಸ್ಯ (ಜಡತ್ವ), ಅವಿರತಿ (ನಿರಾಸತ್ವ), ಭಾಂತಿದರ್ಶನ (ಭೂಂತಿ), ಅಲಬ್ಧಭೂಮಿಕತ್ವ (ಮನಸ್ಸು ಪರಾಗ್ರತಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು), ಅನವಸ್ಥಿತತ್ವ (ಪಿಕಾಗ್ರತೆ ಬಹುಕಾಲ ಉಳಿಯದಿರುವುದು) ಮುಂತಾದ ಚಿತ್ತ ವಿಕೀರಣಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಗೊಳಿಸುವುದೇ ಯೋಗ.

“ಮನಃ ಪ್ರಶಮನೋಪಾಯಃ ಯೋಗಃ ಇತ್ಯಭಿಧಿಂಯತೇ” ಅಧಾರತ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಶಮನಗೊಳಿಸುವ, ಶಾಂತಗೊಳಿಸುವ, ಉಪಾಯವೇ ಯೋಗ ಎನ್ನುವ ವಸಿಷ್ಠರ ಸೂತ್ರ.

ಯೋಗಫಲಗಳು: ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಗುರಿ ತಲುಪಲು ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳು ಇರುವಂತೆಯೇ ಯೋಗದಲ್ಲಿಯೂ

ಯೋಗವು ಶಿಷ್ಟನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ದೇವ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹತ್ತೊಂಬಿಯಲ್ಲಿಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಧಾರವಿಡುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಬಹುಳಪಕಾರಿಯಾದ ಯೋಗವನ್ನು ದ್ವಂದನಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನಸಿಕ ಒಳಡವನ್ನು ದೂರವಾಡಲು ಇರುವ ‘ದಿವ್ಯಾಪ್ತಧಃ’ ಯೋಗ. ಯೋಗ ಒಂದು ವಿಶ್ವ ಸಾಧನ. ಯೋಗ ಮತ್ತು ಅಯುರ್ವೇದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲೇ. ಇವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿರುವುದು ಮಾತ್ರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶದ ಜನರು. ಅಯುರ್ವೇದದ ವಿಜ್ಞಾನವು ನಾಯಿ, ವ್ಯೋಷಿಕ, ಸಾಂಖ್ಯ, ಯೋಗ ಮಾರ್ಗ ಮೀಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಮೀಮಾಂಸ ಅಥವಾ ವೇದಾಂತಗಳಿಂಬ ದರ್ಶನಗಳನ್ನೇಲ್ಲಿಗೊಂಡ ವಿಜ್ಞಾನ. ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರ ಅಯುರ್ವೇದದ ಒಂದು ವಿಭಾಗ ಎಂದರ್ಥ. ಅಂತಹೇ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾಶಾಸ್ತ್ರ ಅಡಗಿದ್ದು, ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರ ಸೂತ್ರಧಾರಿ ಪತಂಗಲಿ ಮಹಿಳೆಯೆರುವರು.

ಅದುದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರದ ಪರಿಜ್ಞಾನವಿರುವುದೂ, ಯೋಗಿಯಾದವನಿಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿರುವುದೂ ಅಗತ್ಯ. ಹವಾಮಾನ, ವಯೋಮಾನ ಇವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಿಡಿಗಳನ್ನು ಯೋಗಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನೀಡಬೇಕು. ಆತನ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ವಯಸ್ಸನ್ನು ಹಾಗೂ ಚಿಕಿತ್ಸಾವ ಕಾಲವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನಿಯಮಗಳ ಪರಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಯೋಗಚಿಕಿತ್ಸನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು ಒಳ್ಳಿಯದು.

ರೋಗಿಯ ಯಾವ ದೇಹಭಾಗಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸಕು ತಾಸೋಕವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಅಸನಗಳನ್ನು ಕಲೆಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ರೋಗಿಯಿಂದ ನಿತ್ಯ ಅಭಾಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಮಾಂಸ ವಿಂಡಗಳು ಸ್ವಸ್ಥ ಸ್ಥಿರಿಸುವುದು ಪಡೆದು ರೋಗಷ್ಟಿಭಂಡಕ ಹೊಂದಲು ಹಾಗೂ ರೋಗ ಗುಣವಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಮಾನವ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಮೂಲಭೂತ ವಸ್ತುವಿಂದರೆ ಗಾಳಿ.

ಈ ಗಾಳಿಯನ್ನು ದೇಹದ ಬಳಗೆ ಸೇವಿಸುವ, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಧಾರಣ ಮಾಡುವ, ದೇಹದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ‘ಪೂರಕ’, ‘ಕುಂಭಕ’, ‘ರೇಚಕ’ಗಳಿಂದ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಕ್ರಮಬ್ದವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವ ಈ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ “ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ” ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟಿದೆ. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಭಾಸ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನೂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರ ವಿವರಿಸಿದೆ.

ಮಾನವಕುಲದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ವಾಧ್ಯಗಳಿಗೂ ಯೋಗದಿಂದಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ದೊರಕುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯೋಗಾಭಾಸವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವ ವ್ಯಾಪಕ ನಿರೋಗಿಯಾಗಿ ಬಾಳಬಹುದಂಬು ಅನುಭವ. ಯೋಗವನ್ನು ದಿನನಿತ್ಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನೂರಾರು ಮಾನಸಿಕ ಜಿಂತಗಳು/ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮಾಡುವಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯೋಗಾಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಧಾನ, ಭಕ್ತಿಯೋಗ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಯೋಗಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬ್ಯಾಪ್ತಿರಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ದೇಶಿಕ ಅರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಂಯೋಗ ಹೊಂದಲು ಜೀವಾತ್ಮಕ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಎಂಬ ಕಲವಾರು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಅವಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಯೋಗ, ಭಕ್ತಿಯೋಗ, ಜ್ಞಾನಯೋಗ ಇವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ.

ಕರ್ಮಯೋಗ: ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳಗಳಲ್ಲಾ ಫಲ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಫಲದ ಕಡೆ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕಾದು. ಇದನ್ನೇ 'ನಿವ್ಯಾಮ ಕರ್ಮ'ವೆಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪೋಹವಿಲ್ಲದ ಮನೋಭಾವ ಇದ್ದಾಗ ಮನಸ್ಸು ಕರ್ಮಗಳ ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗುವುದು. ಆಗ ಮನಸ್ಸು ಸ್ಥಿರತ್ವ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಕರ್ಮಯೋಗ.

ಭಕ್ತಿಯೋಗ: ಅಧ್ಯಯನ, ತಕ್ಷ, ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಾವು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಅದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ. ನಾವು ಸ್ವಭಾವತಃ ಭಾವಕರಾಗಿದ್ದ್ಲಿ, ದೇವರು-ಧರ್ಮ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ನೀಡಬಲ್ಲಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯೋಗದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸುದೆದು ಗುರಿ ತಲುಪಬಹುದು. ಆಸ್ತಿ ಅಂತಸ್ತು, ಅಧಿಕಾರಗಳು ಗೌಣ, ಭಕ್ತಿ, ಭಾವನೆಗಳೇ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ, ಭಜನೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಪೂಜೆ, ಹೋಮ, ಹವನ, ಜಪ, ತಪ, ಧಾರ್ಮ, ಮೌನ ಈ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೂಲಕ ಗುರಿ ತಲುಪುವುದೇ ಭಕ್ತಿಯೋಗ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಾಯಕರಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೊರತೆಯಿತ್ತು ಹೇಳಿ? ಹತ್ತು ತಲೆಮಾರು ಕುಳಿತು ಉಟ ಮಾಡಿದರೂ ಕರಗದಪ್ಪು ಸಂಪತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು ಬಂದರ್ಫದಲ್ಲಿ

ಅವರು ನವಕೋಟಿ ನಾರಾಯಣ. ಆದರೆ ಅವಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಮರಂದರದಾಸರಾಗಿ ಹೊರ ಬಂದುದೇಕೆ? ರಾಜ್ಯದ ಒಜೆಯನಾಗಿದ್ದ ಕನಕದಾಸರು ದಾಸರಾಗಿ ಹೊರಬಂದುದೇಕೆ? ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಕೌಶಿಕನ ಪತ್ನಿಯಾಗಿ ಮೇರಿಯಬಹುದಾದವರು, ಮೀರಾಬಾಯಿ ರಾಜಾಜ್ಞಾನದ ರಾಜಕುಮಾರಿಯಾಗಿ ಸುಖಿ ಅನುಭವಿಸಬಹುದಾದವರು. ಇವರಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಜೀವನವನ್ನು ತೊರೆದು ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸುಡೆಯುತ್ತಾ ಜನಜಗತ್ತಿಗೊಳಿಸಿದರು.

ಜ್ಞಾನಯೋಗ: ವೇದ, ಉಪನಿಷತ್ತು, ಪುರಾಣ, ಇತಿಹಾಸಗಳ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲಕ, ಸಜ್ಜನರ ಸಹವಾಸ, ಸತ್ಯಂಗ, ತಕ್ಷ, ಮೇಮಾಂಸೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಾನು ಯಾರು? ನನ್ನ ಕೈ, ಕಾಲು, ನನ್ನ ಕಿಣ್ಣಿ ಇವುಗಳಿಲ್ಲದರ ಹಿಂದಿರುವ 'ನಾನು' ಯಾರು, ಈ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ಚಿಟ್ಟಪಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ಶಕ್ತಿ ಯಾವುದು? ಆ ಶಕ್ತಿಗೂ ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವೇನು? ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ, ತಕ್ಷ, ಜಿಜ್ಞಾಸಗಳ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮನಿಂದವರೆದು ಗುರಿ ತಲುಪುವುದೇ ಜ್ಞಾನಯೋಗ. ಶಂಕರ, ಮಾಧು ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರೇ ಮೊದಲಾದ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು, ದಾರ್ಶನಿಕರು ಈ ಪಥದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸುಡೆವರು. ಶ್ರೀನಿಸ್ತಿನ ಪ್ರತಿರೂಪ: ಯೋಗವು ಬಂದ ಜ್ಞಾನ. ಇದು ದೇಹ, ಉಸಿರು, ಮನಸ್ಸು, ಆತ್ಮ ಹಾಗೂ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಜನ

ಯೋಗವನ್ನು ಕೇವಲ ಭೌತಿಕ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯೋಗವು ಪ್ರಯೋಗ ಮತ್ತೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಶಿಕ್ಷೆ. ಜ್ಞಾನದ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಂತೆ ಇದೂ ಬಂದು ಶೀಖಿಸ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆ. ಪತಂಜಲಿಯ ಯೋಗ ಸೂತ್ರವು, ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಏನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಸೋವ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಕಟಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಲು ನಿಮಗೆ ಸರವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸೋವ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಕಟಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ವಿಶ್ವಾಸ್ತವೇಯ ಮಹಾ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿ, "ಮನಸು, ದೇಹ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿ ಇಂದು ಅನಿವಾಯವಾಗಿರುವ ಭಾರತದ ಯೋಗವನ್ನು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಣಿದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಬೇಕು, ಜೂನ್ 21ನ್ನು ವಿಶ್ವ ಯೋಗ ದಿನವನ್ನಾಗಿ ಘೋಷಿಸಬೇಕು," ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷದಿಂದ ಜೂ 21ನ್ನು ವಿಶ್ವ ಯೋಗ ದಿನವನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ಯೋಗದ ಮೂಲ ಭಾರತವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಯೋಗಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟುಂದು ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಅದೊಂದು ಬರಿ ವ್ಯಾಯಾಮವಲ್ಲ ಅದೊಂದು ತಪಸ್ಯು ಸಾಬಿರಾಯ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯೋಗದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಚೀನ ವಿದ್ಯೆಯಾದ ಯೋಗವು ಇಂದು ಬಹುರೂಪಿಯಾಗಿ ವಿಶ್ವಾದ್ವಾಂತ ಹರಿದುವುದು ಮೇಲೊಳ್ಳಿಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಏಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ, ತತ್ತ್ವಾಸ್ತಿಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಲ್ಲ ನಗಣ್ಯವಾಗಿ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರವೇ ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಕೊಡುಗೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ■

ಅಂಧರು ಕೆತ್ತಿದೆ ಸುಂದರೆ ರಥ

● ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಣಿ

ಕೊಪ್ಪತ್ತ ಜಲ್ಲೆಯ ಮಾಲಗಿತ್ತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇತ್ತಿಂಬಿಗೆ ಜರುಗಿದ
ಮಾರುತೆಳ್ಳರ ರಥೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಅಂಧ ಸಹೋದರರು ಕೆತ್ತನೆ
ಮಾಡಿರುವ ರಥದ ತುರಿಯ ಮಾರುತೆಳ್ಳರು.

ಶೈಕೆಗೆ ಕೊಪ್ಪತ್ತ ಜಲ್ಲೆ ಕುಪ್ಪಗಿ ತಾಲುಕೆನ ಮಾಲಗಿತ್ತಿ ಗ್ರಾಮದ ಮಾರುತೆಳ್ಳರ ರಥೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಲಿನ ಹತ್ತಾರು ವ್ಯಾಗರು ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಜನ ತಂಡೋಪತಂಡವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಉದ್ದು ಅಂದ ಮೇಲೆ ಜಾತೀ, ರಥೋತ್ಸವ ಜರುಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ, ಆದರೆ ಮಾಲಗಿತ್ತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಥೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಯಾಕಿಪ್ಪು ಮರಗು ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತದ್ದರು.

ಅಂದ ಹಾಗೆ ಬಹುತೇಕರಲ್ಲಿ ಈ ರಥೋತ್ಸವ ನೋಡುವ ಕಾರುಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅಂಧ ಕಲಾವಿದ ಸಹೋದರರಾದ ಸುರೇಶ ಬಜಿಗೇರ ಹಾಗೂ ಮಹೇಶ ಬಜಿಗೇರ ಅವರು 29 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಸುಂದರವಾದ ರಥವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಹಾಯಕರೂಡಗೂಡಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಸುಲಭವಾಗಿ ನಡೆದಾಡಲು ಕಷ್ಟಪಡುವ ಅಂಧರು ಅದು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಇಂತಹ ಸುಂದರ ಕೆತ್ತನೆಯ ರಥ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡುವ ಕುಶೂಹಲವೂ ಜನರಲ್ಲಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಸುವಾರು ದಿನಗಳಿಂದ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂಧ ಸಹೋದರರಿಭ್ರಾಹು ರಥ ಕೆತ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲಾತಾಳಿದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡಿದ್ದು ಈ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜನ ಸೇರಲು ಕಾರಣವೂ ಆಗಿತ್ತು. ರಥೋತ್ಸವದ ಬಳಿಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ರಥ ಕೆತ್ತನೆ ಮಾಡಿರ ಬಾಗಲಕೋಟಿ ಜಲ್ಲೆಯ ಬದಾಮು ತಾಲುಕೆನ ಬೇಲೂರ ಗ್ರಾಮದ ಈ ಅಂಧ ಸಹೋದರದ್ದೇ ಮಾತಾಗಿತ್ತು. ಕಣ್ಣಲ್ಲಿದರು ಕೆತ್ತಿದ ರಥವ ಕಣ್ಣದ್ದರು ನೋಡಿದರು:

ಸುಮಾರು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ವನ್ನದೆ ಈ ಸಹೋದರರು ರೂಪಿಸಿದ ಅಂದವಾದ ರಥವನ್ನು ಕೆತ್ತಿದ್ದರು ನೋಡಿ ಶುಷ್ಣಿಪಟ್ಟಿರು. ಕೊಪ್ಪತ್ತದ ಗಮಿಮರದ ಶ್ರೀ ಅಭಿನವ ಗಮಿಸ್ತೇಶ್ವರಶ್ರೀಗಳು, ಮೃಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಕುದರಿಮೋತಿ ಮರದ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಮಹಾಂತಶ್ರೀಗಳು ರಥೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಭಾಲನೆ ನೀಡಿ ಅಂಧರ ಈ ರಥೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಭಾಷ್ಯ ಬರದರು. ಸಾಮಿರಾರು ಜನರ ಸಮುಖಿದಲ್ಲಿ ಈ ಇಬ್ಬರು ಸಹೋದರರನ್ನು ಸನ್ನಾನಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು.

ಅಂಧಕ್ಕೆ ಅಭಿವಾ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉನವಾದರೆ ಅದು ರಾಪ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವವರೆ ಹಷ್ಟು. ಆದರೆ ಈ ಇಬ್ಬರು ಸಹೋದರರು ತಮ್ಮ ಅಂಗವೇಕಲ್ಪಿವನ್ನೇ ಮಟ್ಟಿ ನಿಂತು ಸುಂದರವಾದ ರಥವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಈ ಭಾಗದ ಜನರ ಗೌರವ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಅಂಧರು

ತಯಾರಿಸಿದ ಸುಂದರ ರಥ ಎಳೆಯಲ್ಲೊ ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಂದ ರಥ ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅಂಥ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಬೇಡಿಕ್ಕಿಯ ಸುರಿಮಳ್ಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾವ್ಯಕಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಡೆದ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಬಜಿಗೇರವರೆ ಶ್ರೀತ್ಯೇಲ, ಯದೆಯೂರು, ಬೇಲಾರು ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 35 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು, ಹಾಗೂ ಅಂಥಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಥ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ ತೇರು(ರಥ) ತಯಾರಿಸುವ ಕಲೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ತಂದೆಯೂ ರಥ ತಯಾರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಹಸರಾಗಿದ್ದರು. ಮಲ್ಲಪ್ಪ ತಯಾರಿಸಿದ ರಘ್ರಾಳ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಾದ ಸುರೇಶ ಮತ್ತು ಮಹೇಶ ಅವರ ಪರಿಶ್ರಮವೂ ಆಗಿತ್ತು.

ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಅಂಥರಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬಂದ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಪರಂಪರೆ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇನೋ? ಎಂಬ ಕೊರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ತೀರಿ ಹೋದರು. ಆದರೆ ಈ ಸಹೋದರರು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ರಥ ತಯಾರಿಸಿ ತಂದೆಯ ಕೊರಗನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಅವರ ಆಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕುಟುಂಬದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗವ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ರಥ ತಯಾರಿಸುವ ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಬೆರಣ ಸ್ವರ್ವಾದಿಂದಲೇ ಕುಸರಿ ಕ್ಕೆತ್ತಿ:

ಈ ಸಹೋದರರು ಕೇವಲ ರಥ ಕ್ಕೆತ್ತನ ಅಲ್ಲದೆ ಪಲ್ಲಿಕ್ಕೆ, ದೇವರ ಮೂರ್ತಿಗಳು, ಶೋಟಿಲು, ದೇವರ ಶೋಕಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎರಡೂ ಕೆಣ್ಣಿ ಕಾಣಿದ್ದಿರುತ್ತಾರು ಈ ಸಹೋದರರು ಕೇವಲ ಬೆರಳುಗಳ ಸ್ವರ್ವಾದಿಂದಲೇ ಕ್ಕೆತ್ತನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರಥದ ಒಂದೊಂದೆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕೆ ಬಂದಕೊಂಡು ಜೋಡಿಸಿ ರಥ ಸಿದ್ಧಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಕೊಂಡ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣವಾಗಿ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಏನ್ನದೆ ತಾವು

ಹಾಸ್ತವ್ಯ ಹೂಡಿರುವ ಸ್ವಲ್ಪದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಥದ ಯಾವ ಭಾಗದ ಕೆಲಾಕ್ಕಿ ತಯಾರಾಗಿದೆ, ಅದರ ಅಳಕ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಇನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಬಾಕಿ ಇದೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲ ಕುಸರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಉಳಿದ ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಬೇಕಾಗುವ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳ ಮಾಡಿತ್ತಿ ಬೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಸ್ವತಿಪಟಲದಲ್ಲಿಯೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

“ನಮಗೆ ಕಣ್ಣಗಳಿಲ್ಲ, ರಾತ್ರಿಯಾವುದು ಹಗಲು ಯಾವುದು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಂಪರು ಆವರಿಸಿದಾಗ ಮಲಗುತ್ತೇವೆ, ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ಉಳಿ, ಕೊಡತಿ ಹಿಡಿದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಏದುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಬೆಳಕಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಣ್ಣಿರುವವಿಗೆ ಇರುವ ಜಿಂತ ನಮಗಿಲ್ಲ. ನಮನ್ನೇ ನಂಬಿದ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಮೆಟ್ಟೆ ಹೊರಿಯಲು ದುಡಿಯಬೇಕು, ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ತಂದ ಕೊರಗು ನಿವಾರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ನಮಲ್ಲಿ ಅಳಕಲವಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಮಹೇಶ ಬಜಿಗೇರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಣ್ಣ ಕಾಣಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಇವರ ಬರಳುಗಳು, ಹಸ್ತ, ಮುಂಗ್ಯ, ಉಳಿ ಮತ್ತು ಕೊಡತಿಯ ಪಟ್ಟಿ ತಿಂದು ತಿಂದು ವಜ್ರದಪ್ಪ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿವೆ. “ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಬೆರಳುಗಳು, ಕ್ಯಾಗಳ ಹೇಗಾಗಿವೆ. ಪಟ್ಟಿ ನೀಡಿದ ಉಳಿ, ಕೊಡತಿಗೆ ಬೇಸರವಾಗಿದೆಯೇ ವಿನಿ: ರಥ ತಯಾರಿಸುವ ಹಂಬಲದ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೋವಾಗಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಸುರೇಶ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಆದಾಗ್ಯ ರಥ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೂ ಸಹಕಲಾವಿದರ ಸಹಕಾರ ಇವರಿಗೆ ಅಗ್ರಹಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ನಿಮ್ಮಾತನದಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೂ ತಾವು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಣ್ಣಿರುವ ಕಲಾವಿದರ ಸೇರಪ್ಪ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗಾಗೆ ತಾವು ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ರಥ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ಸ್ವಾನಂದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಾರರ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಕಲಭಿತನರು ಮನಸ್ಸ ಮಾಡಿದರ ವಿನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ರಥದಲ್ಲಿ ಅಂಜನೇಯನ ವಿವಿಧ ಭಂಗಿಗಳು, ಅಷ್ಟದಿಕ್ಕಾಲಕರು, ಅರಿತಕ್ಕಿ, ಶಿವಪಾವಕತಿ, ನಟರಾಜ, ಸರಸ್ವತಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಗಣೇಶ, ಷಣ್ಣಿಬಿ, ನಂದಿ ಬಸವೇಶ್ವರ. ಕುಮಾರೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಗಳು, ಪಂಜಾಪ್ರಾಗ್ರಾಮ ಗವಾಯಿಗಳು, ಪ್ರಟ್ಯಾಜ ಗವಾಯಿಗಳು, ಸದಾಶಿವ ಶ್ರೀಗಳು, ಅನೇಗಳ ಸಾಲು, ಸಿಂಹ, ಜಾಲರಿ ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕೆತನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಆಕರ್ಷಣ್ಯವಾಗಿದೆ.

ರಥ ಕ್ಕೆತನೆ ಮಾಡಿ ತಂದೆಯ ಮೂಲ ತೀರಿಸಿದರು:

ರಥ ಕ್ಕೆತನೆಯಲ್ಲಿ ಪಳಗಿದ್ದ ಇವರ ತಂದೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಮಳಯಪ್ಪ ಬಡಿಗೇರ ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಥ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಸಂಬಂಧ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೂಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರಕೆಯಾದರೆ 3 ಪರ್ವತಗಳಿಂದ 5 ಪರ್ವತಗಳವರೆಗೆ ಅದೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ ಸಮೀತ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಹೂಡಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರಘ್ವಾಳೈವ ನಡೆಸಿದ ಬಳಿಕೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಂದ ಉದುಗೊರ ಪಡೆದು ಬೀಳುಖ್ವಾಡುಗೆ ಪಡೆದು ಮರಳುವುದು ಈ ಕುಟುಂಬದ ವಾಡಿಕೆಯಿತ್ತು.

ಹೀಗಾಗೆ ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಅಷ್ಟಕಣಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಹಲವಾರು ಮರಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮದ ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ ಹೊಸ ರಥ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಈ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಗ್ರಾಮದ ಮುಖಿಯಿಂದ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಆವರಿಗೆ ರಥ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮುಂಗಡ ಹಣ ನೀಡಿ ಬಟ್ಟಿಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ರಘ್ವಾಳೈವ ಬೇಕಾಗುವ ಮಾಡರಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಂದ ಮರಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ದುರ್ದೇವ ಇನ್ನೇನೂ ರಥ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಬೇಕು ಎಂಬಪ್ರಾರ್ಥಿಯೇ 2018ರಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಆವರು ಮರಳ ಹೊಂದಿದರು.

ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಜಿಂತ ಆವರಿಸಿತು. ಆಗ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಈ ಸಹೋದರರು “ನೀವು

ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದರೆ ನಾವು ರಥ ನಿಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಉರುಗಳ ತೀರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅತ್ಯಾರ್ಥಿಕ್ಕಾಸದಿಂದ ತಿಳಿಸಿದರೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಅಶ್ವಯುವಾಯಿತು. ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ಸೀಸದ ಗೆರೆಯೂ ಇವರ ಕಣ್ಣೀಗೆ ಗೋಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದೇಗೆ ತಾನೆ ಇವರಿಂದ ರಥ ನಿಮಾರ್ಗ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಸಂದೇಹ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮದ ಹಿರಿಯರು ನಮೂರಿನ ತೇರನ್ನು ಇವರೇ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಅಂಥ ಸಹೋದರರು ತಮ್ಮ ಸಂಗಡಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ 29 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ರಥವನ್ನು ನಿಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿದರು.

ಆದರೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕೊನ್ನೆ ಎಂಬಂತೆ ಈ ಅಂಥ ಸಹೋದರರ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು “ಅದೇನು ಮಾಡಿರೋ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ವೇಳೆ ರಥ ನಿಮ್ಮಿಂದ ನಿಮಾರ್ಗವೇ ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಉಲ್ಲಿನ ಹೆಸರೂ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ” ಎಂದು ರಥ ನಿಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಂದು ಹಾಸಿರು ನಿತಾನೆ ತೋರಿದ್ದು ಇಂದು ಆ ಮಾತ್ರ ಇತಿಹಾಸ ನಿಮಾರ್ಗಿನ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ರಥವು ಅಂಥರು ತಯಾರಿಸಿದ ನಾಡಿನ ಮೊಟ್ಟಿ ಮೊದಲ ರಥ ಎಂಬ ಕೇರಿಕೆಗೂ ಪಾತ್ರವಾಯಿತು.

ತಂದೆಯಿಂದ ಕಲಿತ ಎಡ್ಡು ಕೈ ಒಡಿಯಿತು:

ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಬಡಿಗೇರ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ರಥಗಳನ್ನೇ ನಿರ್ಮಿಸಿದಾರೆ. ರಥ ನಿಮಾರ್ಗ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ ಸಹೇತವಾಗಿಯೇ ತೊಡಗುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣಿಂದಾಗಿ ಹಂಡಿಂಬದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಕಾಷ್ಕಲಾಪಿದರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸುರೇಶ ಹಾಗೂ ಮಹೇಶ ಅವರಿಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಕಣ್ಣಗಳು ಕಾಲುತ್ತಿರುವು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಂದೆಯ ಜೊತೆಗೂಡಿ ರಥ ತಯಾರಿಸಿದ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವ ಈ ಸಹೋದರಿಗೆ ಇತ್ತು. ರಥಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಅಳತೆ, ಕುಸುರಿ ಕಲೆಯ ವಿಧಾನ, ಗಾಲಿಗಳ ಅಳತೆ, ರಥದ ಸಮಯೋಲನ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಧಾನ, ದೇವರ ವಿವಿಧ ಅವಶಾರಗಳ ಜಿತೆ ಕೆತ್ತನೆ, ತಳಿರು

ತೋರಣ, ಪಕ್ಕಿಗಳು... ಹೀಗೆ ರಥ ನಿಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ತಂದೆಯಿಂದ ಬಳ್ಳಬಳಿಯಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಇವರ ತಾಯಿ ಪ್ರಮೀಳಾ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಬಡಿಗೇರ ಕೂಡಾ ಕಾಷ್ಟ ಕಲಾಪಿದರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಂದೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ರಥ ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೀಳಾ ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದು, ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಂತೆ ಸಣ್ಣಮಟ್ಟ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲ ಬಾರಿ ರಥ ತಯಾರಿಸುವ ಪೂರ್ವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಈ ಈವರು ಸಹೋದರಿಗೆ ತಂದೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಭವವೇ ಇಂದು ಸುರೇಶ ಮತ್ತು ಮಹೇಶ ಅಂಥರಾದರೂ ರಥ ಕೆತ್ತನೆ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಮಣಿಗೆ ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ತಂದೆ ಇರುವಾಗ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಾರನ್ನೇ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡ ಅವರಿಗೆ ನಿದೇಶನ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಭಿಯಂತರರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಥ ಕೆತ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕ್ರಮೇಣ ದೃಷ್ಟಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಸಹೋದರರು:

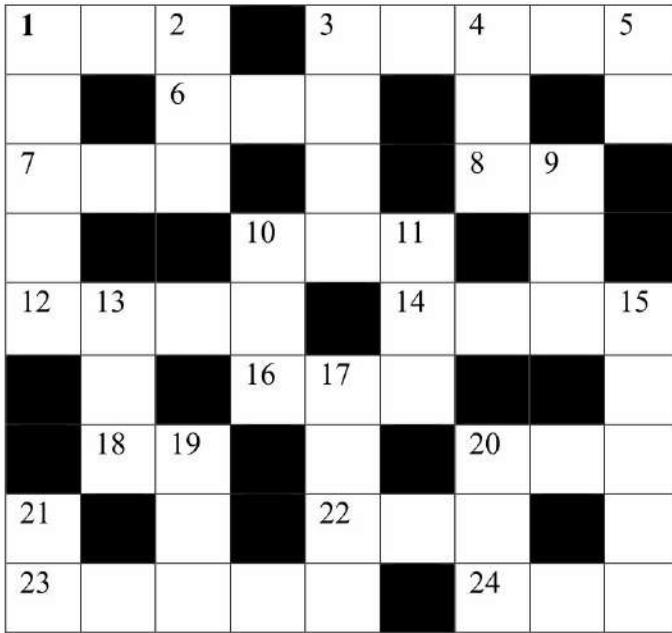
ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿವರಿಗೆ ಓದಿರುವ ಸುರೇಶ ಹಾಗೂ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಸಿದ ಮಹೇಶ ತಮ್ಮ 20-22ನೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಅಸುಪಾಣಿನಲ್ಲಿ ರೇಳಿನಾ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ನರಗಳ ದೊರ್ಬಳ್ಳಿದಿಂದ ಕ್ರಮೇಣ ತಮ್ಮ ಏರಡೂ ಕೆತ್ತಿನ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ದುಡಿಯುವ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳು ಕುರುಡರಾಗಿದ್ದು ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಅವರ ಚಿಂತಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಎದೆಗುಂದದೇ ತಂದೆಗೆ ಸಣ್ಣಮಟ್ಟ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ರಥದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ತೊಡಗುತ್ತಿದ್ದರು.

“ವೃದ್ಧಾವೃದ್ಧಲ್ಲಿ ತಂದೆಯ ಕೈ ಒಡಿದುಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಅವರು ವೃದ್ಧಾವೃದ್ಧಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಏರಡೂ ಮಕ್ಕಳ ಕೈಯಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ಕರುಳು ಓಂಡಿದಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಇತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಷ್ಟ ಕಲೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೇರೆಯವರು ಈ ದೃಷ್ಟಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಂಥ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಇಂತಹ

ಕಪ್ಪದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಲು ಇವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಹೇಗೆ ಬದುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮೀಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದ್ದಾವುದರ ಗೊಡವೆಗ ಹೋಗದ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲೆಯ ಅನುಭವವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಣ್ಣ ಇದ್ದಾಗ ಮತ್ತೆ ಕಣ್ಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ನಂತರವೂ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇಂದು ಅವರು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ ಬದುಕು ನಡೆಸಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಸ್ಥಳೀಯರಾದ ಗುರುಸಾಧ ಪತ್ತಾರ ಹಾಗೂ ಮತ್ತೆಯು ಘಂಟೆಮಿಶ ಅಭಿಮಾನರ್ದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಸಹೋದರರು ಅಂಥರಾದರೂ ಯಂತ್ರಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕತ್ತಲಿಸುತ್ತಾರೆ, ರಥದ ಹೇಳೆ ಏರಿನಿಂತು ಅಳತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕಟ್ಟಿಗೆಳನ್ನು ಕತ್ತಲಿಸುವಾಗ ಕ್ಯಾಂಪಿಂದ ಮೊಳ ಅಳಿದು ತಾವೇ ಕೊರೆಯಲು ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಆದೇಶ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಕುಸರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಚೆತ್ತಗಳು ಕೆತ್ತನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸದ ಹಂತ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ವ ಜಾನ್ಯದ ಮೂಲಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಭೂಜ, ಕ್ಯಾ, ಕಾಲು, ಬೆರಳುಗಳೇ ಅವರಿಗೆ ಅಳತೆಯಪಟ್ಟಗಳಾಗಿವೆ.

“ನಮಗೆ ಬಾಯ್ ಕಣ್ಣಗಳು ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅಂತರಿಕ ಕಣ್ಣಗಳಿವೆ, ಆ ಕಣ್ಣಗಳಿಂದಲೇ ನಾವು ತಯಾರಿಸುವ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಾರರು ತಯಾರಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣದ ಕುಸುರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದೇವೆ, ನಮಗೆ ಕಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕ್ಯಾಗ್ ಕೈಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೇ ಹಾಗೆನೇ ಈಗ ಕಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅನುಭವದ ಆಧಾರದ ಹೇಳೆ ಕಂಡಕನೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೇ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಹೇಶ, ಆದಾಗ್ಯೂ ನಮಗೆ ಬಂಬು ಸಹಾಯಕನ ನೆರವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ರಥ ತಯಾರು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಬಾಯ್ ಕಣ್ಣಗಳಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ರಥ ಮಾಡಿದವರಿಗಿಂತ ನೋಡಿದವರೆ ಹೆಚ್ಚು ಖುಷಿಪಟ್ಟರು.

ವಿದ್ಯಾ ವಿ. ಹಾಲಭಾವಿ

ವಿದ್ಯಾ ಬಳಕೆ

1. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವವನು (3)
2. ಮುಪ್ಪು ಸಾವು ಇಲ್ಲದಿರುವುಕೆ (5)
3. ಸರಸದ ಮಾತುಕೆ (3)
4. ಧನ ನೀಡು ಖರೀದಿಸಿದ ಉದುವಲು! (3)
5. ಸರಕ್ಕನೇ ಧರಿಸಿರುವ ಮಾಲೀ! (2)
6. ಅಕ್ಕನು ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಆಹಾರ! (3)
7. ಜೀವನಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ಓಗನ್ನಿ (4)
8. ದಮಯಂತಿ ಪತಿ ತಯಾರಿಸಿದ ರುಚಿಕಣ್ಣದ ಅಡುಗೆ (4)
9. ಯಮನಿಧಾಗಿನ ಸೂತ್ರ (3)
10. ಕನಸಲ್ಲಿ ಕಾರೀಕಿದ ಕೋಳಿ (2)
11. ಪಣವಿಟ್ಟು ಮಾಡಿದ ಸಂಜಾರಿ! (3)
12. ನಾದಿನಿಗೆ ಕೇಳಿದ ದ್ವಿನಿ! (3)
13. ರಾಮನ ಮಗನಿಧ್ಯರೆ ಈ ಮರುಪು! (5)
14. ಕೊನೆಗೆ ಚಿತ್ರವಿದ್ಯಾಗಲೇ ಇದು ಬೆರಗು! (3)

ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕೆ

1. ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ದೇಶೀ ಶ್ರೇಷ್ಠಾಕೂಟವಿದು (5)
2. ರಸ ಒಸರುವ ಜಿಝ್ಯೆ (3)
3. ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಪದ (4)
4. ರಾಯಲಿಂದ ಬಂದಿರುವ ನಿರೂಪಿ! (3)
5. ಬೆಳೆಬಾಳುವ ಮಣಿ (2)
6. ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದವನು ತಿರುಗಿದ್ದಾನಲ್ಲಾ! (3)
7. ಅವನಿರುವ ಭೂಮಿ! (3)
8. ಮನದಲ್ಲೇ ದಿಕಾರ ಮಾಡುವಿಕೆಯು ತಿರುಪು ಮುರುವಾಗಿದೆ (3)
9. ತರ್ಕ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರಿ! (3)
10. ಪರಿಶಿಷ್ಟಾಪಾತ್ರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಜನರ ಕುಂಡುಕೊರತೆಗಳ ಪರಿಹಾರದ ಸಹಾಯವಾಗೇ (5)
11. ವನಿತೆ ತರೆದಿಟ್ಟ ಪರದೆ! (4)
12. ನೀರಿಗೊಂದು ಪರಯಾರ್ಥ ಪದ (3)
13. ಪದ ಹೇಳಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಡಿಗ್ರಿ! (3)
14. 2017 ನೇರಾಲಿನ ಡಾ.ರಾಜ್‌ಪುರಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರಹೆಸರಿಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲ್ಳಾಸ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ (2)

1. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 2. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 3. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 4. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 5. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 6. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 7. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 8. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 9. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 10. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 11. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 12. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 13. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 14. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 15. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 16. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 17. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 18. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 19. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 20. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 21. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ

1. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 2. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 3. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 4. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 5. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 6. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 7. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 8. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 9. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 10. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 11. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 12. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 13. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 14. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 15. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 16. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 17. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 18. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 19. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 20. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ 21. ಮಾತ್ರಾ ಅಂತರ

- ಕೂಟನ್ಯೆ :-

ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಆಸಕ್ತರು ವಾತಾ ಜನಪದಕ್ಕೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳು, ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರ ಯಶೋಗಾಢ, ಜನಜಾಗೃತಿ ಮಾಡಿಸುವ ವಿಚಾರಗಳು, ಕನಾಟಕದ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ವಾಂಗಳು, ಕನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸ ಸಾರುವ ಗತ ವ್ಯಘಾಗಳು, ವಿವಿಧ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧನ ಮಾಡಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಧಕರ ಪರಿಚಯ ಇಂತಹ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ನುಡಿ ತಂತ್ರಾಂಶದಲ್ಲಿ ಚೈಪ್‌ ಮಾಡಿದ ಕನಿಷ್ಠ 500 ಪದಗಳಿಂದ 750 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೇರದಂತೆ ಲೇಖನವನ್ನು ಪೂರ್ಕವಾದ ಭಾಯಾಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಇ-ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ janapada2008@gmail.comಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಲೇಖನಗಳ ಆಯ್ದು ತೀವ್ರಾನ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಲೇಖನದ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ವಿಳಾಸ ಮತ್ತು ದೂರವಾಣಿಯನ್ನು ನಮ್ಮಾದಿಸಿಕೊಂಡು.

ಮೇ 18 ರಂದು ಉತ್ತರಪ್ರಾಂತಿಕ ಸಚಿವರಾಡ ಎಸ್. ಬೋಮಾಯ್ಯಿ ಅದರು ವಿವಿಧ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಶೀಲಾನ್ಯಾಸ ನರವೇರಿಕದರು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಚಿವರಾಡ ಹೋಟಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೊಚಾರಿ, ಶಾಸಕರುಗಳಾದ ಡಿ.ಟಿ. ರಘಿ, ಬೆಳ್ಳಿ ಪ್ರಕಾಶ, ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ, ಎಂಕೆ.ಹ್ರಿಂತ್ರೋ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಡಿ.ಎನ್.ಪ್ರೇಮರಾಜ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಮತ್ತಿತರ ಗೌರ್ವ ಉಪಸ್ಥಿತಿದ್ದರು.

ಮೇ 16 ರಂದು ಖಂಡಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಎಂಪ್ರೈಸ್ ಶಾಲೆಯ ಅವರಾಂಶದಲ್ಲಿ ಅಯೋಜಿಸಲಾಗಿದ್ದ 2022-23 ನೇನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಶಾಲಾ ಪ್ರಾರಂಭಿಕೋತ್ಸವ, ಉಚಿತ ಪಠಕ್ರಮಕ್ಕ ವಿಶರಣೆ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭಿಕೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಾಡ ಬಿ.ಸಿ.ನಾಗೇಶ್, ಗೃಹ ಸಚಿವರಾಡ ಅರಗ ಜಾನೇಂದ್ರ, ಸಂಸದ ಜಿ.ಎಸ್.ಬಸವರಾಜು, ಶಾಸಕರಾಡ ಬೋಮಾಯ್ಯಿ ಗಂಡೇಶ್, ಸಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತಿತರ ಗೌರ್ವ ಉಪಸ್ಥಿತಿದ್ದರು.

